

PŘÍPRAVA PODKLADŮ PRO AKTUALIZACI NÁRODNÍHO AKČNÍHO PLÁNU PRO ENERGETICKOU ÚČINNOST

Průzkum fondu rezidenčních budov v České republice a možnosti úspor v nich

Rešerše stávajících studií a výpočtové ověření pro rezidenční budovy

Aktualizovaná verze, prosinec 2016

Ing. Jan Antonín, Ph.D., za přispění týmu Šance pro budovy

Publikace byla zpracována za finanční podpory Státního programu na podporu úspor energie a využití obnovitelných zdrojů energie pro – Program EFEKT.

Zakládající partneři

Významní partneři

Partner

Šance pro budovy je aliance významných oborových asociací podporující energeticky úsporné stavebnictví. Sdružuje **Centrum pasivního domu**, **Českou radu pro šetrné budovy**, **Sdružení EPS**, **Asociaci výrobců minerální izolace** a **Asociaci poskytovatelů energetických služeb**. Reprezentuje přes 300 firem napříč hodnotovým řetězcem výstavby a renovace budov. Šance pro budovy usiluje o dosažení mnohočetných společenských přínosů, které s sebou energeticky úsporné budovy nesou.

Obsah

1. Úvod	2
2. Rešerše dostupných potenciálových studií	3
Možné úspory energie do roku 2020	7
3. Stávající stav - vytápění	8
3.1. Metoda hodnocení	8
3.2. Statistická data o bytovém fondu ČSÚ	10
Rodinné domy	11
Bytové domy	14
3.3. Kategorie hodnocených budov	18
3.4. Vlastní šetření souboru rodinných domů	21
3.5. Spotřeby energie - data MPO	24
3.6. Procento zrenovovaných budov	25
4. Nový stav - vytápění	28
5. Potenciál úspory na ohřevu teplé vody	31
6. Potenciál úspory na osvětlení	37
7. Odhad investičních nákladů na renovaci bytového fondu	39
7.1. Renovace obálky budovy	39
7.2. Renovace zdrojů a technologie	48
Tepelná čerpadla	49
Kotle na biomasu	54
Plynové kotle	55
Scénáře podílu zdrojů tepla	56
8. Úspora nakupované a neobnovitelné primární energie	59
Rozdíl v dodané a nakoupené energii	59
Primární neobnovitelná energie	61

1. Úvod

Studie analyzuje potenciál úspor v budovách ČR se zaměřením na tzv. obvykle obydlené rodinné, bytové a ostatní budovy. Vzhledem k rozmanitým vlastnostem budov napříč bytovým fondem je k výpočtu možné úspory využito stochastického modelu budov umožňujícího hromadnou simulaci energetické náročnosti pro celý soubor budov. Výpočet se zaměřuje v prvním kroku na vyhodnocení teoretické potřeby tepla na vytápění s využitím výpočtu dle ČSN EN ISO 13790 (časový krok výpočtu 1 měsíc). Pro vyhodnocení jsou budovy rozděleny do typových, věkových a velikostních kategorií na základě statistických dat poskytnutých Českým statistickým úřadem (Sčítání lidu, domů a bytů 2011). Výpočetní model hodnotí pro každou zvolenou kategorii 1000 různých budov na základě nastavených proměnných parametrů. Potřebné vstupní geometrické parametry modelu a jejich meze jsou nastaveny tak, aby výsledné vypočtené hodnoty odpovídaly poskytnutým statistickým datům (rozměrové charakteristiky bytového fondu). Předpokládá se tedy, že výsledky budou vykazovat menší chybu, než by měly při výpočtu vždy pouze jednoho zástupce v každé kategorii budov. Vzhledem k dostupným informacím o koncových spotřebách energie jsou následně upraveny další vstupní parametry modelu tak, aby vypočtená spotřeba celého bytového fondu ve stávajícím stavu rámcově odpovídala reálnému stavu (dostupným statistickým datům), model je tedy kalibrován.

Cílem studie je stanovení možné úspory konečné spotřeby energie pro bytový fond ČR a investiční náročnosti dosažení této úspory. Na modelu pro budovy ve stávajícím stavu jsou tedy následně testována úsporná opatření ve formě celkové renovace budovy na různé energetické standardy.

2. Rešerše dostupných potenciálových studií

Stanovením potenciálu úspor energií se zabývají české, evropské i světové studie. Výsledky některých z nich jsou uvedeny ve výňatku ze srovnávací studie (ŠPB, únor 2013). Jednotlivé studie uvádějí vždy několik různých scénářů budoucí spotřeby, každá vždy s predikcí pro různé roky. Studie použité pro srovnání jsou následující:

- 1) **World Energy Outlook 2012**
World Energy Outlook 2012, International Energy Agency, 2012
- 2) **EU energy trends to 2030, update 2007**
European Energy and Transport - Trends to 2030 – update 2007, Institute of Communication and Computer Systems of the National Technical University of Athens (ICCS-NTUA), E3M-Lab, 2008
- 3) **EU energy trends to 2030, update 2009**
European Energy - Trends to 2030 – update 2009, Institute of Communication and Computer Systems of the National Technical University of Athens (ICCS-NTUA), E3M-Lab, 2010
- 4) **Nástin scénářů vývoje energetické náročnosti české ekonomiky,**
Nástin scénářů vývoje energetické náročnosti české ekonomiky, Etapa č. II., Seven o. p. s., 2008
- 5) **Potenciál úspor energie v budovách v ČR**
Potenciál úspor energie v budovách v ČR, Porsenna o.p.s., 2013
- 6) **Studie potenciálu úspor energie v obytných budovách do roku 2050**
Studie potenciálu úspor energie v obytných budovách do roku 2050, Porsenna o.p.s., 2007
- 7) **Studie potenciálu úspor energie v terciárním sektoru do roku 2050**
Studie potenciálu úspor energie v terciárním sektoru do roku 2050, Porsenna o.p.s., 2007

Odhady budoucích energetických spotřeb jsou vyjádřeny v jednotlivých zdrojích různou formou. Studie č. 1 uvádí hodnoty přímo pro sektor budov (buildings), ovšem na úrovni Evropské unie. Studie č. 2 uvádí hodnoty jak pro EU, tak přímo pro ČR, nicméně odděleně pro tzv. residenční sektor a sektor služeb a zemědělství společně. Studie č. 3 potom obdobně jako studie č. 2 pojmenovává sektor služeb a zemědělství jako terciární. Studie č. 4 uvádí rozdělení na sektor domácností a sektor terciární. Všechny výše uvedené studie uvádí jako samostatný sektor průmyslu. Studie č. 5 je potom zaměřená přímo na budovy k bydlení a sektor školství, potenciál úspor vyjadřuje na položce vytápění.

Tabulka 1: Srovnání spotřeby dle jednotlivých studií a scénářů

ČESKÁ REPUBLIKA, jednotlivé scénáře, spotřeby (přepočteno)															
Studie	Scénář		1990	1995	2000	2005	2010	2015	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050
WEO	Current policies, buildings	[PJ]							457		493	511			
WEO	New policies, buildings	[PJ]	357				426	432	449	464	478	493			
WEO	Efficient World, buildings	[PJ]							404			396			
WEO	450 Scenario, buildings	[PJ]							424		430	436			
WEO	Current policies, industry	[PJ]							266		279	283			
WEO	New policies, industry	[PJ]	309				247	255	260	262	263	263			
WEO	Efficient World, industry	[PJ]							253			251			
WEO	450 Scenario, industry	[PJ]							253		252	250			
Energy trends to 2030, 2007	Baseline, industry	[PJ]	802	509	419	394	416	432	451	465	477				
Energy trends to 2030, 2007	Baseline, residential	[PJ]	360	242	220	253	281	294	301	307	312				
Energy trends to 2030, 2007	Baseline, services/agriculture	[PJ]	235	203	163	156	163	177	190	202	216				
Energy trends to 2030, 2009	Baseline 2009, industry	[PJ]	679	515	406	401	389	419	423	424	422				
Energy trends to 2030, 2009	Baseline 2009, residential	[PJ]	328	227	221	251	262	269	277	277	273				
Energy trends to 2030, 2009	Baseline 2009, tertiary	[PJ]	222	185	174	170	175	181	188	197	202				
Energy trends to 2030, 2009	Reference, industry	[PJ]	679	515	406	401	389	420	423	421	417				
Energy trends to 2030, 2009	Reference, residential	[PJ]	328	227	221	251	262	270	278	272	271				
Energy trends to 2030, 2009	Reference, tertiary	[PJ]	222	185	174	170	175	179	185	189	191				
NEK (Pačes. k.)	scénář A - vysoký, domácnosti	[PJ]			235	251	255	263	270	275	274	281	282	282	277
NEK (Pačes. k.)	scénář A - vysoký, terciérní	[PJ]			108	124	120	120	122	123	124	125	126	127	126
NEK (Pačes. k.)	scénář A - vysoký, průmysl	[PJ]			438	460	516	543	577	614	650	686	727	776	822
NEK (Pačes. k.)	scénář C - střední, domácnosti	[PJ]			235	251	255	259	257	255	245	244	236	230	221
NEK (Pačes. k.)	scénář C - střední, terciérní	[PJ]			108	124	120	120	119	118	114	113	111	109	106
NEK (Pačes. k.)	scénář C - střední, průmysl	[PJ]			438	460	505	523	535	543	546	549	554	558	558
NEK (Pačes. k.)	scénář E - nízký, domácnosti	[PJ]			235	251	247	243	231	222	208	197	181	165	151
NEK (Pačes. k.)	scénář E - nízký, terciérní	[PJ]			108	124	120	115	109	104	99	94	89	84	79
NEK (Pačes. k.)	scénář E - nízký, průmysl	[PJ]			438	460	481	474	455	435	415	387	362	341	319
Porsenna 2013	ZÁKLAD, budovy pro bydlení, vytápění	[PJ]				147	153	156	157	158	159				
Porsenna 2013	EKO, budovy pro bydlení, vytápění	[PJ]				144	139	128	118	109	105				
Porsenna 2013	TECH, budovy pro bydlení, vytápění	[PJ]				143	138	120	96	75	67				
Porsenna 2007	technický potenciál, terciérní sektor	[PJ]				69	68	65	61	57	53	49	45	42	39

Tabulka 2: Srovnání spotřeby dle jednotlivých studií a scénářů vyjadřujících budovy

ČESKÁ REPUBLIKA, součet scénářů vyjadřujících budovy															
Studie	Scénář		1990	1995	2000	2005	2010	2015	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050
WEO	Current policies, buildings	[PJ]							457		493	511			
WEO	New policies, buildings	[PJ]	357				426	432	449	464	478	493			
WEO	Efficient World, buildings	[PJ]							404			396			
WEO	450 Scenario, buildings	[PJ]							424		430	436			
E. trends to 2030, 2007	Baseline, residential + services/agriculture	[PJ]	595	445	382	409	444	471	491	509	528				
E. trends to 2030, 2009	Baseline 2009, residential + tertiary	[PJ]	549	412	395	421	436	450	465	474	475				
E. trends to 2030, 2009	Reference, residential + tertiary	[PJ]	549	412	395	421	436	449	463	461	462				
NEK (Pačes. k _u)	scénář A - vysoký, domácnosti + terciérní	[PJ]			343	375	374	384	392	398	398	406	408	409	403
NEK (Pačes. k _u)	scénář C - střední, domácnosti + terciérní	[PJ]			343	375	375	379	376	372	359	357	347	339	327
NEK (Pačes. k _u)	scénář E - nízký, domácnosti + terciérní	[PJ]			343	375	367	358	340	326	306	290	270	249	230
Porsenna 2013 + 2007	ZÁKLAD, bydlení + terciérní sektor	[PJ]				248	254	255	252	249	246				
Porsenna 2013 + 2007	EKO, pro bydlení + terciérní sektor	[PJ]				244	237	221	205	189	181				
Porsenna 2013 + 2007	TECH, bydlení + terciérní sektor	[PJ]				243	236	211	178	148	134				

Tabulka 3: Vyjádření potenciálu úspor energie v budovách pro jednotlivé srovnávací scénáře

ČESKÁ REPUBLIKA, potenciál úspory											
Srovnávací scénář		1990	1995	2000	2005	2010	2015	2020	2025	2030	
WEO, Current policies, buildings	[PJ]							457		493	
WEO, Current policies, buildings	[PJ]										
WEO, New policies, buildings	[PJ]							-8		-15	
WEO, Efficient World, buildings	[PJ]							-53			
WEO, 450 Scenario, buildings	[PJ]							-33		-63	
ČESKÁ REPUBLIKA, potenciál úspory											
Srovnávací scénář		1990	1995	2000	2005	2010	2015	2020	2025	2030	
Energy trends to 2030, 2007, Baseline, residential + services/agriculture	[PJ]	595	445	382	409	444	471	491	509	528	
WEO, Current policies, buildings	[PJ]							-34		-35	
WEO, New policies, buildings	[PJ]	-238				-18	-38	-42	-45	-50	
WEO, Efficient World, buildings	[PJ]							-87			
WEO, 450 Scenario, buildings	[PJ]							-67		-98	
Energy trends to 2030, 2007, Baseline, residential + services/agriculture	[PJ]										
Energy trends to 2030, 2009, Baseline 2009, residential + tertiary	[PJ]	-46	-33			-8	-20	-26	-35	-53	
Energy trends to 2030, 2009, Reference, residential + tertiary	[PJ]	-46	-33			-8	-21	-28	-48	-66	
ČESKÁ REPUBLIKA, potenciál úspory											
Srovnávací scénář		1990	1995	2000	2005	2010	2015	2020	2025	2030	
NEK (Pačes. k.), scénář A - vysoký, domácnosti + terciérní	[PJ]			343	375	374	384	392	398	398	
NEK (Pačes. k.), scénář A - vysoký, domácnosti + terciérní	[PJ]										
NEK (Pačes. k.), scénář C - střední, domácnosti + terciérní	[PJ]						-5	-16	-26	-39	
NEK (Pačes. k.), scénář E - nízký, domácnosti + terciérní	[PJ]					-7	-26	-52	-72	-91	
ČESKÁ REPUBLIKA, potenciál úspory											
Srovnávací scénář		1990	1995	2000	2005	2010	2015	2020	2025	2030	
Porsenna 2013 + 2007, ZÁKLAD, budovy pro bydlení + terciérní sektor	[PJ]				248	254	255	252	249	246	
Porsenna 2013, ZÁKLAD, budovy pro bydlení, vytápění	[PJ]										
Porsenna 2013, EKO, budovy pro bydlení, vytápění	[PJ]				-4	-17	-34	-48	-60	-66	
Porsenna 2013, TECH, budovy pro bydlení, vytápění	[PJ]				-5	-18	-44	-74	-101	-112	

Možné úspory energie do roku 2020

Následující tabulky uvádějí výsledný výpočet potenciálu vždy pro několik vybraných scénářů vůči vybranému scénáři základnímu (srovnávacímu). Například scénář **Efficient World** (studie WEO) oproti scénáři **Current Policies** vykazuje pro rok 2020 potenciál úspory pro ČR **53 PJ**. Stejně tak scénář **Efficient World** oproti scénáři **Baseline** (Energy trends to 2030, 2007) vykazuje potenciál **87 PJ**. Nízký scénář **E** (studie NEK) vykazuje potenciál **52 PJ**. Scénář **EKO** (Porsenna, 2013) potom vykazuje potenciál **48 PJ** a scénář **TECH** (Porsenna, 2013) **74 PJ**.

Lze tedy shrnout, že do roku 2020 lze v budovách rezidenčního a terciérního sektoru uspořit přes 50 PJ na konečné spotřebě energie. Nutné je však dodat, že všechny studie předpokládaly počátek realizace úsporných opatření dříve, než v roce 2014. Také je dobré poznamenat, že na jednu stranu bude náběh úsporných opatření pozvolnější, na druhou lze pak předpokládat, že nejdříve se budou renovovat domy, které budou mít horší výchozí stav, a tedy dosáhnou vyšších úspor energie.

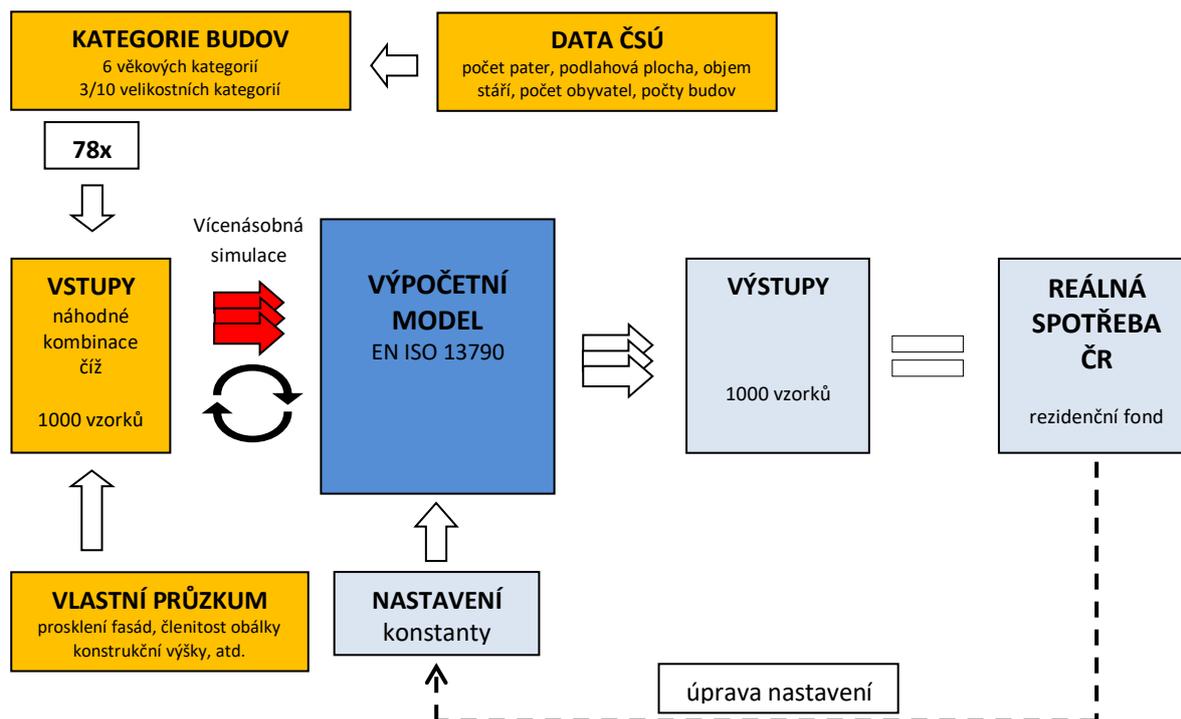
3. Stávající stav - vytápění

3.1. Metoda hodnocení

Pro podrobné hodnocení je celý rezidenční fond ČR rozdělen na typové, věkové a velikostní kategorie (celkem 78 kategorií).

- 1) typové kategorie**
  - a. rodinný dům
  - b. bytový dům
- 2) věkové kategorie (období výstavby)**
  - a. před 1920
  - b. 1920 - 1945
  - c. 1946 - 1960
  - d. 1961 - 1980
  - e. 1981 - 1994
  - f. po 1994
- 3) velikostní kategorie (počet podlaží)**
  - a. 1 podlaží – rodinné a bytové domy (RD a BD)
  - b. 2 podlaží – RD a BD
  - c. 3 podlaží – RD a BD
  - d. 4 podlaží – BD
  - e. 5 podlaží – BD
  - f. 6 podlaží – BD
  - g. 7 podlaží – BD
  - h. 8 podlaží – BD
  - i. 9 podlaží – BD
  - j. 10 podlaží – BD
  - k. 11 a více podlaží – BD

Pro každou kategorii je následně vytvořen a vyhodnocen vzorek 1000 budov s proměnnými geometrickými a tepelně-technickými parametry. Model tedy hodnotí 78 vzorků (kategorií) obsahujících 1000 budov různé velikosti, tvaru, součinitele prostupu tepla, prosklení, atd.

Obrázek 1: Schématické znázornění výpočetního postupu

Následně jsou zaznamenány kromě jiných výsledků hodnoty potřeby tepla na vytápění (jak pro jednotlivé objekty, tak pro celou kategorii). Na základě údajů o počtu budov v jednotlivých hodnocených kategoriích je pak stanovena celková teoretická potřeba tepla na vytápění rezidenčního fondu ČR. Suma potřeby tepla je následně porovnána s reálnou spotřebou na vytápění celého rezidenčního fondu a výpočetní model je pomocí této hodnoty zpětně „kalibrován“. Model využívá k tvorbě geometrie základní rozměrové vlastnosti budovy, především obestavěný objem, počet podlaží a celkovou podlahovou plochu budovy společně s dalšími geometrickými charakteristikami. Tyto základní parametry modelu jsou pro jednotlivé vzorky budov opět nastaveny tak, aby odpovídaly reálným, statisticky zjištěným hodnotám o bytovém fondu ČR. Pro tvorbu geometrie (vzorku budov) jsou následně třeba další rozměrové údaje (jako například procento prosklení fasád, plocha jednotlivých ochlazovaných konstrukcí, atd.). K tomuto účelu bylo provedeno vlastní šetření na souboru 52 vybraných rodinných domů, mezi nimiž se vyskytují jedno, dvou a třípodlažní objekty. Výsledky šetření uvádí kapitola: 2.4 Vlastní šetření souboru rodinných domů.

3.2. Statistická data o bytovém fondu ČSÚ

K celkovému výpočtu spotřeb bytového fondu a nastavení výpočetního modelu bylo využito dat k tomuto účelu připravených Českým statistickým úřadem (ČSÚ). Data byla získána autorem pod mandátem MPO. Údaje se týkají především vlastního počtu obydlených budov a jejich podlahové plochy s rozlišením na jednotlivé věkové a velikostní kategorie. Velikostní kategorie je vyjádřena pomocí počtu podlaží a podlahové plochy budovy (s následným dopočtením obestavěného objemu). K popisu výpočetního modelu je dále využito údajů o počtu osob a počtu bytů v dané kategorii budovy. Data pochází především ze zdroje Sčítání lidu, domů a bytů z roku 2011 (SLDB 2011).

Údaje poskytnuté ČSÚ byly dále doplněny o vlastní šetření souboru rodinných domů (viz kapitola 2.4). Data použitá pro hodnocení uvádí následující text.

Rodinné domy

Statistická data o rodinných domech ČR použítá ve studii obsahují údaje o budovách s rozlišením dle počtu nadzemních podlaží 1 až 3 a věkovými kategoriemi 1919 (a starší budovy) až 2011 dle roku výstavby. Souhrnné počty a sumy podlahových ploch podle typu rodinného domu a počtu podlaží uvádí Tabulka 1 a Tabulka 2. Celkový počet rodinných domů je 1 583 237 budov. Z toho **1 486 823** je počet budov, u kterých je známý počet podlaží a zároveň rok výstavby. Ve studii je u rodinných domů dále počítáno pouze s budovami se známým počtem podlaží a roku výstavby.

Tabulka 4: Celkový počet rodinných domů v jednotlivých kategoriích (SLDB 2011)

Počet podlaží budovy	Počet domů celkem [-]	RD samostatné [-]	RD dvojdomky [-]	RD řadové [-]
Celkem	1 554 794 100,0%	1 163 655 74,8%	133 877 8,6%	257 262 16,5%
1	584 075	456 426	38 885	88 764
2	861 774	630 737	86 757	144 280
3	45 995	24 753	4 783	16 459
nezjištěno	62 950	51 739	3 452	7 759

Tabulka 5: Celkový počet bytů v rodinných domech v jednotlivých kategoriích (SLDB 2011)

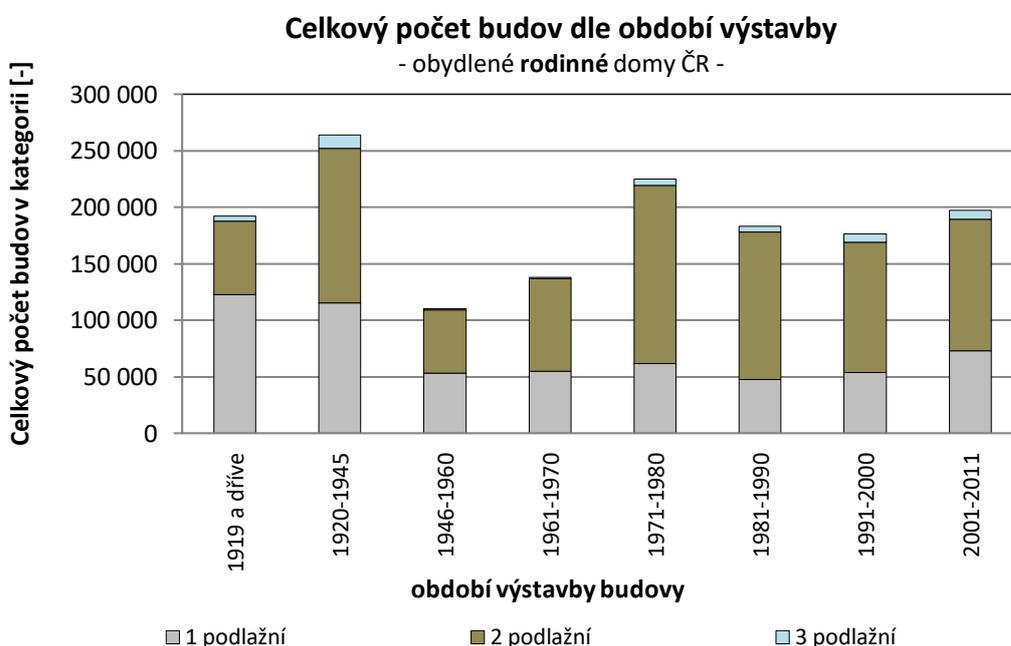
Počet podlaží budovy	Počet bytů celkem [-]	RD samostatné [-]	RD dvojdomky [-]	RD řadové [-]
Celkem	1 896 931 100,0%	1 417 272 74,7%	170 847 9,0%	308 812 16,3%
1	638 573	496 998	45 605	95 970
2	1 115 606	823 789	113 086	178 731
3	72 404	39 216	7 918	25 270
nezjištěno	70 348	57 269	4 238	8 841

Tabulka 6: Celková vnitřní podlahová plocha* rodinných domů v jednotlivých kategoriích

Počet podlaží budovy	Celková vnitřní plocha RD [m ²]	RD samostatné [m ²]	RD dvojdomky [m ²]	RD řadové [m ²]
Celkem	194 957 505 100,0%	146 673 210 75,2%	16 405 534 8,4%	31 878 760 16,4%
1	59 426 442	46 791 207	3 843 967	8 791 268
2	122 834 323	91 633 017	11 428 145	19 773 160
3	7 941 825	4 398 222	831 822	2 711 781
nezjištěno	4 754 915	3 850 763	301 600	602 551

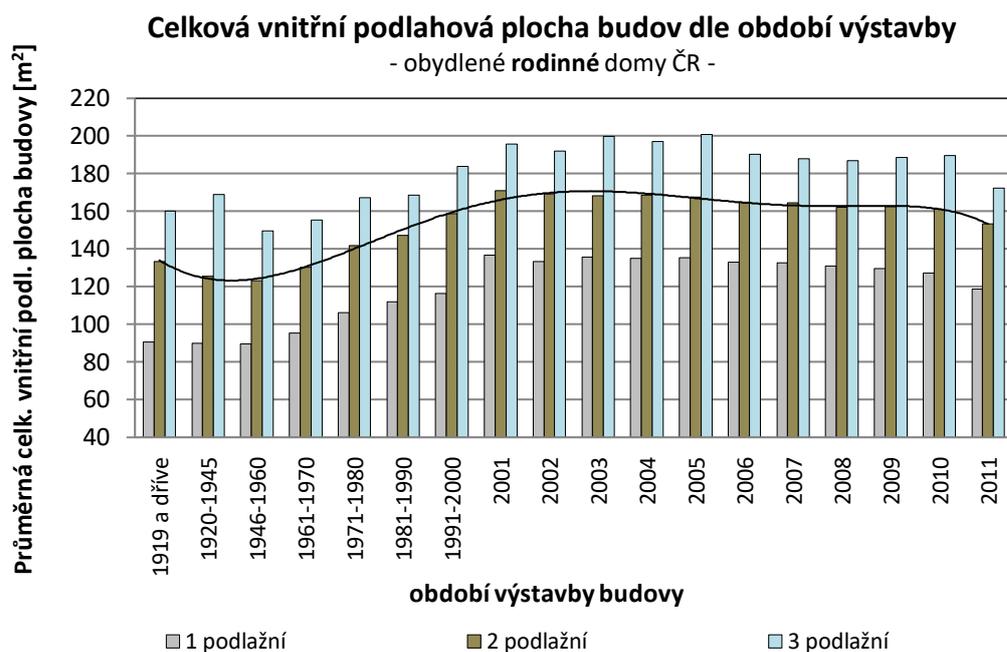
Poznámka: Terminologie ČSÚ rozlišuje tzv. celkovou plochu bytů a tzv. obytnou plochu. Zatímco obytná plocha je součtem ploch obytných místností, celková plocha je součtem ploch všech místností v bytě. Ve vztahu k celkové vnitřní podlahové ploše používané standardně ve výpočtech energetické náročnosti budov je tedy celková plocha uváděná ve statistických údajích o bytovém fondu ČR vždy menší. V rodinných domech je rozdílem půdorysná plocha příček případně šachet, v bytových domech pak navíc plocha společných prostor (chodeb a schodišť). Výše uvedená celková vnitřní podlahová plocha je získána přírážkou 10% k tzv. celkové ploše obydlených bytů (na základě vlastního šetření). Celkově je pak třeba uvážit plochu bytů, která nebyla v případech některých bytů zjištěna. V energetickém hodnocení dle vyhlášky č. 78/2013 Sb. dále figuruje tzv. energeticky vztažná plocha. S touto plochou není dále ve výpočtu uvažováno.

Obrázek 2 uvádí zjištěné rozdělení počtu budov do zmíněných věkových a velikostních kategorií.

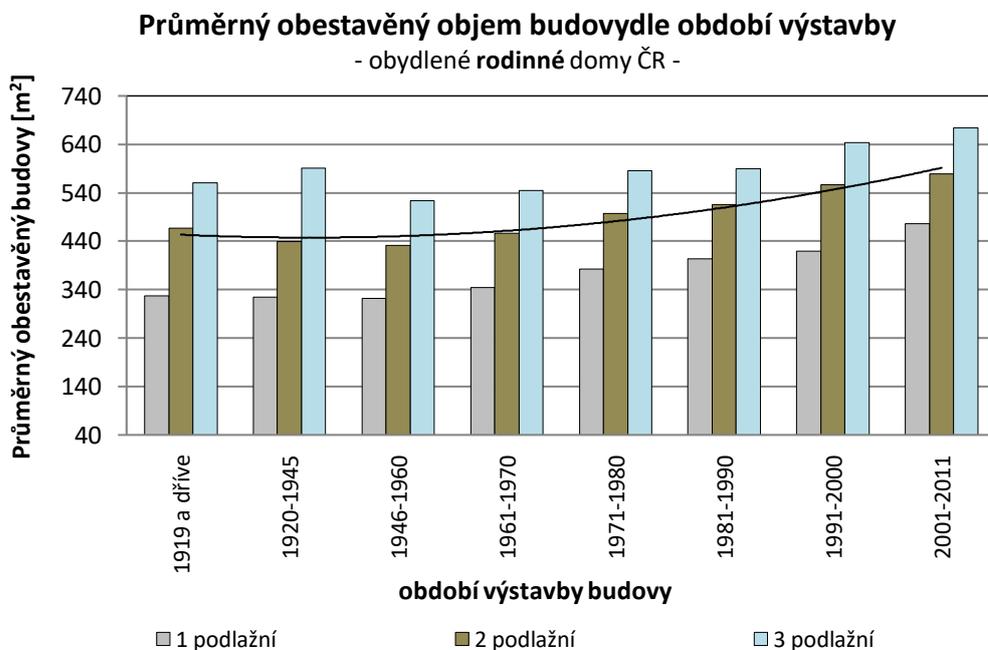
Obrázek 2: Celkový počet budov dle období výstavby a počtu podlaží

Výše uvedené údaje jsou využity k vyjádření průměrné celkové vnitřní podlahové plochy budov pro danou kategorii. Rozdíl mezi statisticky zjištěnou celkovou plochou bytů a celkovou vnitřní podlahovou plochou použitou dále do výpočtového modelu je zohledněn připočtením přírážky 10% (stanovení přírážky je popsáno v textu dále). Z obrázků je zřejmé, že mezi lety 1946 a 2001 docházelo k nárůstu podlahové plochy, tedy velikosti budov. V posledních 10 letech lze zaznamenat mírný trend poklesu velikosti a to především u jednopodlažních budov.

Obrázek 3: Průměrná celková vnitřní podlahová plocha budovy dle období výstavby a počtu podlaží

Základním údajem pro energetické hodnocení je obestavěný objem budovy. Na základě vlastního šetření byl zjištěn poměr obestavěného objemu k celkové vnitřní podlahové ploše. Tato hodnota je úměrná konstrukční výšce patra budovy a s pomocí ní je stanoven průměrný obestavěný objem budov v jednotlivých kategoriích. Obrázek 5 uvádí obestavěný objem z vnějších rozměrů pro jednotlivé kategorie budov.

Obrázek 4: Průměrný obestavěný objem budovy dle období výstavby a počtu podlaží

Bytové domy

Statistická data o bytových domech ČR použítá ve studii obsahují údaje o budovách s rozlišením dle počtu nadzemních podlaží 1 až 30 a dle roku výstavby. Data uvádějí Tabulka 7 až Tabulka 8.

Tabulka 7: Celkový počet bytových domů v jednotlivých kategoriích

POČET BUDOV [-]		období výstavby						
počet podlaží	celkem	1919 a dříve	1920- 1945	1946- 1960	1961- 1980	1981- 2000	2001- 2011	nezjiš- těno
	211 252	26 077	27 775	30 573	71 429	38 042	12 674	4 682
1 podlaží	3 910	1 199	612	473	556	526	488	56
2 podlaží	37 708	7 939	5 700	6 867	9 734	4 892	2 350	226
3 podlaží	49 888	7 714	8 909	11 226	12 154	6 209	3 420	256
4 podlaží	48 000	4 777	5 360	7 313	19 079	8 154	3 084	233
5 podlaží	23 354	3 175	3 905	2 916	8 573	3 203	1 452	130
6 podlaží	10 192	598	1 351	827	4 100	2 570	712	34
7 podlaží	5 716	138	838	272	2 780	1 337	330	21
8 podlaží	15 259	32	160	81	7 394	7 163	390	39
9 podlaží	3 216	0	16	12	1 852	1 226	101	9
10 podlaží	700	0	1	8	504	155	32	0
11 a více podlaží	3 660	0	15	21	2 397	1 134	88	5
nezjištěno	9 649	505	908	557	2 306	1 473	227	3 673

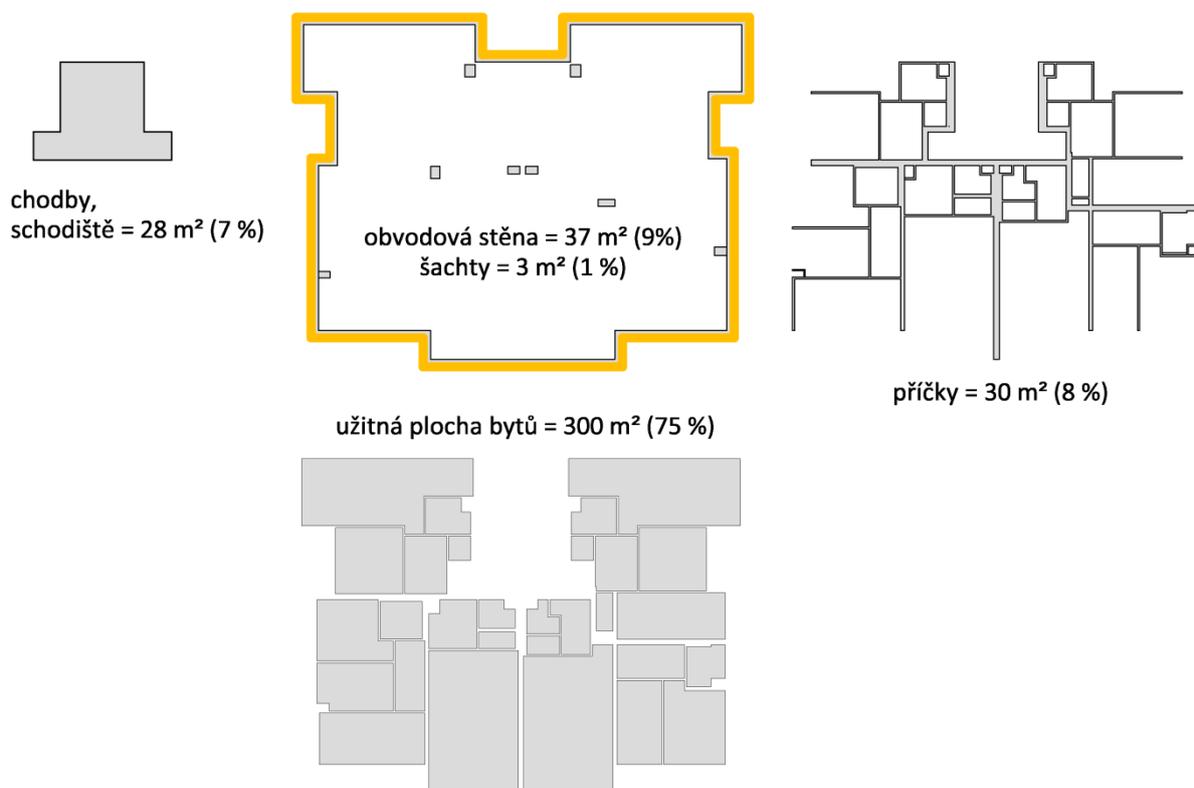
Tabulka 8: Celkový počet bytů v bytových domech v jednotlivých kategoriích

POČET BYTŮ [-]		období výstavby						
počet podlaží	celkem	1919 a dříve	1920- 1945	1946- 1960	1961- 1980	1981- 2000	2001- 2011	nezjiš- těno
	2 416 033	166 271	230 420	250 141	989 462	569 804	153 527	56 408
1 podlaží	18 466	4 887	2 570	1 937	3 165	2 820	2 788	299
2 podlaží	174 915	34 391	25 014	31 127	45 086	24 281	13 697	1 319
3 podlaží	324 604	41 925	50 146	75 511	85 448	40 571	29 445	1 558
4 podlaží	489 745	37 579	46 586	70 586	204 713	89 104	39 189	1 988
5 podlaží	310 593	32 943	50 087	40 176	116 594	44 050	24 975	1 768
6 podlaží	174 383	7 365	22 427	14 894	69 256	44 733	15 209	499
7 podlaží	115 119	1 847	16 118	5 441	55 718	27 738	7 833	424
8 podlaží	358 531	468	3 279	1 671	174 960	167 842	9 475	836
9 podlaží	81 354	0	252	268	46 468	31 505	2 649	212
10 podlaží	23 602	0	8	276	16 536	5 570	1 212	0
11 a více podlaží	183 950	0	311	1 035	120 563	57 790	4 129	122
nezjištěno	160 771	4 866	13 622	7 219	50 955	33 800	2 926	47 383

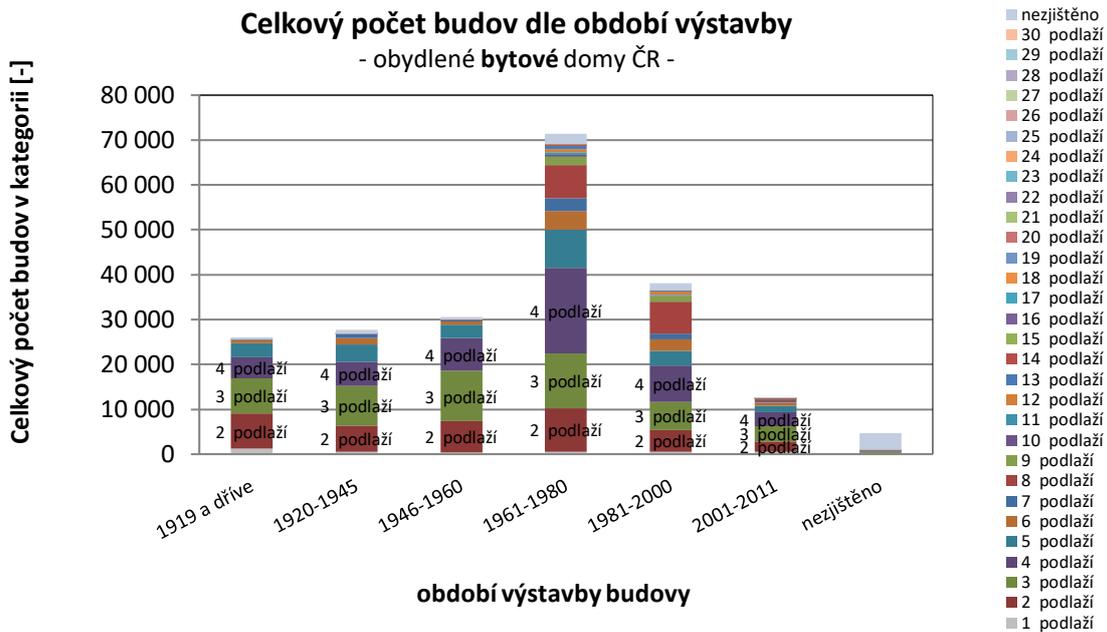
Tabulka 9: Celková vnitřní podlahová plocha* v bytových domech v jednotlivých kategoriích

PODLAHOVÁ PLOCHA [tis. m ²]	období výstavby							
	celkem	1919 a dříve	1920- 1945	1946- 1960	1961- 1980	1981- 2000	2001- 2011	nezjiš- těno
počet podlaží	156 226	10 161	14 202	15 657	64 518	38 943	9 435	3 310
1 podlaží	869	227	112	90	159	132	138	11
2 podlaží	10 516	1 904	1 388	1 899	3 009	1 510	759	49
3 podlaží	20 365	2 495	3 080	4 636	5 723	2 639	1 716	76
4 podlaží	31 535	2 356	2 838	4 391	13 393	6 004	2 442	112
5 podlaží	20 276	2 191	3 146	2 649	7 627	2 961	1 613	90
6 podlaží	11 691	521	1 471	977	4 589	3 117	983	33
7 podlaží	7 682	136	1 121	362	3 587	1 940	508	28
8 podlaží	24 517	29	225	114	11 590	11 881	623	56
9 podlaží	5 494	0	17	18	3 046	2 238	161	13
10 podlaží	1 534	0	0	20	1 069	364	81	0
11 a více podlaží	11 698	0	20	62	7 492	3 877	240	8
nezjištěno	10 051	303	783	441	3 236	2 282	172	2 834

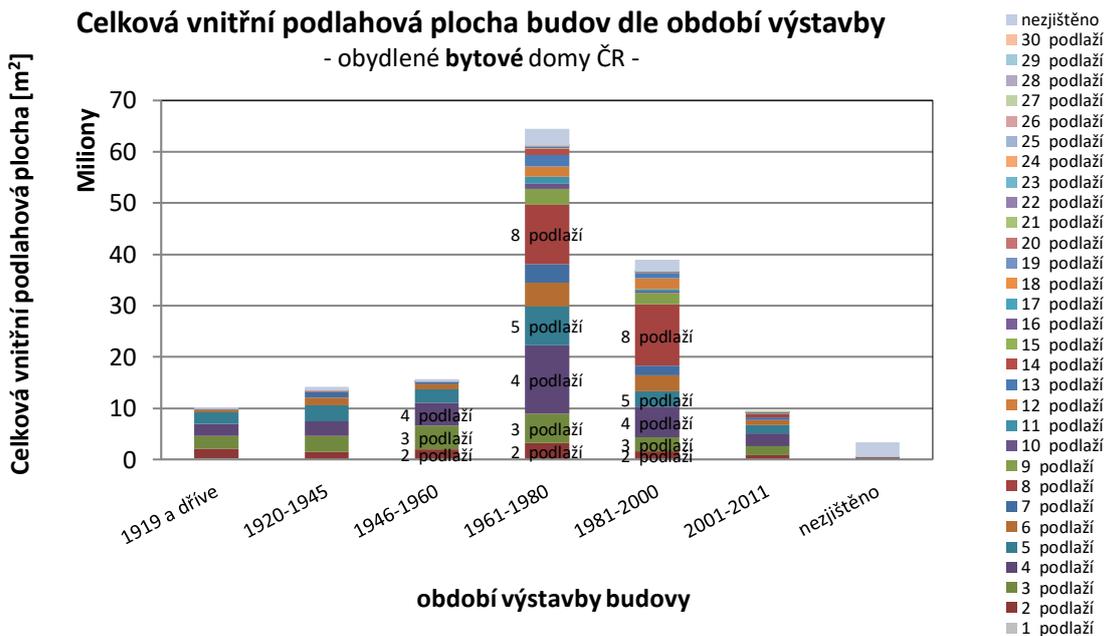
*: Celková vnitřní podlahová plocha byla stanovena přírážkou 15% k tzv. celkové ploše obydlených bytů v bytových domech. Celková vnitřní podlahová plocha je vždy vyšší tzv. celkové ploše obydlených bytů dle ČSÚ. Přírážka byla stanovena na základě vlastního šetření.

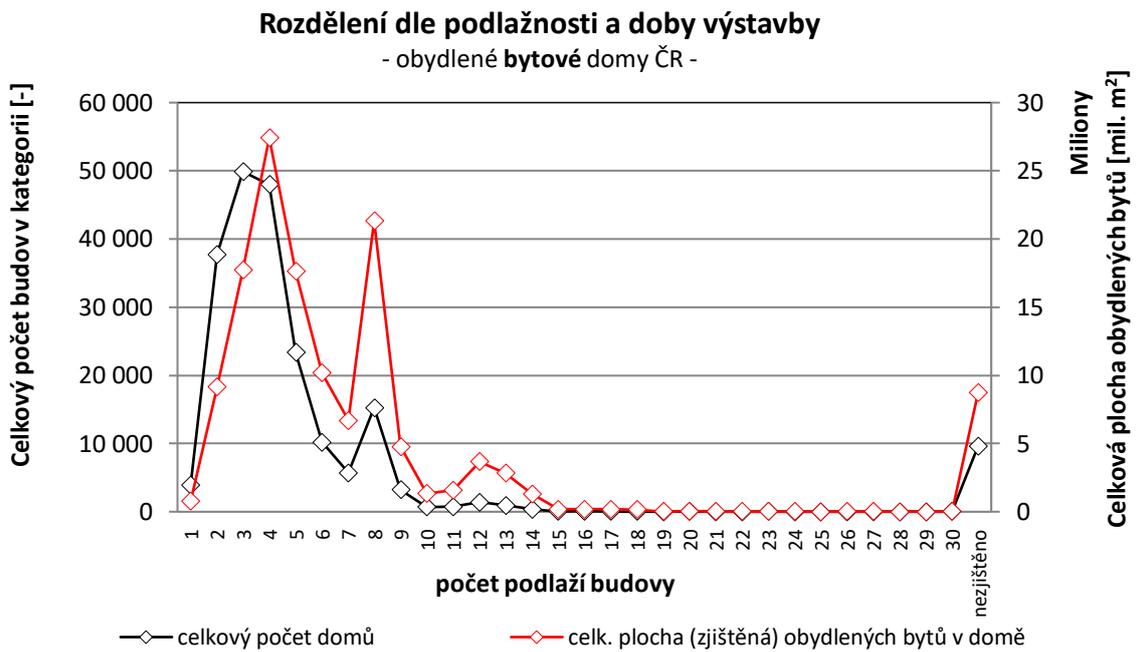
Obrázek 5: Příklad rozdělení půdorysné plochy podlaží na jednotlivé prvky (pasivní bytový dům v Praze)

Obrázek 6: Celkový počet budov dle období výstavby a počtu podlaží

Obrázek 7: Celková vnitřní podlahová plocha budovy dle období výstavby a počtu podlaží

Obrázek 8: Celkový počet budov a tzv. celková podlahová plocha obydlených bytů v bytových domech

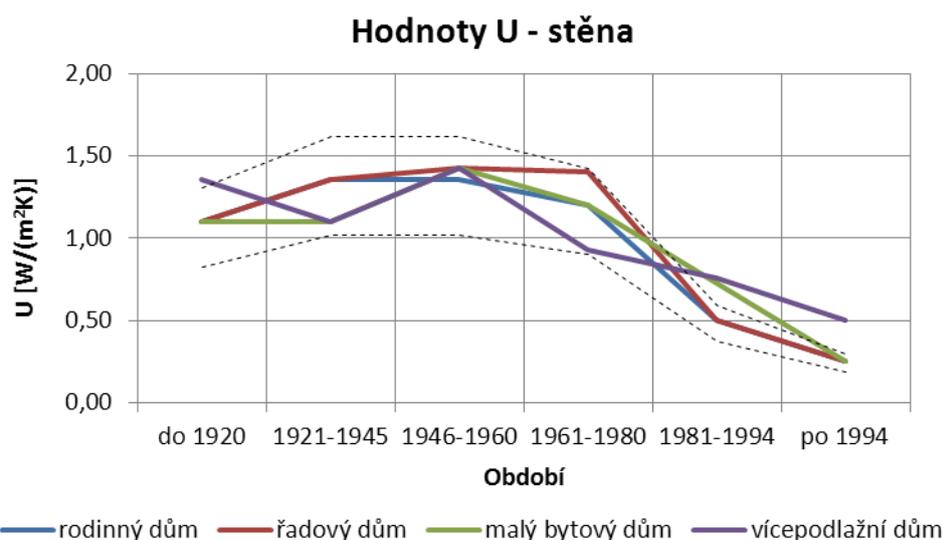
3.3. Kategorie hodnocených budov

Pro modelové hodnocení jsou vybrány typové, velikostní a věkové kategorie rodinných a bytových domů. Kategorie zahrnují pouze domy s tzv. obvykle obývanými byty a jejich rozdělení je popsáno v kapitole Metoda hodnocení. Věkové kategorie (a tedy i kategorie tepelně-technického standardu) uvažované pro výpočet (viz Tabulka 10) respektují rozdělení dle statistických dat o budovách (SLDB 2011, ČSÚ).

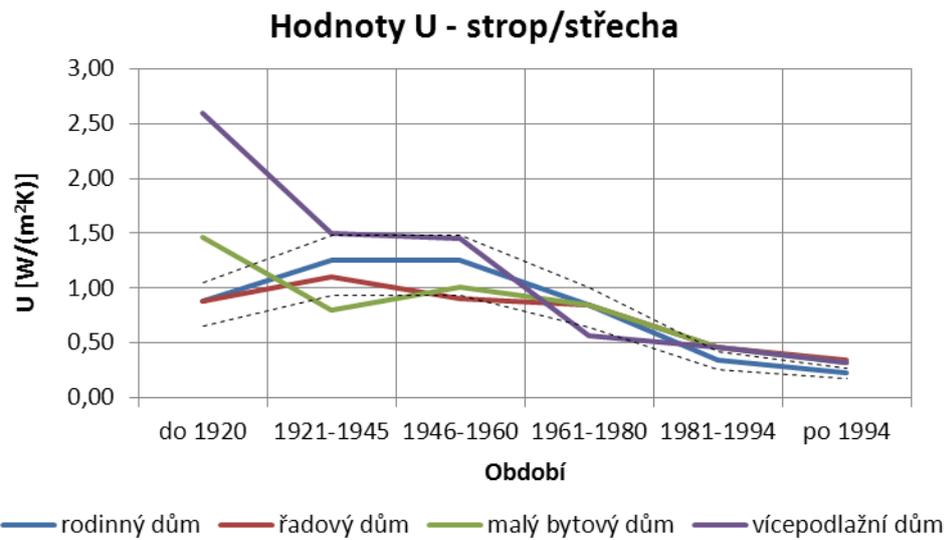
Tabulka 10: Věkové kategorie hodnocených budov

Věkové kategorie hodnocených budov					
všechny typové kategorie					
1919 a dříve	1920 - 1945	1946 - 1960	1961 - 1980	1981 - 2000	2001 - 2011

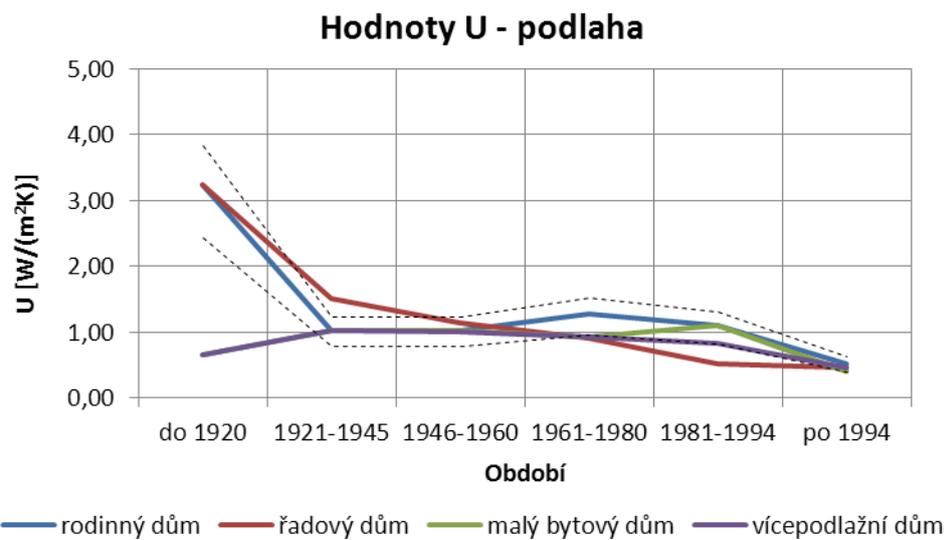
Pro výpočet jsou jednotlivým věkovým kategoriím přiřazeny odpovídající součinitele prostupu tepla vycházející ze studie [1]. Vzhledem k jinému členění věkových kategorií ve statistických údajích a zmíněné studii [1] je kategorie tepelně-technického standardu 1981 - 1994 přiřazena věkové kategorii 1981 - 2000. Obdobně pak kategorie po 1994 je přiřazena věkové kategorii 2001 – 2011. Součinitele prostupu tepla jednotlivých konstrukcí s rozdělením na střechu, stěny, podlahu a výplně jsou pro každou věkovou kategorii uvažovány rozmezím hodnot. Studie [1] uvádí 2 typologie rodinných a 2 typologie bytových domů. Pro rodinné domy v této studii je uvažován průměr mezi „rodinnými“ a „řadovými“ domy, pro bytové domy pak průměr mezi „malými“ a „velkými“ bytovými domy dle studie [1]. Následně je z důvodu zavedení nejistoty v tomto parametru použito rozmezí hodnot $\pm 25\%$ od uvedené průměrné hodnoty součinitele prostupu tepla. (Pro případ obvodové stěny znázorněno na následujících obrázcích tečkovanou křivkou, příklad uveden pouze pro rodinný dům, do výpočtu uvažováno u všech kategorií).

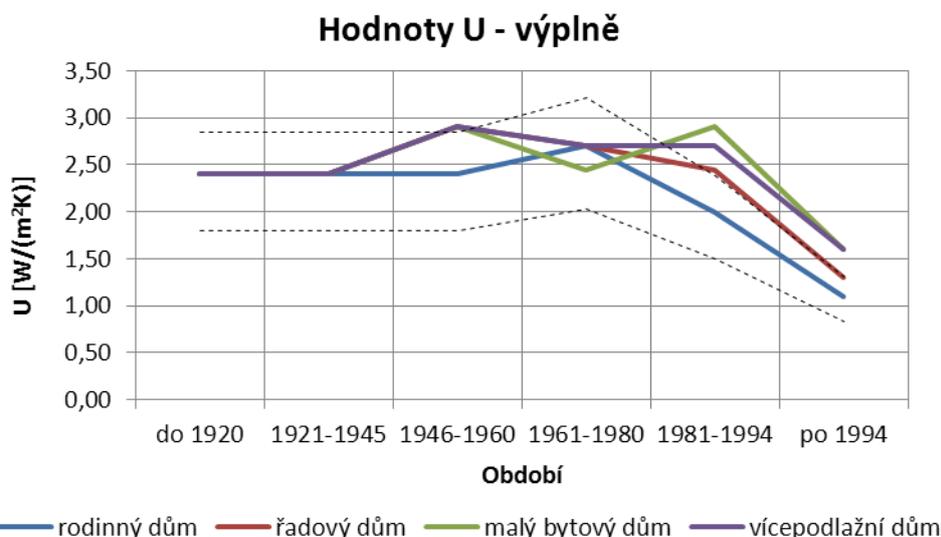
Obrázek 9: Uvažované součinitele prostupu tepla pro konstrukci - stěna

Obrázek 10: Uvažované součinitele prostupu tepla pro konstrukci - střecha

Obrázek 11: Uvažované součinitele prostupu tepla pro konstrukci - podlaha

Obrázek 12: Uvažované součinitele prostupu tepla pro konstrukci - výplně

Na základě uvedených součinitelů prostupu tepla pro jednotlivé konstrukce je ve výpočetním modelu pro každou věkovou kategorii vytvořen vzorek náhodných kombinací (stěny, střechy, atd.) s použitím daného rozmezí hodnot. Uvažované součinitele prostupu tepla pro výpočetní model uvádějí následující tabulky (Tabulka 7 a Tabulka 8).

Tabulka 11: Uvažované součinitele prostupu tepla pro kategorie rodinných domů

RODINNÝ DŮM	do 1920		1921-1945		1946-1960		1961-1980		1981-1994		po 1994	
	min	max	min	max	min	max	min	max	min	max	min	max
	[W/(m ² k)]											
strop/střecha	0,66	1,05	0,83	1,48	0,68	1,48	0,64	1,01	0,26	0,55	0,17	0,42
stěna	0,83	1,31	1,02	1,62	1,02	1,70	0,90	1,66	0,38	0,59	0,19	0,30
podlaha	2,42	3,84	0,77	1,78	0,77	1,34	0,68	1,52	0,38	1,31	0,34	0,62
výplně	1,80	2,85	1,80	2,85	1,80	3,44	2,03	3,21	1,50	2,90	0,83	1,54

Tabulka 12: Uvažované součinitele prostupu tepla pro kategorie bytových domů

BYTOVÝ DŮM	do 1920		1921-1945		1946-1960		1961-1980		1981-1994		po 1994	
	min	max	min	max	min	max	min	max	min	max	min	max
	[W/(m ² k)]											
strop/střecha	1,10	3,09	0,60	1,78	0,76	1,72	0,43	1,01	0,35	0,55	0,24	0,38
stěna	0,83	1,62	0,83	1,31	1,07	1,70	0,70	1,43	0,55	0,90	0,19	0,59
podlaha	0,49	0,77	0,77	1,22	0,76	1,22	0,69	1,09	0,62	1,31	0,30	0,53
výplně	1,80	2,85	1,80	2,85	2,18	3,44	1,83	3,21	2,03	3,44	1,20	1,90

3.4. Vlastní šetření souboru rodinných domů

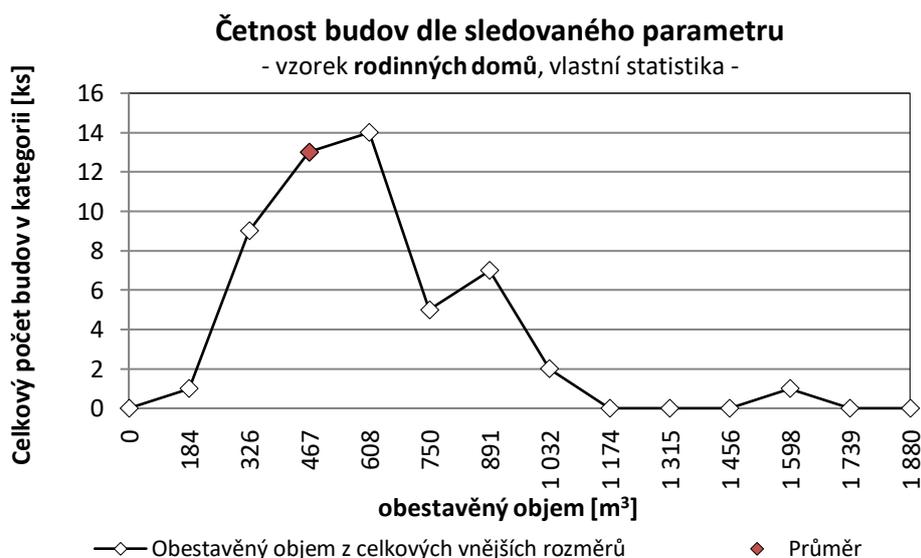
K nastavení modelové geometrie (rozmezí velikostí, tvarů, atd. použitých ve stochastickém výpočetním modelu pro každou ze 72 řešených kategorií budov) rodinných domů je dále využito vlastního statistického šetření na vzorku 52 náhodně vybraných rodinných domů. Ve vzorku se v různém počtu vyskytují jedno, dvou a třípodlažní budovy. Pro využití v modelu jsou sledovány zejména následující geometrické parametry:

- 1) obestavěný objem [m^3]
- 2) počet nadzemních podlaží [-]
- 3) celková plocha ochlazovaných konstrukcí [m^2]
- 4) podlahová plocha z celkových vnitřních rozměrů [m^2]
- 5) podlahová plocha z vnějších rozměrů [m^2]
- 6) součinitele prostupu tepla konstrukcí obálky [$W/(m^2K)$]
- 7) procento prosklení obvodových stěn [%]

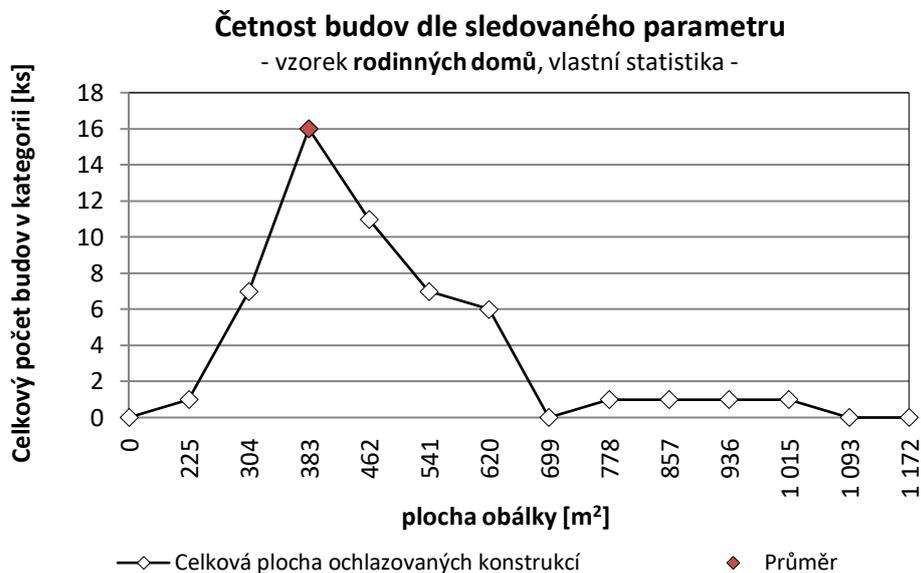
Objekt zpravidla obsahuje větší množství konstrukcí o různých součinitelích prostupu tepla. Z důvodu použití ve výpočetním modelu byly informace o obálce agregovány (váženým průměrem přes plochy) do následujících kategorií konstrukcí:

- 3) celková plocha ochlazovaných konstrukcí [m^2]
  - a. obvodová stěna
  - b. střecha
  - c. podlaha
  - d. otvorové výplně

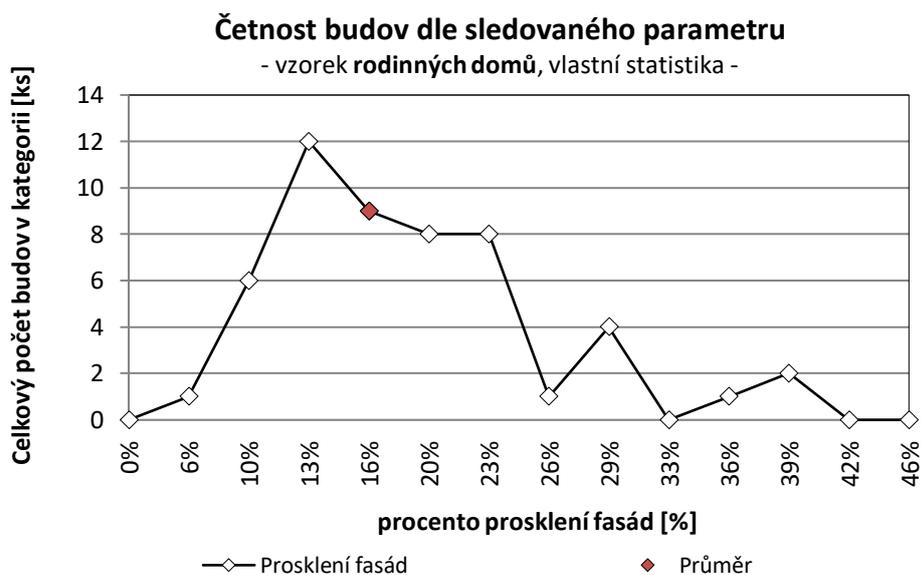
Následující obrázky (Obrázek 14až Obrázek 16) uvádějí jednotlivé sledované parametry hodnoceného vzorku budov.

Obrázek 13: Obestavěný objem z celkových vnitřních rozměrů

Obrázek 14: Celková plocha obálky budovy

Obrázek 15: Procento prosklení obvodových stěn budovy

Tabulka 13: Sledované hodnoty na vzorku dvoupodlažních budov

2 podlažní budovy										
Počet pater budovy	Podlahová plocha z celkových vnitřních rozměrů	Obestavěný objem z vnějších rozměrů	Celková plocha konstrukcí obálky	Objem. faktor tvaru	Plocha ochlaz. podlah	Plocha ochlaz. stěn	Plocha ochlaz. střech	Plocha výplň. otvorů	Průměrný součinitel prostupu tepla	Prosklení fasád
n_s	A	V	A_c	A/V	A_F	A_S	A_R	A_W	U_{em}	$w_{\%}$
	[m ²]	[m ³]	[m ²]	[m ³ /m ²]	[m ²]	[m ²]	[m ²]	[m ²]	[W/(m ² K)]	[%]
2	66	184	247	1,34	72	81	80	14	0,90	17%
2	86	297	276	0,93	74	114	77	11	1,09	9%
2	88	309	314	1,02	76	133	78	27	0,61	20%
2	98	323	351	1,09	77	180	74	20	1,49	11%
2	90	351	368	1,05	113	123	113	19	1,35	15%
2	95	361	398	1,10	120	139	120	18	1,09	13%
2	122	403	371	0,92	76	190	88	17	1,38	9%
2	141	446	225	0,50	58	84	60	23	0,69	22%
2	127	448	323	0,72	88	129	91	15	0,99	12%
2	138	458	357	0,78	85	147	99	27	0,34	18%
2	123	468	407	0,87	94	195	97	22	1,20	11%
2	126	483	482	1,00	158	150	158	16	0,95	10%
2	148	513	385	0,75	93	157	107	28	0,19	18%
2	150	589	388	0,66	92	167	92	36	0,43	22%
2	152	590	445	0,75	98	196	98	52	0,22	27%
2	173	613	486	0,79	116	197	123	50	0,39	17%
2	189	664	494	0,74	122	228	122	22	1,17	10%
2	213	700	500	0,71	129	198	145	28	0,96	14%
2	183	727	718	0,99	220	216	217	64	0,26	28%
2	204	770	545	0,71	127	191	177	50	0,36	26%
2	223	780	448	0,57	95	217	98	39	0,83	18%
2	276	781	504	0,64	110	221	139	34	0,98	15%
2	210	806	591	0,73	144	263	144	40	0,41	15%
2	245	810	584	0,72	141	244	166	33	0,33	13%
2	236	904	612	0,68	179	203	176	54	0,52	24%
2	468	1598	933	0,58	257	301	257	118	0,39	39%
min	66	184	225	0,50	58	81	60	11	0,19	9%
mean	168	591	452	0,82	116	179	123	34	0,75	17%
max	468	1598	933	1,34	257	301	257	118	1,49	39%
Q _{0,05}	87	300	255	0,58	72	92	75	14	0,23	10%
Q _{0,95}	268	881	691	1,10	210	259	207	62	1,37	28%

Další výsledky vlastního šetření jsou uvedeny v příloze

3.5. Spotřeby energie - data MPO

Podkladem pro výpočty jsou data o konečné spotřebě v rezidenčním sektoru poskytnutá Ministerstvem průmyslu a obchodu. Data obsahují informace o konečné spotřebě dle druhu paliva a účelu využití. Podkladová data uvádí Tabulka 10. Z dat je zřejmé, že např. mezi lety 2001 a 2011 lze zaznamenat pokles spotřeb v oblasti vytápění (20%) a osvětlení (20%). V oblasti ohřevu teplé vody jsou naopak konečné spotřeby prakticky na stejné úrovni. Pokles celkové spotřeby rezidenčního sektoru mezi lety 2001 a 2011 je potom 14%, což je způsobeno například nárůstem spotřeby elektřiny domácích spotřebičů atd.

Tabulka 14: Spotřeba energie dle dat MPO mezi lety 2001 a 2011, její rozdělení na složky a časový vývoj

RESIDENTIAL	units	2001	2003	2011
Total Energy Use in Residential Sector (IEA balances)				
Oil & Petroleum Products	PJ	3,59	2,35	0,18
Natural Gas	PJ	99,49	100,54	83,80
Coal & Coal Products	PJ	50,70	44,78	26,62
Biomass	PJ	33,51	34,49	46,33
Heat	PJ	56,22	52,96	44,11
Electricity	PJ	51,27	52,24	51,22
Other (solar; heat pumps)	PJ	0	0	0,34
Total	PJ	294,79	287,35	252,59
vývoj spotřeby		100%	97%	86%
Space Heating				
Oil & Petroleum Products	PJ	2,67	1,62	0,08
Natural Gas	PJ	83,28	84,32	68,58
Coal & Coal Products	PJ	48,84	43,24	25,41
Biomass	PJ	31,53	32,49	44,05
Heat	PJ	40,22	36,59	27,41
Electricity	PJ	8,95	8,38	6,50
Other (solar; heat pumps)	PJ	0,00	0,00	0,03
Total	PJ	215,49	206,64	172,07
vývoj spotřeby		100%	96%	80%
Water Heating				
Oil & Petroleum Products	PJ	0,03	0,02	0,00
Natural Gas	PJ	8,41	8,09	8,20
Coal & Coal Products	PJ	1,34	1,05	0,76
Biomass	PJ	1,05	0,91	0,77
Heat	PJ	16,00	16,37	16,70
Electricity	PJ	10,73	11,41	10,61
Other	PJ	0	0	0,30
Total	PJ	37,56	37,86	37,34
vývoj spotřeby		100%	101%	99%
Lighting				
Electricity	PJ	3,43	2,95	2,74
vývoj spotřeby		100%	86%	80%

Tabulka 15: Spotřeby ČR dle jednotlivých účelů využití a let

Konečné spotřeby v jednotlivých letech				
Rok	2001 [PJ]	2003 [PJ]	2011 [PJ]	2011 [PJ]
Celková spotřeba v rezidenčním sektoru	294,79	287,35	252,59	100%
Vytápění	215,49	206,64	172,07	68%
Ohřev teplé vody	37,56	37,86	37,34	15%
Osvětlení	3,43	2,95	2,74	1%
Vaření	19,70	20,44	19,40	8%
Ostatní (elektřina)	18,61	19,47	21,03	8%

Tabulka 16: Meziroční srovnání spotřeb ČR dle jednotlivých účelů a let

Meziroční srovnání spotřeb				
Rok	2001 [PJ]	2003 [PJ]	2011 [PJ]	2011 vs. 2001
Celková spotřeba v rezidenčním sektoru	100%	97%	86%	-14%
Vytápění	100%	96%	80%	-20%
Ohřev teplé vody	100%	101%	99%	-1%
Osvětlení	100%	86%	80%	-20%
Vaření	100%	104%	99%	-1%
Ostatní (elektřina)	100%	105%	113%	13%

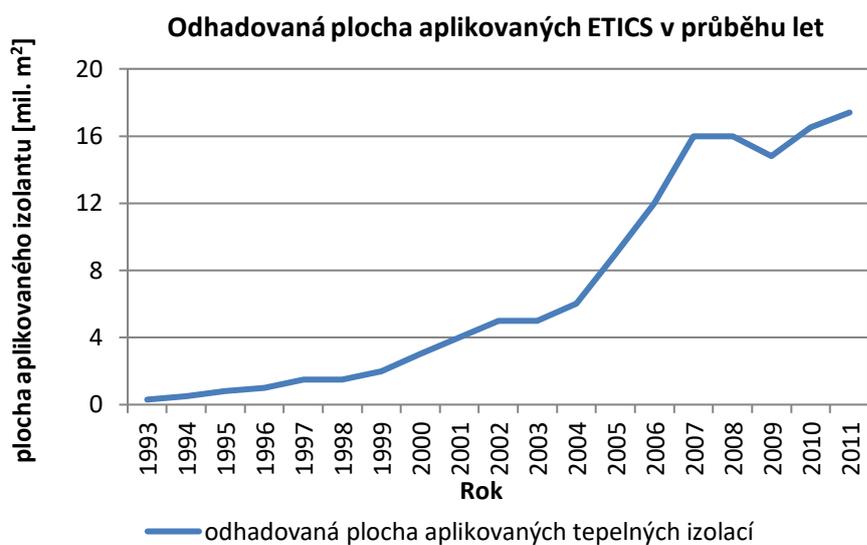
3.6. Procento zrenovovaných budov

Jedním ze zdrojů podílu renovovaných budov z celkového počtu je studie PanelSCAN. Následující tabulka uvádí odhady na základě této studie (z 13. 5. 2011).

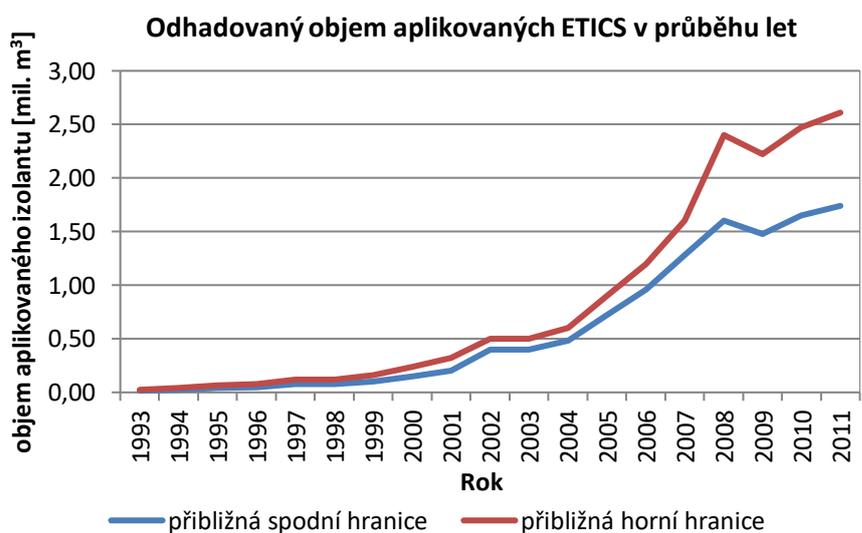
Tabulka 17: Odhad podílu komplexně zrenovovaných budov na základě studie panelscan

počet bytů	panelové	nepanelové	celkem bytové
celkem	1 200 000	960 000	2 160 000
komplexně opravené 1992-2010	470 000	170 000	640 000
procento komplexně opravených bytů k roku 2010	39%	18%	30%
průměr rekonstruovaných v letech 2009 a 2010 na rok	60 000	25 000	85 000
komplexně opravené do 2013 (odhad)	650 000	245 000	895 000
odhad renovovaných z celkového počtu 2 160 000	54%	26%	41%
odhad renovovaných z celkového počtu 2 416 033	48%	23%	37%

Další možnost odhadu podílu zrenovovaných budov poskytuje vlastní výpočetní model. Ten hodnotí celý soubor rodinných a bytových domů ČR se zohledněním typových a velikostních kategorií. V rámci každé kategorie jsou zohledněny reálné geometrické charakteristiky zjištěné podrobným statistickým šetřením (např. procento prosklení fasád, atd.). Model tedy poskytuje přibližné informace například i o výměrách ochlazovaných konstrukcí s rozdělením na stěny, střechy, podlahy a výplně otvorů (např. celková plocha ochlazovaných obvodových stěn všech rodinných a bytových domů ČR je stanovena na 323 milionů m², plocha ochlazovaných střech na 217 mil. m², atd.). Na základě informace o množství vyrobených tepelných izolantů je možné přibližně stanovit procento zrenovovaných ploch a z něho následně odvodit přibližné procento zrenovovaných objektů. Ukázkou vývoje vyrobeného množství uvádí následující obrázek.

Obrázek 16: Vývoj množství prodaného izolantu (Cech pro zateplování budov, 2012)

Obrázek 17: vývoj množství prodaného izolantu (Cech pro zateplování budov, 2012)

Následující tabulka uvádí číselné hodnoty s odhadem pro roky 2012 a 2013.

Tabulka 18: Meziroční vývoj produkce zateplovacích systémů (Cech pro zateplování budov, listopad 2012)

Rok	Produkce (odhadovaná plocha aplikovaných tepelných izolací) /mil.m ² /rok/
1993	0,30
1994	0,50
1995	0,80
1996	1,00
1997	1,50
1998	1,50
1999	2,00
2000	3,00
2001	4,00
2002	5,00
2003	5,00
2004	6,00
2005	9,00
2006	12,00
2007	16,00
2008	16,00
2009	14,80
2010	16,50
2011	17,40
2012 (odhad na základě 2011)	17,40
2013 (odhad na základě 2011)	17,40
celkem od r. 1993	167,10

Celkově lze tedy odhadnout plošnou produkci ETICS od roku 1993 doposud. Odhad podílu renovovaných budov je vytvořen na základě podílu plochy aplikovaných ETICS a celkové plochy obvodových stěn (bez výplní otvorů) na rodinných a bytových domech včetně veřejných budov (zde je podíl stanoven na 25%). Hodnota 25% je odhadovaným podílem podlahových ploch veřejných budov z celkové podlahové plochy fondu budov ČR. V závislosti na uspořádání budovy (počtu pater, prosklení, faktoru tvaru, atd.) může podlahová plocha přibližně odpovídat ploše obvodových ochlazovaných stěn (hodnota bude podrobena dalšímu zkoumání). Následující tabulka (Tabulka 19) uvádí výsledný odhad podílu aktuálně renovovaných budov. Lze předpokládat, že určitá část produkce zateplovacího systému nebyla použita k renovaci obvodových ochlazovaných stěn, ale jiných konstrukcí (např. stropy suterénu s omítkou, jiné nevytápěné prostory, atd.). Výsledný podíl renovovaných budov je tedy uvažován hodnotou 35%.

Tabulka 19: Vlastní odhad podílu renovovaných budov

celková plocha fasád na rodinných a bytových domech	323 mil. m ²
celková plocha fasád včetně veřejných budov (odhad 25%)	431 mil. m ²
produkce ETICS mezi lety 1993 a 2013	167 mil. m ²
Procento budov se zateplenými fasádami	39%
Odhad (zaokrouhlený) celkově zrenovovaných budov	35%

4. Nový stav - vytápění

V následující tabulce je uvedena vypočtená potřeba tepla na vytápění „modelového mixu“ budov, tedy aktuálního fondu se zastoupením budov v původním stavu a budov již renovovaných (viz kapitola výše). Dále jsou uvedeny reálné spotřeby energie na vytápění s využitím dat dodaných MPO. Se zavedením odhadu účinnosti zdrojů tepla a dále účinností distribuce a sdílení je možné stanovení konečné modelové spotřeby energie na vytápění charakterizující stávající stavební řešení budov. V následující tabulce jsou uvedeny použité účinnosti zdrojů. Tyto jsou odhadnuty, přičemž přesnějších hodnot by bylo možné použít až na základě podrobnější znalosti reálně instalovaných zdrojů tepla (počty a výkony dle stáří, atd.). Použité hodnoty účinnosti zdrojů jsou odhadnuty jako průměr aktuálně používaných zdrojů tepla (tedy mix „starých“ a „nových“). Obdobně u použité účinnosti sdílení a distribuce je použito odhadu. Srovnání s reálnými spotřebami vede na použití vyšších účinností sdílení a distribuce, kdy standardně používané (nižší) hodnoty účinností vedou k příliš vysokým výsledným spotřebám. (např. při standardním výpočetním postupu není ztráta distribuční soustavou započítána do pasivních vnitřních tepelných zisků, atd.).

Tabulka 20: Výpočet a srovnání spotřeby tepla na vytápění “modelového mixu” budov s reálnou spotřebou

vytápění	podíl na krytí potřeby tepla na vytápění [-]	potřeba tepla na vytápění (modelový mix) [GWh]	účinnost			konečná spotřeba (modelový mix) [GWh]	konečná (reálná) spotřeba dle dat MPO [GWh]
			výroba	distribuce	sdílení		
Oil & Petroleum Products	0,05%	42 262	85%	98%	98%	26	23
Natural Gas	40,72%		85%	98%	98%	21 081	19 050
Coal & Coal Products	13,31%		75%	98%	98%	7 812	7 059
Biomass	23,08%		75%	98%	98%	13 542	12 237
Heat	18,77%		98%	98%	98%	8 426	7 614
Electricity	4,04%		94%	100%	91%	1 998	1 806
Other (solar; heat pumps)	0,02%		100%	98%	98%	10	9
						52 896	47 798

Pro rezidenční fond budov jsou známy reálné spotřeby tepla na vytápění (pro posouzení aktuálního stavu je využito dat z roku 2011 dodaných MPO). Celková spotřeba tepla na vytápění je **47 798 GWh** (pro rok 2011). Na modelovém souboru rodinných a bytových domů ČR je testován dopad energeticky úsporných opatření v několika úrovních. V prvním kroku je sledováno snížení potřeby tepla na vytápění, charakterizující kvalitu stavebního řešení budovy. V druhém kroku jsou pro stanovení konečných spotřeb zohledněny účinnosti uvažovaných zdrojů tepla pro vytápění. Ve výpočtech dále je pro vyjádření spotřeby energie na vytápění z vypočtené teoretické potřeby použito souhrnné účinnosti výroby, distribuce a sdílení tepla. Možná úspora je vyjádřena oproti reálným spotřebám energie na vytápění (data MPO, 47 798 GWh). Následující tabulky uvádí výsledky hodnocení spotřeb tepla na vytápění rezidenčního fondu pro aktuální stav a stavy po renovaci (modelové). Tabulka 21 dále uvádí vypočtené spotřeby tepla na vytápění pro budovy v původním stavu a jednotlivé uvažované způsoby renovace. Pro aktuální stav je uvažováno s podílem renovovaných budov 35% (viz výše). Renovované budovy jsou dále rozděleny podle kvality renovace. Je uvažováno, že většina rekonstruovaných budov bude vykazovat nižší kvalitu renovace, tedy požadované hodnoty U (30% budov). Ostatní renovované budovy jsou uvažovány ve standardu „doporučené hodnoty U“ (5%). Podíl budov renovovaných do pasivního standardu (nebo nových v pasivním standardu) je zanedbán a je uvažován podílem 0%.

Tabulka 21: Modelové stavy fondu budov (aktuální a po renovaci), spotřeba tepla na vytápění

Stav budov	Uvažovaná teplota interiéru	RD	BD	Celek
	[°C]	[GWh]	[GWh]	[GWh]
původní stav budov - modelový	odhad teplot*	38 492	20 023	58 516
spotřeba na vytápění - data MPO	data MPO			47 798
budovy renovované na:				
požadované hodnoty U - model	18	30 836	13 666	44 503
doporučené hodnoty U - model	19	18 334	8 168	26 502
"pasivní" hodnoty U - model	20	6 083	2 812	8 895

* pro budovy v původním stavu je uvažováno s nižší průměrnou vnitřní teplotou v období vytápění oproti standardně uvažovaným 20°C. Vnitřní výpočtová teplota je uvažována odlišně pro jednotlivé věkové kategorie a zvyšuje se podle rostoucího izolačního standardu. Pro budovy ve standardu „požadované hodnoty“ je potom uvažováno s teplotou 18°C, pro budovy ve standardu „doporučené hodnoty“ 19°C a v „pasivním standardu“ 20°C.

Tabulka 22 uvádí souhrnné hodnoty spotřeby tepla na vytápění pro aktuální stav (mix 65/30/5%) a uvažované stavy po 100% renovaci budov na doporučené hodnoty U (dle ČSN 730540-2 (2011) a „pasivní“ standard budov (zde je uvažováno zároveň s instalací nuceného větrání se zpětným získáváním tepla. Pro jednotlivé stavy je uvažováno i se zlepšením neprůvzdušnosti obálky budovy n_{50} .

Tabulka 22: Modelové stavy fondu budov (aktuální a po renovaci), potřeba tepla na vytápění

Stav budov	Celkek	Procent. zastoupení aktuální stav	Aktuální stav model	Renovace na doporučené hodnoty	Renovace na pasivní hodnoty
	[GWh]		[GWh]	[GWh]	[GWh]
původní stav budov - modelový	58 516	65%	38 035		
budovy renovované na:					
požadované hodnoty U - model	44 503	30%	13 351		
doporučené hodnoty U - model	26 502	5%	1 325	26 502	
pasivní standard - model	8 895	-	0		8 895
celkem rezidenční fond			52 711*	26 502	8 895

* modelový stav celkové spotřeby tepla na vytápění pro aktuální stav rezidenčního fondu je 52 711 GWh a je cca o 10% vyšší, nežli hodnota potřeby tepla odvozená od reálných dat o spotřebě (MPO), 47 798 GWh. Výsledná úspora při renovaci fondu bude vyjadřována oproti reálné aktuální spotřebě a modelový výpočet je tedy z pohledu úspory na straně bezpečnosti.

Tabulka 23 uvádí výsledné hodnocení dosažitelné úspory ve spotřebě tepla na vytápění. Při renovaci na doporučené hodnoty je dosažitelná úspora stanovena na 45% z původní spotřeby, tedy 21 296 GWh (76,7 PJ). Při renovaci na pasivní standard je potom dosažitelná úspora stanovena na 81%, tedy 38 903 GWh (140,1 PJ).

Tabulka 23: Modelové stavy fondu budov (aktuální a po renovaci), spotřeba tepla na vytápění, úspora

		data MPO 2011	modelový mix (stávající fond)	renovace na doporučené hodnoty	renovace na pasivní hodnoty
Potřeba tepla na vytápění	[GWh]	38 189	42 262	23 852	8 450
Souhrnná účinnost (výroba, distribuce, sdílení)	-	80%	80%	90%	95%
Spotřeba tepla na vytápění	[GWh]	47 798	52 711	26 502	8 895
	[PJ]	172,1		95,4	32,0
Úspora na spotřebě tepla na vytápění	[GWh]			21 296	38 903
	[PJ]			76,7	140,1
Procentuální úspora z reálné spotřeby	[%]			45%	81%

Výše uvedené standardy renovace přibližně odpovídají standardům odpovídajícím nastavení požadavků na renovace budov pro dotační titul Nová zelená úsporám. Lze uvažovat, že aplikace doporučených hodnot bude přibližně odpovídat splnění podmínek pro nejnižší hladinu podpory A. 1. Aplikace hodnot doporučených pro pasivní domy bude potom přibližně odpovídat splnění podmínek pro nejvyšší hladinu podpory A. 3. Jak úroveň renovace na doporučené, tak na pasivní hodnoty je dnes jak technicky, tak ekonomicky běžně dosažitelná. Uvedené hodnoty spotřeb při renovaci na doporučené a pasivní hodnoty (viz Tabulka 23) uvažují zároveň s aplikací zdrojů tepla s vyšší účinností výroby (vyšší podíl tepelných čerpadel, účinných kondenzačních kotlů, atd.).

5. Potenciál úspory na ohřevu teplé vody

Stanovení potenciálu úspory energie na ohřevu teplé vody v rezidenčním sektoru vychází v prvním kroku z odhadu potřeby tepla pro celkový počet osob v rodinných a bytových domech. Následně jsou stanoveny ztráty v akumulční a distribuční soustavě. V posledním kroku je zohledněna účinnost zdroje tepla pro přípravu teplé vody. Vzhledem ke značné nejistotě jak ve vlastní potřebě teplé vody, tak v parametrech použitých zásobníků i distribuční soustavy je k výpočtu přistoupeno formou odhadu spodní a horní meze u základních vstupních údajů.

Vlastní potřebu teplé vody stanovuje například TNI 73 0331 hodnotou spotřeby v l/(os.den).

1) Rodinné domy

- a. od 35 l/(os.den)
- b. do 55 l/(os.den)

2) Bytové domy

- a. od 30 l/(os.den)
- b. do 45 l/(os.den)

Celková roční potřeba teplé vody na osobu se bude tedy pohybovat v odlišných mezích pro rodinné domy a bytové domy následovně:

Tabulka 24: Meze spotřeby tepla na ohřev TV

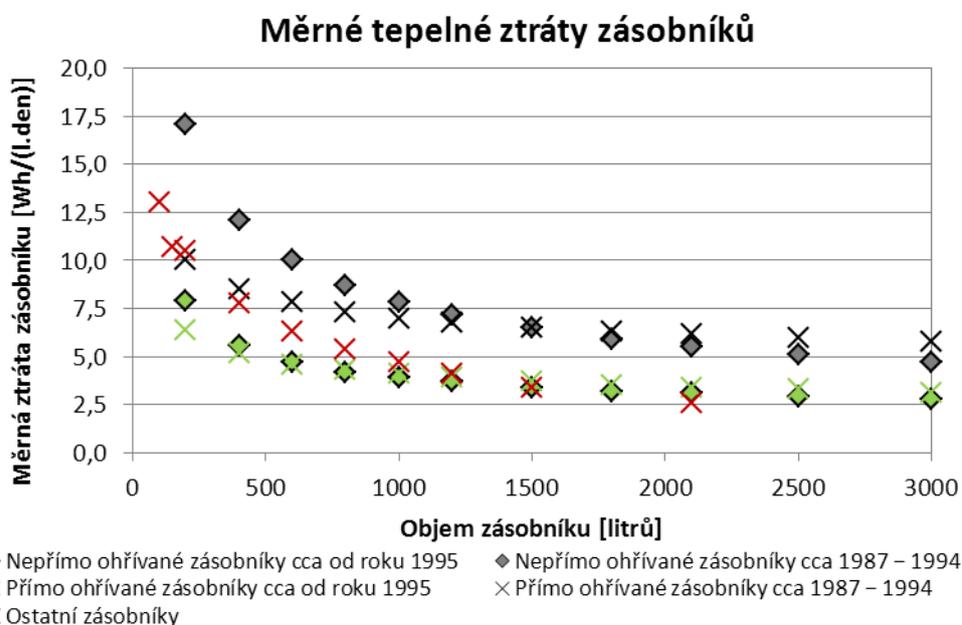
	Rodinný dům		Bytový dům		
	min	max	min	max	
denní spotřeba na osobu	35,0	55,0	30,0	45,0	[l/(os)]
roční spotřeba vody	12,78	20,08	10,95	16,43	[m ³ /(os.rok)]
teplota TV	$\theta_{W,h}$	55,0	55,0	55,0	[°C]
teplota studené vody	$\theta_{W,c}$	10,0	10,0	10,0	[°C]
potřeba tepla pro ohřev TV	$Q_{W,nd,z,d}$	664	1 044	570	854 [kWh/rok]

Předpokladem pro výpočet tepelných ztrát v distribuční soustavě a akumulaci teplé vody je, že tato hodnota nezávisí na vlastní potřebě teplé vody v objektu. Toto lze tvrdit minimálně u zásobníků teplé vody. Ztráta v distribuční soustavě potom mimo kvality izolace a délky rozvodů závisí také na počtu odběrů případně režimu (počtu hodin chodu) případně cirkulace TV, je-li v objektu využita. Pro další výpočty se v případě rodinných domů předpokládají hodnoty pro rozvod vody bez cirkulace. V případě bytových domů potom hodnoty pro rozvody s cirkulací. Následující tabulka a graf uvádějí měrné tepelné ztráty zásobníků TV podle jejich velikosti a roku výroby. Pro rodinné domy je uvažováno s průměrným objemem instalovaného zásobníku 200 l. Pro stanovení ztráty zásobníku je dále uvažováno s mezemi měrné tepelné ztráty podle roku výroby (viz tabulka). Je zřejmé, že v rezidenčním fondu budou zastoupeny jak zásobníky starší, tak novější. Informace o počtech zásobníků dle typu a velikosti nejsou dostupné.

Tabulka 25: Měrné tepelné ztráty zásobníků teplé vody dle data výroby a objemu

Objem zásobníku	Nepřímo ohřívání zásobníky cca od roku 1995	Nepřímo ohřívání zásobníky cca 1987 – 1994	Přímo ohřívání zásobníky cca od roku 1995	Přímo ohřívání zásobníky cca 1987 – 1994	Ostatní zásobníky
[Wh/(l·den)]					
50					18,0
100					13,0
150					10,7
200	7,9	17,1	6,4	10,0	10,5
400	5,6	12,1	5,2	8,5	7,8
600	4,7	10,0	4,6	7,8	6,3
800	4,2	8,7	4,3	7,3	5,4
1 000	3,9	7,8	4,1	7,0	4,7
1 200	3,7	7,2	3,9	6,8	4,1
1 500	3,4	6,5	3,7	6,5	3,4
1 800	3,2	5,9	3,5	6,3	
2 100	3,1	5,5	3,4	6,2	2,6
2 500	2,9	5,1	3,3	6,0	
3 000	2,8	4,7	3,1	5,8	

Velikosti zásobníků se rovněž mohou pohybovat od malých zásobníků, až např. po zásobníky o objemu 1 000 l a více. Předpokladem však je, že nejčastějším případem bude zásobník (bojler) o velikosti přibližně 150 až 200 l. Dále je uvažováno s průměrným objemem 200 l. V případě rodinných domů o větším počtu bytů je uvažováno s instalací zásobníku na každý byt.

Obrázek 18: Měrné tepelné ztráty zásobníků teplé vody dle data výroby a objemu

Ztráta v distribuční soustavě TV je odvozena od délky rozvodů teplé vody. Ty je možné stanovit buď výpočtovým postupem (označení EN) nebo dle skutečně instalované délky. Jako podklad pro výpočet byla u 18 rodinných zjištěna délka rozvodů (v některých případech výpočtem). Z průzkumu vyplývá, že délka potrubí TV u jednopodlažních budov je srovnatelná s délkou u budov dvoupodlažních, tedy u zkoumaných budov neodpovídá výpočtový postup skutečné délce potrubí (např. umístění koupelny ve 2. NP nad technickou místností může vést ve skutečnosti k nižší délce rozvodů nežli umístění koupelny na stejném podlaží budovy). Pro další výpočty je uvažováno s mezemi délek potrubí pro rodinné domy **15 až 35 m** bez ohledu na počet podlaží budovy.

Tabulka 26: Délky rozvodů TV v rodinných domů - vlastní průzkum (nové budovy)

	Počet pater budovy	Teplo na přípravu TV	objem zásobníku	Měrná tepelná ztráta zásobníku	Délka rozvodů	Způsob stanovení délky rozvodů	Vyp. Spotřeba energie na přípravu TV $Q_{fuel,W}$	Teplo na přípravu TV	Ztráta v zásobnících a rozvodech	
		MJ/rok	l	Wh/(l.d)	m	MWh	kWh	kWh		
1	1	6 734	633	2,2	22,8	dcm	3,03	1 871	1 157	38%
2	1	8 788	633	2,1	54,2	EN	4,20	2 441	1 762	42%
3	1	10 037	633	2,1	31,0	dcm	3,80	2 788	1 015	27%
4	1	8 531	467	2,2	19,3	dcm	3,06	2 370	690	23%
5	2	11 157	931	1,9	20,7	dcm	4,50	3 099	1 400	31%
6	2	10 161	633	2,2	19,4	dcm	4,01	2 823	1 191	30%
7	2	9 612	633	2,1	35,2	EN	3,98	2 670	1 310	33%
8	2	10 161	633	2,1	21,8	dcm	3,69	2 823	864	23%
9	2	9 612	200	6,4	27,0	dcm	3,58	2 670	908	25%
10	2	9 063	355	2,3	33,4	EN	3,38	2 517	865	26%
11	2	9 063	355	2,3	19,1	dcm	3,15	2 517	630	20%
12	2	10 436	633	2,1	50,1	EN	4,64	2 899	1 736	37%
13	2	11 260	633	2,1	44,7	EN	4,32	3 128	1 194	28%
14	2	9 063	355	2,3	33,4	EN	3,38	2 517	858	25%
15	2	10 161	150	6,4	25,5	dcm	3,59	2 823	766	21%
16	2	12 084	250	6,1	30,3	EN	4,44	3 357	1 079	24%
17	2	8 788	633	2,2	22,8	dcm	3,34	2 441	895	27%
18	2	17 027	400	5,3	32,5	dcm	6,06	4 730	1 334	22%

Rozmezí vstupních hodnot pro výpočet potřeby tepla na ohřev teplé vody jsou stanovena následovně:

Tabulka 27: Rozmezí vstupních hodnot pro výpočet potřeby tepla na ohřev teplé vody

Rodinné domy							
objem zásobníku TV		měrná ztráta zásobníku TV		délka rozvodů TV		měrná ztráta rozvodů TV	
min	max	min	max	min	max	min	max
litrů		Wh/(l.den)		m		Wh/(m.den)	
200	200	6,4	17,1	15	35	44,7	68,8

Následující tabulka uvádí stanovení potřeby tepla na ohřev teplé vody včetně ztrát tepla v akumulaci a distribuční soustavě pro rodinné domy. Výsledné spotřeby tepla budou následně stanoveny s využitím předpokládané účinnosti zdrojů tepla pro ohřev TV. **Konečná spotřeba tepla na ohřev teplé vody v rezidenčním sektoru je (na základě dat dodaných MPO) stanovena na 37,3 PJ/rok pro rok 2011.**

Tabulka 28: Stanovení teor. potřeby tepla na ohřev TV včetně ztráty v akumulaci a distribuci pro rodinné domy

RD	počet budov	počet bytů	počet osob	potřeba tepla pro ohřev TV		celková ztráta zásobníků		celková ztráta rozvodů TV	
				min GWh/rok	max GWh/rok	min GWh/rok	max GWh/rok	min GWh/rok	max GWh/rok
celkem	1 583 237	1 928 473	5 043 384	3 351	5 266	901	2 407	387	1 392
1	584 075	638 573	1 670 010	1 110	1 744	298	797	143	513
2	861 774	1 115 606	2 917 557	1 939	3 046	521	1 393	211	757
3	45 995	72 404	189 352	126	198	34	90	11	40
nezjištěno	91 393	101 890	266 465	177	278	48	127	22	80
PJ/rok									
celkem	PJ			12,1	19,0	3,2	8,7	1,4	5,0
celkem potřeba včetně akumul. a distribuce				16,7	32,6				

Následující tabulka uvádí stanovení potřeby tepla na ohřev teplé vody včetně ztrát tepla v akumulaci a distribuční soustavě pro bytové domy. Délka rozvodů je stanovena pro teor. případ budovy o půdorysných rozměrech 10 x 10m (minimum) a 10 x 20 m (maximum) a pro daný počet podlaží (s uvažovanou konstrukční výškou 3,2m). Délky rozvodů jsou uvažovány včetně rozvodu cirkulačního a jsou stanoveny výpočtem na základě ČSN EN ISO 15316-3-2. Objemy zásobníků TV jsou stanoveny na základě počtu osob s uvažovaným rozmezím 30 – 50 l/osobu (podrobněji viz příloha).

Tabulka 29: Stanovení teor. potřeby tepla na ohřev TV včetně ztráty v akumulaci a distribuci pro bytové domy

BD	počet budov	počet bytů	počet osob	potřeba tepla pro ohřev TV		celková ztráta zásobníků		celková ztráta rozvodů TV	
				min GWh/rok	max GWh/rok	min GWh/rok	max GWh/rok	min l/(os.den)	max l/(os.den)
celkem	211 252	2 416 033	5 032 140	2 866	4 299	224	725	1 742	4 723
1	3 854	18 466	38 461	22	33	2	9	13	29
2	37 482	174 915	364 315	207	311	21	83	182	462
3	49 632	324 604	676 089	385	578	33	127	320	846
4	47 767	489 745	1 020 046	581	871	49	159	384	1 039
5	23 224	310 593	646 907	368	553	30	93	224	614
6	10 158	174 383	363 207	207	310	15	48	114	316
7	5 695	115 119	239 771	137	205	10	28	73	204
8	15 220	358 531	746 752	425	638	28	80	219	617
9	3 207	81 354	169 445	97	145	6	17	51	145
10	700	23 602	49 159	28	42	2	5	12	32
více	3660	183 950	383 133	218	327	13	33	64	183
nezjištěno	10653	160 771	334 856	191	286	14	43	86	232
PJ/rok									
celkem	PJ			10,3	15,5	0,8	2,6	6,3	17,0

17,4 35,1

Následující tabulka uvádí součet hodnot pro rodinné a bytové domy s rozdělením na minimální a maximální hodnotu. Účinnost výroby tepla je pro jednotlivé zdroje s jejich rozdělením uvažována dle následující tabulky. Výsledná průměrná účinnost výroby tepla zdrojem je poměrně vysoká, a to **92%**. Toto je především způsobeno vysokým zastoupením elektřiny a centrálního zásobování teplem, kde jsou výrazně vyšší účinnosti, nežli u ostatních zdrojů.

Tabulka 30: Krytí spotřeby tepla na ohřev TV dle jednotlivých typů zdrojů a přiřazení účinnosti

Water Heating		účinnost zdroje	rozdělení spotřeby, 2011
Oil & Petroleum Products	[PJ]	80%	0,00
Natural Gas	[PJ]	80%	8,20
Coal & Coal Products	[PJ]	65%	0,76
Biomass	[PJ]	65%	0,77
Heat	[PJ]	98%	16,70
Electricity	[PJ]	94%	10,61
Other	[PJ]	100%	0,30
Total	[PJ]	92%	37,34

S uvážením účinnosti výroby tepla jsou výsledné spotřeby tepla pro ohřev teplé vody, hrazení ztrát v zásobnících a distribuci teplé vody následující:

Tabulka 31: Souhrnná potřeba tepla pro ohřev teplé vody včetně ztrát v distribuci a akumulaci

		potřeba tepla pro ohřev TV		celková ztráta zásobníků		celková ztráta rozvodů TV	
		min	max	min	max	min	max
RD + BD	[GWh/rok]	6 217	9 565	1 125	3 132	2 129	6 114
RD + BD	[PJ/rok]	22,4	34,4	4,0	11,3	7,7	22,0
včetně účinnosti zdroje	[PJ/rok]	24,3	37,4	4,4	12,3	8,3	23,9
celkem min.	[PJ/rok]	37,1					
celkem max.	[PJ/rok]		73,6				

Je zřejmé, že údaji o reálné spotřebě tepla pro ohřev TV (data MPO 2011 – 37,3 PJ) odpovídá velmi přesně hodnota vypočteného minima 37,1 PJ. Je pravděpodobné, že velká část bytových domů nebude vybavena zásobníky tepla (nejspíš především budovy na CZT) a dále některé bytové domy nemusí být vybaveny cirkulačním rozvodem TV. Teoretická úspora (na výše uvedeném modelovém výpočtu) je následující:

- a) úspora v oblasti zásobníků tepla: 7,9 PJ
- b) úspora v oblasti distribuce TV: 15,6 PJ
- c) celková úspora: 23,4 PJ

V celkové hodnotě tepelné ztráty v soustavě distribuce a akumulace ve stávajícím stavu a tedy i potenciálu úspor je výrazná nejistota (průměry a kvalita izolace potrubí, zásobníků, způsob a časový chod cirkulace, délky potrubí, atd.). Na základě rozdílu mezi vypočtenými hodnotami (maximum) a reálnými daty pro ČR je třeba vypočtenou úsporu redukovat na min. 50% (rozdíl vypočtené

maximální hodnoty: 73,6 PJ a dat MPO 2011: 37,3 PJ). **Odhad úspory v oblasti ohřevu teplé vody je tedy 11,7 PJ.**

6. Potenciál úspory na osvětlení

Následující tabulka uvádí spotřeby elektřiny na osvětlení v letech 2001, 2003 a 2011 dle dat MPO. Pro další výpočty je uvažováno s hodnotou pro rok 2011 (Poznámka: data jsou MPO aktuálně upravována).

Tabulka 32: Spotřeba elektřiny na umělé osvětlení (data MPO)

Rok	jednotka	2001	2003	2011
Spotřeba elektřiny na osvětlení	PJ	3,43	2,95	2,74
	GWh	953	819	761
	kWh/(m ² a)	2,85	2,45	2,27
vývoj spotřeby		100%	86%	80%

Pro výpočet spotřeby elektřiny na osvětlení existuje několik výpočetních postupů. Například TNI 73 0327 (tzv. výpočet metodou LENI) uvádí orientační hodnoty měrné spotřeby elektrické energie na osvětlení dle následující tabulky:

Tabulka 33: Orientační hodnoty spotřeby elektřiny na umělé osvětlení (TNI 73 0327, tab. A. 79)

Typ zóny	2011 kWh/(m ² a)
Rodinné domy – obytná část	4,5
Rodinné domy – společné prostory	0,6
Bytové domy – obytná část	4,4
Bytové domy – společné prostory	1,0

Výpočet spotřeby energie pro umělé osvětlení dále řeší např. ČSN EN 15193 a ČSN 73 0327. Hodnotu lze stanovit na základě následujících parametrů (v pravém sloupci jsou uvedeny hodnoty používané pro výpočet na základě metodického pokynu programu Nová zelená úsporám 2013):

1) minimální přípustná osvětlenost	90 lx
2) měrný příkon osvětlení	0,05 W/(m ² .lx)
3) činitel obsazenosti / závislosti na denním světle	1 / 1
4) roční doba využití osvětlení přes den	900
5) roční doba využití osvětlení přes noc	600
6) průměrná účinnost osvětlení	15%

Tabulka 34: Výpočet spotřeby osvětlení rezidenčního fondu na základě různých metodik

		RD	BD	RD	BD
metodika výpočtu		LENI		NZÚ 2013	
obytné prostory - měrná spotřeba	[kWh/(m ² a)]	4,5	4,4	5,47	5,47
ostatní prostory - měrná spotřeba	[kWh/(m ² a)]	0,6	1,0		
obytné prostory - podíl plochy		70%	85%		
ostatní prostory - podíl plochy		30%	15%		
celkem	[GWh]	590	608	969	854
celkem	[PJ]	2,12	2,19	3,49	3,08

celkem za RD i BD	[GWh]	1 198	1 823
celkem za RD i BD	[PJ]	4,31	6,56

Tabulka 34 uvádí vypočtené celkové spotřeby na osvětlení. Na základě různých metodik výpočtu se výsledná spotřeba elektřiny pro umělé osvětlení pohybuje v mezích 4,31 až 6,56 PJ (průměrná hodnota 5,44 PJ).

Hodnota účinnosti osvětlení se pohybuje od 4% do 40% v závislosti na typu svítidla (viz Tabulka 35, Ing. R. Šubrt, 2008). Metodika výpočtu NZÚ 2013 uvažuje s hodnotou 15%, což lze považovat za mix klasických žárovek a např. kompaktních zářivek či led osvětlení. Pokud bychom uvažovali s účinnostmi osvětlení dle následující tabulky, výsledný mix by mohl odpovídat rozdělení například 40% / 55% / 5% (klasická žárovka / kompaktní zářivka / led osvětlení).

Tabulka 35: Účinnost osvětlení dle různých typů (Ing. R. Šubrt, 2008)

Typ svítidla	účinnost
Žárovka klasická	4%
Zářivka kompaktní	20%
Zářivka lineární	22%
Výbojka	35%
LED osvětlení	40%
Hodnota dle metodiky NZÚ 2013	15%

Pokud bychom pro stávající rezidenční fond uvažovali s průměrnou účinností osvětlení 15% a celkovou spotřebou na osvětlení **5,44 PJ**, bude potom při kompletním přechodu na LED osvětlení s účinností 40% teoretická spotřeba elektřiny **2,04 PJ**. Výsledná úspora je **3,40 PJ**, tedy **63%** z původní spotřeby.

Některé zdroje ukazují, že kompaktní zářivky mohou mít srovnatelnou účinnost s LED osvětlením.

7. Odhad investičních nákladů na renovaci bytového fondu

Odhad nákladů na renovaci bytového fondu je rozdělen na náklady na renovaci obálky budovy a renovaci zdrojů tepla pro vytápění, ohřev teplé vody a osvětlení. Stanovení investičních nákladů vychází z výsledných údajů o geometrii budov získané z výpočetního modelu (na základě statistických dat o bytovém fondu). Pro stanovení výsledné plochy obvodových stěn a výplní otvorů je využito údajů o počtu řadových domů, resp. dvojdomků, kde pro tyto objekty je plocha redukována o 40%, resp. 25%. Obdobně je pro bytové domy využito údajů o počtech panelových a nepanelových bytových domů v jednotlivých věkových kategoriích, kde u nepanelových bytových domů je rovněž zohledněna redukce plochy fasád a výplní otvorů o 40% (zohlednění často se vyskytujících řadových BD). Výpočet nákladů na renovaci zdrojů vychází z modelových tepelných ztrát budov.

7.1. Renovace obálky budovy

Následující tabulka uvádí modelové plochy fondu rodinných domů ČR. Celková plocha ochlazované obálky rodinných domů je stanovena na **580 mil. m²**. Z toho například plocha obvodových stěn je **194 mil. m²** a plocha otvorových výplní potom **49 mil. m²**.

Tabulka 36: Celkové plochy ochlazovaných konstrukcí pro rodinné domy ČR

věková kategorie	počet podlaží	celková plocha obvodových STĚN [m ²]	celková plocha STŘECH - modelová [m ²]	plocha PODLAH (na terénu, nad suterénem) - modelová [m ²]	plocha VÝPLNÍ OTVORŮ - modelová [m ²]	celková plocha ochlazované OBÁLKY - modelová [m ²]
Česká republika						
		194 118 140	180 809 630	156 173 461	48 551 259	579 652 490
do 1920	1	12 784 611	13 469 137	13 469 137	3 196 224	42 919 110
do 1920	2	7 806 231	7 571 543	6 824 283	1 950 971	24 153 028
do 1920	3	767 670	484 075	368 266	192 041	1 812 052
1921-1945	1	12 048 098	12 571 277	12 571 277	3 012 081	40 202 732
1921-1945	2	18 053 657	15 074 771	11 466 364	4 517 706	49 112 497
1921-1945	3	2 376 825	1 095 488	831 471	594 597	4 898 381
1946-1960	1	5 510 896	5 695 495	5 695 495	1 377 770	18 279 655
1946-1960	2	7 344 518	6 097 636	4 634 438	1 837 494	19 914 085
1946-1960	3	266 124	118 250	89 263	66 575	540 213
1961-1980	1	13 090 071	14 304 273	14 304 273	3 272 272	44 970 889
1961-1980	2	32 747 875	28 110 197	21 467 694	8 193 924	90 519 691
1961-1980	3	1 475 583	676 715	513 320	369 136	3 034 754
1981-1994	1	12 274 891	14 038 396	14 038 396	3 068 131	43 419 814
1981-1994	2	35 754 954	31 815 232	24 425 021	8 945 484	100 940 691
1981-1994	3	2 739 919	1 285 708	978 811	685 416	5 689 854
po 1994	1	9 595 837	11 416 942	11 416 942	2 398 232	34 827 953
po 1994	2	17 820 674	16 184 826	12 467 600	4 458 033	50 931 132
po 1994	3	1 659 707	799 669	611 412	415 171	3 485 959

Následující tabulka uvádí obdobné hodnoty pro bytové domy ČR. Celková plocha ochlazované obálky rodinných domů je stanovena na **194 mil. m²**. Z toho plocha obvodových stěn je stanovena na **85 mil. m²** a plocha otvorových výplní potom **36 mil. m²**.

Tabulka 37: Celkové plochy ochlazovaných konstrukcí pro bytové domy ČR

věková kategorie	počet podlaží	celková plocha obvodových STĚN [m ²]	celková plocha STŘECH - modelová [m ²]	plocha PODLAH (na terénu, nad suterénem) - [m ²]	plocha VÝPLNÍ OTVORŮ - modelová [m ²]	celková plocha ochlazované OBÁLKY - [m ²]
Česká republika		84 894 572	36 599 038	36 599 038	36 388 394	194 481 042
do 1920	1	100 538	248 934	248 934	43 093	641 499
do 1920	2	1 037 194	1 059 736	1 059 736	444 587	3 601 252
do 1920	3	1 428 029	932 005	932 005	612 117	3 904 157
do 1920	4	1 261 177	661 886	661 886	540 602	3 125 550
do 1920	5	1 109 911	493 209	493 209	475 755	2 572 082
do 1920	6	257 385	97 788	97 788	110 326	563 287
do 1920	7	68 089	21 858	21 858	29 186	140 990
do 1920	8	16 217	4 130	4 130	6 952	31 428
do 1920	9	0	0	0	0	0
do 1920	10	0	0	0	0	0
1921-1945	1	50 106	123 273	123 273	21 477	318 129
1921-1945	2	749 360	776 007	776 007	321 209	2 622 583
1921-1945	3	1 704 380	1 153 752	1 153 752	730 576	4 742 460
1921-1945	4	1 466 584	798 697	798 697	628 642	3 692 619
1921-1945	5	1 479 902	709 338	709 338	634 340	3 532 918
1921-1945	6	654 440	276 740	276 740	280 512	1 488 432
1921-1945	7	486 827	180 909	180 909	208 667	1 057 312
1921-1945	8	101 430	31 721	31 721	43 476	208 347
1921-1945	9	9 404	2 197	2 197	4 031	17 829
1921-1945	10	0	0	0	0	0
1946-1960	1	39 490	98 796	98 796	16 926	254 008
1946-1960	2	964 206	1 061 299	1 061 299	413 300	3 500 103
1946-1960	3	2 353 912	1 735 628	1 735 628	1 008 989	6 834 156
1946-1960	4	2 136 954	1 235 590	1 235 590	915 985	5 524 119
1946-1960	5	1 178 080	597 169	597 169	504 960	2 877 379
1946-1960	6	697 688	183 811	183 811	299 046	1 364 356
1946-1960	7	262 424	58 332	58 332	112 482	491 569
1946-1960	8	85 649	16 082	16 082	36 712	154 525
1946-1960	9	13 945	2 282	2 282	5 977	24 487
1946-1960	10	12 782	2 254	2 254	5 479	22 770
1961-1980	1	58 205	175 020	175 020	24 946	433 192
1961-1980	2	1 449 722	1 680 780	1 680 780	621 407	5 432 688
1961-1980	3	3 641 488	2 141 690	2 141 690	1 560 880	9 485 747
1961-1980	4	8 078 771	3 768 595	3 768 595	3 462 816	19 078 776
1961-1980	5	5 709 974	1 719 330	1 719 330	2 447 470	11 596 105
1961-1980	6	3 359 214	862 751	862 751	1 439 853	6 524 569
1961-1980	7	2 639 966	578 651	578 651	1 131 566	4 928 835
1961-1980	8	8 289 613	1 636 318	1 636 318	3 553 131	15 115 380
1961-1980	9	2 249 503	382 452	382 452	964 203	3 978 610
1961-1980	10	737 213	120 865	120 865	315 983	1 294 926
1981-1994	1	51 228	145 588	145 588	21 956	364 361
1981-1994	2	727 720	843 428	843 428	311 928	2 726 504
1981-1994	3	1 321 815	987 754	987 754	566 587	3 863 909
1981-1994	4	3 187 042	1 385 531	1 385 531	1 366 091	7 324 194
1981-1994	5	2 177 397	667 530	667 530	933 294	4 445 751
1981-1994	6	2 199 041	586 213	586 213	942 556	4 314 024
1981-1994	7	1 352 467	312 894	312 894	579 693	2 557 948
1981-1994	8	8 280 068	1 677 577	1 677 577	3 549 001	15 184 222
1981-1994	9	1 575 158	281 001	281 001	675 146	2 812 307
1981-1994	10	239 601	41 127	41 127	102 695	424 550
po 1994	1	51 119	149 150	149 150	21 909	371 326
po 1994	2	359 654	420 249	420 249	154 160	1 354 312
po 1994	3	797 008	638 431	638 431	341 624	2 415 495
po 1994	4	1 047 130	684 247	684 247	448 824	2 864 449
po 1994	5	655 253	362 218	362 218	280 850	1 660 538
po 1994	6	392 862	184 326	184 326	168 384	929 897
po 1994	7	207 062	81 694	81 694	88 750	459 201
po 1994	8	265 263	87 734	87 734	113 698	554 429
po 1994	9	72 558	20 232	20 232	31 101	144 123
po 1994	10	30 948	9 129	9 129	13 264	62 471
vše	11 až 30	2 943 560	816 516	816 516	1 261 656	5 838 248
vše	nezjištěn	1 020 844	586 599	586 599	437 567	2 631 609

Stanovení investičních nákladů využívá měrných cen renovace jednotlivých částí obálky. Pro stanovení měrných cen pro střechy, podlahy a výplně otvorů je využito přílohy II směrnice Ministerstva životního prostředí č. 9/2013 o poskytování finančních prostředků v rámci programu Nová zelená úsporám 2013, kde v rámci přípravy této směrnice byly měrné ceny konzultovány se zástupci výrobců a dodavatelských firem. Měrné ceny za zateplovací systém vycházejí z následující cenové rozvahy (viz Tabulka 38).

Tabulka 38: Stanovení ceny zateplovacího systému

Zateplovací systém EPS 100 mm	tl. mm	Kč/m ² bez DPH
vlastní izolant	100	100
systémové lišty, kotvy a doplňky		205
práce		345
parapety (demontáž starých a montáž nových)		400
lešení včetně (montáž, demontáž, pronájem)		120
přesun hmot, recyklace, polepení oken proti poškrábání		205
celkem		1 375

Zateplovací systém EPS 200 mm	tl. mm	Kč/m ² bez DPH
za zateplovací systém 100 mm navíc	200	100
za kotvy navíc		40
celkem		1 515

Zateplovací systém MW 100 mm	tl. mm	Kč/m ² bez DPH
vlastní izolant	100	230
systémové lišty, kotvy a doplňky		255
práce		365
parapety (demontáž starých a montáž nových)		400
lešení včetně (montáž, demontáž, pronájem)		120
přesun hmot, recyklace, polepení oken proti poškrábání		205
celkem		1 575

Zateplovací systém MW 200 mm	tl. mm	Kč/m ² bez DPH
za zateplovací systém 100 mm navíc	200	230
za kotvy navíc		40
celkem		1 845

V případě renovace fasády na doporučené hodnoty je uvažováno s tloušťkou izolantu 150 mm. V případě renovace do pasivního standardu potom s tloušťkou 250 mm (kdy u domů bytových může být v některých případech pasivního standardu dosaženo i s použitím tloušťky menší). Potřebná tloušťka izolantu je závislá na kvalitě a skladbě původní zateplovací konstrukce (viz. [3]). Měrná cena v případě bytových domů je uvažována jako kombinace pěnového polystyrenu a izolace z minerální

vlny (i když u menších bytových domů není použitím MW nutné). Pro rodinné domy je potom uvažováno s použitím pěnového polystyrenu. Výsledné měrné ceny uvádí Tabulka 39.

Tabulka 39: Uvažované ceny zateplovacího systému v případě renovace na doporučené vs. pasivní hodnoty

Zateplovací systém	použití	Kč/m ² bez DPH
izolant 150 mm EPS	RD	1 470
izolant 150 mm EPS+MW	BD	1 603
izolant 250 mm EPS	RD	1 660
izolant 250 mm EPS+MW	BD	1 858

Výše uvedené ceny jsou uvažovány jako renovace obálky za současného dosažení lepšího energetického standardu. Pokud by ke zlepšení energetického standardu nedošlo a jednalo by se pouze o nápravu stavu zanedbané údržby, potom je možné uvažovat následující měrné ceny:

a) oprava stávající poškozené omítky	300	Kč/m ²
b) nová omítky v plné ploše	450	Kč/m ²
c) nová omítky v plné ploše včetně barevného nátěru	500-550	Kč/m ²

Pro stanovení investičních nákladů s odečtením nápravy zanedbané údržby (která by musela proběhnout i pokud by nedošlo k renovaci s cílem zlepšení energetického standardu) je od celkových nákladů na pořízení ETICS odečtena minimální položka na opravu poškozené omítky, tedy 300 Kč/m².

Tabulka 40: Ceny zatep. syst. v případě renovace na dopor. vs. pasiv hodnoty (s odečtem zanedbané údržby)

Zateplovací systém	použití	Kč/m ² bez DPH
izolant 150 mm EPS	RD	1 145
izolant 150 mm EPS+MW	BD	1 278
izolant 250 mm EPS	RD	1 285
izolant 250 mm EPS+MW	BD	1 483

Obdobně jako u obvodových stěn je měrná cena stanovena u střechech, podlah a výplní otvorů. U střechech je pro rodinné domy předpokládáno, že u části budov bude probíhat renovace střechech bez výměny stávající krytiny. U druhé části budov bude současně měněna krytina (cena uvažována i pro případ použití nadkroevní izolace). V případě bytových domů je opět uvažováno s částí budov, u kterých bude ochlazovanou částí střešní konstrukce strop pod nevytápěnou půdou. V případě bytových domů není uvažováno se zateplením šikmin (na rozdíl od domů rodinných, kde je zpravidla vytápěné podkrovní v kontaktu se šikmou střechechou). Na druhé části budov je uvažováno s plochou střechechou. Zde jsou opět uvažovány dvě varianty renovace konstrukce. V prvním případě je uvažováno s variantou levnější, kdy je nové izolační souvrství aplikováno na původní. V druhé variantě je uvažováno s odstraněním původního souvrství a aplikací nového včetně všech vrstev. Výsledná použitá hodnota je váženým průměrem z výše uvedených hodnot pro ploché střechech a stropy pod nevytápěnou půdou. V případě podlah je opět uvažováno se dvěma variantami zateplování konstrukce. V prvním případě se jedná o strop nevytápěného suterénu, kdy je aplikován izolant ze spodní strany stropu. Ve druhé variantě se jedná o kompletní vybourání původní podlahy na terénu a provedení nové konstrukce včetně tepelné izolace. V ceně podlahy je zohledněna nová nášlapná vrstva v nelevnější možné variantě (laminátová plovoucí podlaha). V případě střechech a oken je pro zohlednění renovace s ohledem na energetické úspory proveden odečet nápravy zanedbané údržby (výměna rozbité krytiny, náprava poškozené ploché střechech, u oken potom nový nátěr, případně zakytování

poškozených rámců oken na některých oknech v budově). Předpokládá se, že tyto práce by bylo naprosto nutné provést vždy i v případě, kdy by ke zvýšení izolačního standardu konstrukce nedošlo.

Tabulka 41: Uvažované ceny renovace jednotlivých konstrukcí na doporučené vs. pasivní hodnoty (s odečtením nápravy zanedbané údržby)

POLOŽKA INVESTICE		DOPORUČENÝ STANDARD					PASIVNÍ STANDARD				
		rodinný dům		bytový dům			rodinný dům		bytový dům		
STŘECHY		podstřešní, bez výměny krytiny	včetně výměny krytiny, případně nadkroevní systém	izolace v rovině podlahy půdy, bez výměny krytiny	plochá střecha (bez demontáže stávajícího souvrství)	plochá střecha (s demontáží stávajícího souvrství)	podstřešní, bez výměny krytiny	včetně výměny krytiny, případně nadkroevní systém	izolace v rovině podlahy půdy, bez výměny krytiny	plochá střecha (bez demontáže stávajícího souvrství)	plochá střecha (s demontáží stávajícího souvrství)
cena celkem	[Kč/m ²]	870	1 670	690	1 175	1 550	1 170	1 970	990	1 575	1 950
likvidace stávajícího materiál	[Kč/m ²]	150	350	150	75	450	150	350	150	75	450
práce	[Kč/m ²]	390	890	290	760	760	585	1 085	485	955	955
náprava zanedb. údržby	[Kč/m ²]	330	630	250	540	540	435	735	355	745	745
poměr zastoupení do výp. měrné ceny	[%]	0	-200	0	-200	-200	0	-200	0	-200	-200
		70%	30%	50%	25%	25%	70%	30%	50%	25%	25%
PODLAHY		izolace stropu suterénu	izolace podlahy na terénu	izolace stropu suterénu	izolace podlahy na terénu	-	izolace stropu suterénu	izolace podlahy na terénu	izolace stropu suterénu	izolace podlahy na terénu	-
cena celkem	[Kč/m ²]	550	1 920	550	1 920	-	690	2 150	690	2 150	-
likvidace stávajícího materiál	[Kč/m ²]	0	550	0	550	-	0	550	0	550	-
práce	[Kč/m ²]	280	540	280	540	-	370	720	370	720	-
pochozí vrstva	[Kč/m ²]	270	330	270	330	-	320	380	320	380	-
poměr zastoupení do výp. měrné ceny	[%]	-	500	-	500	-	-	500	-	500	-
		80%	20%	80%	20%	-	80%	20%	80%	20%	-
VÝPLNĚ OTVORŮ											
cena celkem	[Kč/m ²]	5 800		5 800			6 500		6 500		
likvidace stávajícího materiál	[Kč/m ²]	150		150			150		150		
práce	[Kč/m ²]	5 350		5 350			5 550		5 550		
náprava zanedb. údržby	[Kč/m ²]	800		800			1 300		1 300		
poměr zastoupení do výp. měrné ceny	[%]	-500		-500			-500		-500		
		100%		100%			100%		100%		

V následující tabulce jsou uvedeny uvažované ceny jednotlivých opatření. Jedná se o průměrné hodnoty z výše uvedené tabulky (vážený průměr přes podíl zastoupení dané konstrukce). Uvedené ceny neobsahují odečtení nákladu na nápravu zanedbané údržby.

Tabulka 42: Uvažované ceny renovace jednotlivých konstrukcí na doporučené vs. pasivní hodnoty

OBÁLKA - MĚRNÉ CENY					
POLOŽKA INVESTICE		DOPORUČENÝ STANDARD		PASIVNÍ STANDARD	
		rodinný dům	bytový dům	rodinný dům	bytový dům
STŘECHY	[Kč/m ²]	1 170	1 126	1 470	1 476
PODLAHY	[Kč/m ²]	824	824	982	982
VÝPLNĚ OTVORŮ	[Kč/m ²]	6 300	6 300	7 000	7 000

V následující tabulce je zohledněno odečtení ceny za nápravu zanedbané údržby. S těmito cenami je následně uvažováno v dalších výpočtech.

Tabulka 43: Uvažované ceny renovace jednotlivých konstrukcí na doporučené vs. pasivní hodnoty

OBÁLKA - MĚRNÉ CENY					
POLOŽKA INVESTICE		DOPORUČENÝ STANDARD		PASIVNÍ STANDARD	
		rodinný dům	bytový dům	rodinný dům	bytový dům
STŘECHY	[Kč/m ²]	1 110	1 026	1 410	1 376
PODLAHY	[Kč/m ²]	824	824	982	982
VÝPLNĚ OTVORŮ	[Kč/m ²]	5 800	5 800	6 500	6 500

Tabulka 42 uvádí výsledné hodnocení investičních nákladů pro renovaci obálky budov na doporučený standard. Pro vyčíslení celkových nákladů byl stanoven podíl již rekonstruovaných budov na 25%, resp. 40% pro rodinné resp. bytové domy (viz kapitola 3.6). Dále bylo uvažováno s podílem budov 5% u rodinných a 10% u bytových, u kterých nebude možná renovace fasády (studie [4] uvádí celkový podíl nezateplitelných budov 8%). Pro podlahy na terénu a nad suterénem je uvažováno s podílem konstrukcí, které se nebudou renovovat 60% u rodinných domů a 20% u domů bytových. Předpokladem je, že u bytových domů je velmi častým případem podsklepení, kde mimo dostatečné světlé výšky není další technická překážka pro renovaci.

Tabulka 44: Výsledná investice pro renovaci obálky rodinných a bytových domů (renovace na doporučené h.)

DOPORUČENÝ STANDARD						
		OBVODOVÉ STĚNY	STŘECHY	PODLAHY	VÝPLNĚ OTVORŮ	OBÁLKA + PROJEKT
plocha	[mil. m ²]	279,0	217,4	192,8	84,9	774,1
měrný náklad RD	[Kč/m ²]	1 145	1 110	824	5 800	-
měrný náklad BD	[Kč/m ²]	1 278	1 026	824	5 800	-
náklad RD	[mld. Kč]	222,3	200,7	128,7	281,6	833
náklad BD	[mld. Kč]	108,5	37,6	30,2	211,1	387
náklad RD+BD	[mld. Kč]	330,8	238,2	158,8	492,6	1 221
nezateplitelné - RD	[%]	5%	0%	60%	0%	-
nezateplitelné - BD	[%]	10%	0%	20%	0%	-
potřebná investice RD	[mld. Kč]	211,2	200,7	51,5	281,6	776,0
potřebná investice BD	[mld. Kč]	97,6	37,6	24,1	211,1	385,2
potřebná investice RD+BD	[mld. Kč]	308,8	238,2	75,6	492,6	1 161,2
podíl renovací RD	[%]	25%				
podíl renovací BD	[%]	40%				
investice po odečtu RD	[mld. Kč]	158,4	150,5	38,6	211,2	582,0
investice po odečtu BD	[mld. Kč]	58,6	22,5	14,5	126,6	231,1
investice po odečtu RD+BD	[mld. Kč]	217,0	173,1	53,1	337,8	813,1

Tabulka 45: Výsledná investice pro renovaci obálky rodinných a bytových domů (renovace na pasivní h.)

		PASIVNÍ STANDARD				
		OBVODOVÉ STĚNY	STŘECHY	PODLAHY	VÝPLNĚ OTVORŮ	OBÁLKA +PROJEKT
plocha	[mil. m ²]	279,0	217,4	192,8	84,9	774,1
měrný náklad RD	[Kč/m ²]	1 285	1 410	982	6 500	-
měrný náklad BD	[Kč/m ²]	1 483	1 376	982	6 500	-
náklad RD	[mld. Kč]	249,4	254,9	153,4	315,6	973
náklad BD	[mld. Kč]	125,9	50,4	35,9	236,5	449
náklad RD+BD	[mld. Kč]	375,3	305,3	189,3	552,1	1 422
nezateplitelné - RD	[%]	5%	0%	60%	0%	-
nezateplitelné - BD	[%]	10%	0%	20%	0%	-
potřebná investice RD	[mld. Kč]	237,0	254,9	61,3	315,6	899,9
potřebná investice BD	[mld. Kč]	113,3	50,4	28,8	236,5	443,7
potřebná investice RD+BD	[mld. Kč]	350,3	305,3	90,1	552,1	1 343,7
podíl renovací RD	[%]	25%				
podíl renovací BD	[%]	40%				
investice po odečtu RD	[mld. Kč]	177,7	191,2	46,0	236,7	675,0
investice po odečtu BD	[mld. Kč]	68,0	30,2	17,3	141,9	266,2
investice po odečtu RD+BD	[mld. Kč]	245,7	221,4	63,3	378,6	941,2

Do celkové ceny na renovaci obálky budovy je započtena rovněž cena za projekční práce. Pro RD je uvažováno 20 tis. Kč na budovu, pro BD potom 70 tis. Celková cena projekčních prací pro všechny budovy je tedy 46 mld. Kč. Po odečtení již zrenovovaných budov je celková cena 32 mld. Kč.

Celková potřebná investice do renovace obálky pro doporučený standard je stanovena na **1 161 mld. Kč**. Obdobně pro pasivní standard je stanovena na **1 344 mld. Kč**. Z výsledků vyplývá, že nejvyšší investice připadá na výměnu otvorových výplní. Na druhém místě je potom z hlediska investice zateplení obvodových stěn. Celková vnitřní podlahová plocha všech rodinných a bytových domů je uvažována hodnotou **351,18 mil. m²**. Při uvážení této podlahové plochy se potom potřebný průměrný náklad na renovaci obálky budovy pohybuje v rozsahu **2 465 Kč/m²** až **4 616 Kč/m²** dle typu budovy a kvality renovace (viz Tabulka 46). Výše uvedené hodnoty pracují s předpokladem, že v dlouhodobém horizontu 30 až 40 let bude třeba znovu renovovat i domy, které byly v posledních dvou desetiletích zrenovovány. Po odečtu těchto již zrenovovaných budov by potřebné investice byly 813 mld. pro doporučený standard a 941 mld., pro standard pasivní.

Tabulka 46: Výsledná měrná investice pro renovaci obálky rodinných a bytových domů (na podlahovou plochu)

		CELKOVÁ VNITŘNÍ PODLAHOVÁ PLOCHA - PO ODEČTENÍ PODÍLU JIŽ ZRENOVOVANÝCH BUDOV				
podlahová plocha RD	[mil. m ²]	146,22				
podlahová plocha BD	[mil. m ²]	93,74				
		DOPORUČENÝ STANDARD				
		OBVODOVÉ	STŘECHY	PODLAHY	VÝPLNĚ	OBÁLKA
měrný náklad RD	[Kč/m ²]	1 083	1 029	264	1 444	3 980
měrný náklad BD	[Kč/m ²]	625	240	154	1 351	2 465
		PASIVNÍ STANDARD				
měrný náklad RD	[Kč/m ²]	1 215	1 308	315	1 619	4 616
měrný náklad BD	[Kč/m ²]	725	322	184	1 514	2 840

*Poznámka: Bez zohlednění již zrenovovaných budov je potom tato plocha pro rodinné domy **194,96 mil. m²** a pro domy bytové **156,23 mil. m²**. Měrné investice bez zohlednění již zrenov. budov budou stejné.*

7.2. Renovace zdrojů a technologie

Pro vyčíslení potřebné investice do renovace zdrojů tepla a technologie je využito modelového hodnocení tepelné ztráty objektu. Investice je rozdělena do položek, které se řídí jednak výpočtovou ztrátou objektu, a dále počtem bytů v budově a počtem nadzemních podlaží budovy. K jednotlivým položkám jsou připočteny paušální hodnoty na budovu jako takovou, na které tepelné ztráta, ani počet bytů či podlaží nemá vliv. Investiční náklady jsou stanoveny následovně:

$$IN_{CELEK} = IN_{ZDR} * Q + (IN_{ZDR1} + IN_{KOM}) * n_P + IN_{TV} * n_{BYT} + IN_{VET} * n_{BYT} + (IN_{ZDR-P} + IN_{KOM-P} + IN_{TV-P} + IN_{OBJ-P}) [Kč]$$

IN_{ZDR}	...měrná investice do nového zdroje tepla	[Kč/kW]
IN_{ZDR1}	...měrná investice do nového zdroje tepla	[Kč/podlaží]
IN_{TV}	...měrná investice do systému přípravy teplé vody	[Kč/byt]
IN_{VET}	...měrná investice do systému nuceného větrání	[Kč/byt]
IN_{KOM}	...měrná investice do komínového tělesa	[Kč/podlaží]
IN_{OBJ-P}	...měrná investice – paušální hodnota na objekt	[Kč]
IN_{ZDR-P}	...měrná investice – zdroj	[Kč]
IN_{KOM-P}	...měrná investice – komín	[Kč]
IN_{TV-P}	...měrná investice – teplá voda	[Kč/objekt]
Q	...tepelná ztráta objektu	[kW]
n_{BYT}	...počet bytů v budově	[-]
n_P	...počet podlaží budovy v dané kategorii	[-]

Vyhodnocení je provedeno pro 4 uvažované varianty nově instalovaných zdrojů tepla:

- Tepelná čerpadla
- Kotle na biomasu (kusové dřevo/peletky)
- Plynové kondenzační kotle
- Automatické kotle na uhlí

Jsou uvažovány 2 kategorie renovace: „doporučené“ a „pasivní“. V úrovni pasivní je uvažováno s instalací nuceného větrání s rekuperací tepla z odpadního vzduchu a zároveň mírné navýšení investice na položkách, jako jsou projekční práce, atd. Je třeba poznamenat, že v případě renovace na doporučený standard většina rodinných domů vykazuje tepelnou ztrátu pod 7 kW a v případě renovace na pasivní standard potom pod 4 kW. Z tohoto důvodu bude v některých případech (např. plynové kotle, či kotle na biomasu) uvažováno s instalací stejně výkonného (a tedy stejně drahého) zdroje tepla, jelikož nižší výkonové řady těchto zařízení v podstatě neexistují.

Poznámka: všechny ceny jsou uvažovány bez DPH

Tepelná čerpadla

V následující tabulce (Tabulka 47) jsou uvedeny příklady stanovení rodinného a bytového domu v obou energetických standardech pomocí výše uvedených měrných hodnot investice „na kW“, „na byt“ a „na podlaží“. Tyto hodnoty jsou dále použity rovněž do celkového modelu všech budov ČR.

Investice do části zdroje tepla je rozdělena tři položky. Vzhledem k tomu, že cena samotného tepelného čerpadla není úměrná jeho výkonu, je pro větší čerpadla (bytové domy) stanovena základní hodnota na objekt (IN_{ZDR-P}). Tato hodnota v sobě obsahuje navíc paušální hodnotu na montáž a kotevní konstrukci venkovní jednotky tepelného čerpadla a dopravu na střechu (pro bytové domy je uvažováno s jednotkami typu vzduch-voda) včetně části rozvodů od strojovny ke stoupacímu potrubí. V případě tepelných čerpadel je rovněž nutno provést nové svislé rozvody k venkovní jednotce. Tyto jsou uvažovány hodnotou 2 500 Kč/m výšky, tedy odhadem 7 500 Kč/podlaží. V případě rodinných domů je uvažováno pouze s hodnotou úměrnou výkonu zdroje. Tato položka v sobě obsahuje demontáž stávajícího zdroje tepla, vlastní nový zdroj tepla a napojení na stávající rozvody včetně potřebných komponent (dtto pro bytové domy). Pro umožnění přípravy teplé vody pomocí tepelného čerpadla je uvažováno s instalací zásobníku, propojení se zdroje a potřebnou regulací. Tato hodnota je pro rodinný dům o jednom bytu uvažována přibližně 20 000 Kč/byt. V případě bytových domů uvažováno se základní hodnotou 80 000 Kč a navíc 8 000 Kč pro každý byt (zásobníky, propojení na stávající rozvody, atd.). Položka větrání je v případě rodinného domu uvažována hodnotou 110 000 Kč/byt a v případě domu bytového 65 000 Kč/byt. Položka v sobě obsahuje vlastní jednotku, rozvody a další materiál a montáž včetně regulace, atd. Paušální hodnota pro objekt jako takový (IN_{OBJ-P}) zahrnuje položky jako projekt, revize, dozor, apod.

Tabulka 47: Měrné investiční náklady pro renovaci zdrojů a technologie – tepelná čerpadla (bez DPH)

TECHNOLOGIE - TEPELNÁ ČERPADLA					
POLOŽKA INVESTICE		DOPORUČENÝ STANDARD		PASIVNÍ STANDARD	
		rodinný dům	bytový dům	rodinný dům	bytový dům
zdroj tepla	[Kč/objekt]	140 000	385 000	141 000	325 500
IN_{ZDR-P}	[Kč]	0	220 000	0	220 000
IN_{ZDR}	[Kč/kW]	28 000	4 250	47 000	4 250
IN_{ZDR-1}	[Kč/podlaží]	0	7 500	0	7 500
teplá voda	[Kč/objekt]	20 000	192 000	20 000	192 000
IN_{TV-P}	[Kč]	0	80 000	0	80 000
IN_{TV}	[Kč/byt]	20 000	8 000	20 000	8 000
větrání	[Kč/objekt]	0	0	110 000	910 000
$IN_{VĚT}$	[Kč/byt]	0	0	110 000	65 000
IN_{OBJ-P}	[Kč/objekt]	22 000	96 000	33 000	128 000
počet podlaží	[-]	2	5	2	5
počet bytů v budově	[-]	1	14	1	14
tepelná ztráta budovy	[kW]	5,0	30,0	3,0	16,0
výsledná investice do renovace TZB	[Kč bez DPH]	182 000	673 000	304 000	1 555 500

*Poznámka: položka IN_{ZDR-P}: Kotvení a doprava na střechu je uvažováno hodnotou 25 000 Kč, rozvody mezi strojovnou a stoupačkami hodnotou 15 000 Kč. Základ pro zdroj je uvažován hodnotou 180 000 Kč.

Následující tabulky uvádějí modelové stanovení výpočtové tepelné ztráty objektu v daných věkových a velikostních kategoriích a následně výpočet celkových investičních nákladů na základě výše uvedeného postupu v případě renovace veškerých budov. U každé varianty TZB (tepelná čerpadla, kotle na biomasu a plynové kotle je vyjádřena celková teor. výše investice pro tuto variantu). Následně jsou procentuální zastoupení jednotlivých variant zkombinovány dle jednotlivých scénářů.

Tabulka 48: Modelové stanovení měrné tepelné ztráty budov v jednotl. kategoriích – rodinné domy (bez DPH)

	věková kategorie	počet podlaží	tepelná ztráta - budovy v původním stavu			tepelná ztráta - renovace na doporučený standard			tepelná ztráta - renovace na pasivní standard		
			[kW/objekt]			[kW/objekt]			[kW/objekt]		
			min	průměr	max	min	průměr	max	min	průměr	max
do 1920	1	7,2	13,7	22,6	2,6	4,9	8,3	1,3	2,4	3,8	
do 1920	2	6,7	15,6	25,2	3,2	5,7	9,7	1,5	2,8	4,3	
do 1920	3	8,7	17,0	28,9	3,1	6,8	11,7	1,9	3,4	5,3	
1921-1945	1	7,6	16,5	36,1	2,6	4,9	8,3	1,3	2,4	3,8	
1921-1945	2	7,7	16,2	29,0	2,8	5,5	9,3	1,6	2,7	4,2	
1921-1945	3	11,4	21,2	34,9	2,9	6,3	11,6	1,9	3,5	5,5	
1946-1960	1	8,0	18,7	41,3	2,6	4,8	8,1	1,3	2,4	3,7	
1946-1960	2	6,4	16,9	28,2	2,1	5,5	9,2	1,6	2,7	4,1	
1946-1960	3	11,3	20,6	33,9	3,2	6,7	11,2	1,9	3,3	5,1	
1961-1980	1	7,7	15,1	25,4	3,0	6,0	12,0	1,4	2,6	4,1	
1961-1980	2	8,9	16,5	27,2	3,3	5,8	9,9	1,6	2,8	4,4	
1961-1980	3	9,6	20,3	33,1	4,0	7,0	12,0	1,9	3,4	5,4	
1981-1994	1	5,5	10,5	17,5	3,2	5,6	9,4	1,6	2,8	4,5	
1981-1994	2	5,7	11,0	18,1	3,5	6,0	10,1	1,7	3,0	4,8	
1981-1994	3	7,0	12,8	21,1	4,0	7,0	11,8	2,0	3,6	5,7	
po 1994	1	3,8	7,2	12,2	3,4	6,0	9,7	1,7	3,1	5,0	
po 1994	2	3,3	7,0	11,9	3,5	6,0	9,8	1,8	3,2	5,0	
po 1994	3	4,5	7,9	13,3	4,1	7,1	11,4	2,1	3,8	5,9	

Tabulka 49: Modelové stanovení investičních nákladů v jednotlivých kategoriích – rodinné domy - TČ (bez DPH)

věková kategorie	počet budov v kategorii	počet bytů v kategorii	průměrný počet bytů na [-]	původní stav [kW]	doporučený standard [kW]	pasivní standard [kW]	doporučený standard [mld. Kč]	pasivní standard [mld. Kč]
	1 486 823	1 820 785		20 298 549	8 422 525	4 147 081	305,0	480,7
do 1920	122 449	133 687	1,1	1 678 413	595 775	291 931	22,049	35,141
do 1920	65 089	88 038	1,4	1 012 557	368 679	179 267	13,516	22,018
do 1920	4 655	7 664	1,6	79 348	31 831	15 678	1,147	1,887
1921-1945	115 064	124 620	1,1	1 895 310	559 844	274 325	20,699	32,891
1921-1945	137 205	182 075	1,3	2 218 152	756 262	367 860	27,835	45,487
1921-1945	11 738	21 614	1,8	249 147	73 437	40 563	2,747	5,104
1946-1960	53 047	57 773	1,1	993 243	255 367	125 112	9,473	15,141
1946-1960	56 066	73 808	1,3	945 561	306 648	149 290	11,296	18,462
1946-1960	1 375	2 186	1,6	28 301	9 149	4 510	0,330	0,542
1961-1980	116 778	130 122	1,1	1 767 585	704 923	302 598	24,909	34,992
1961-1980	238 921	332 848	1,4	3 948 100	1 381 241	671 550	50,588	82,717
1961-1980	7 314	11 840	1,6	148 460	51 108	25 163	1,829	2,963
1981-1994	101 298	111 327	1,1	1 064 092	571 120	288 100	20,446	31,356
1981-1994	245 653	304 914	1,2	2 695 988	1 473 235	739 978	52,753	82,524
1981-1994	13 090	18 681	1,4	167 905	92 280	46 887	3,245	5,064
po 1994	72 762	78 132	1,1	524 175	434 456	227 332	15,328	23,243
po 1994	116 762	131 394	1,1	822 341	703 567	368 570	24,897	38,257
po 1994	7 557	10 062	1,3	59 870	53 603	28 367	1,868	2,891

Tabulka 50: Modelové stanovení měrné tepelné ztráty budov v jednotlivých kategoriích – byt. domy (bez DPH)

věková kategorie	počet podlaží	tepelná ztráta - budovy v původním stavu			tepelná ztráta - renovace na doporučený standard			tepelná ztráta - renovace na pasivní standard		
		[kW/objekt]			[kW/objekt]			[kW/objekt]		
		min	průměr	max	min	průměr	max	min	průměr	max
do 1920	1	20,7	29,9	39,2	6,7	8,4	10,5	4,5	5,1	5,8
do 1920	2	22,1	30,2	39,0	8,0	10,0	12,9	5,1	5,8	6,9
do 1920	3	27,0	36,9	48,0	10,1	13,0	16,9	6,4	7,5	8,9
do 1920	4	36,9	50,0	64,6	14,4	18,3	24,1	8,9	10,3	12,4
do 1920	5	47,3	64,2	83,1	18,7	24,2	32,1	11,4	13,4	16,1
do 1920	6	56,7	77,0	100,0	23,0	29,6	39,8	13,8	16,2	19,7
do 1920	7	63,4	85,6	111,9	25,8	33,4	44,7	15,5	18,3	22,1
do 1920	8	62,1	84,1	109,7	25,5	32,8	43,8	15,3	18,2	22,1
do 1920	9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
do 1920	10	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1921-1945	1	16,8	42,8	113,6	6,6	8,2	10,3	4,4	5,0	5,6
1921-1945	2	19,3	25,9	32,6	8,1	10,1	13,1	5,1	5,9	6,9
1921-1945	3	20,2	31,8	41,6	11,0	13,6	17,6	6,7	7,8	9,2
1921-1945	4	26,8	43,2	56,8	15,0	19,2	25,2	9,2	10,8	12,9
1921-1945	5	47,6	63,4	80,9	20,6	27,0	36,1	12,5	14,8	17,8
1921-1945	6	59,6	80,0	103,0	26,6	34,8	46,9	15,8	18,7	22,6
1921-1945	7	70,8	94,6	122,4	31,6	41,6	56,5	18,6	22,2	27,0
1921-1945	8	75,1	100,6	130,2	33,5	44,3	60,0	19,9	23,7	28,8
1921-1945	9	66,6	88,4	114,1	29,9	38,2	51,1	17,8	21,0	25,6
1921-1945	10	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1946-1960	1	20,5	26,3	32,7	6,7	8,4	10,5	4,5	5,1	5,7
1946-1960	2	25,3	32,4	40,3	8,7	11,0	14,1	5,6	6,4	7,5
1946-1960	3	33,8	44,0	55,2	12,1	15,4	20,2	7,5	8,7	10,4
1946-1960	4	45,1	58,8	74,4	16,5	21,1	27,9	10,0	11,7	14,0
1946-1960	5	61,4	80,3	102,5	22,5	29,5	39,7	13,5	16,0	19,3
1946-1960	6	75,2	99,0	127,0	28,1	36,9	50,0	16,5	19,7	24,0
1946-1960	7	84,3	110,7	142,4	31,5	41,4	56,3	18,5	22,1	26,8
1946-1960	8	90,1	118,7	152,8	33,6	44,4	60,1	19,9	23,7	28,8
1946-1960	9	97,5	128,5	165,9	36,4	48,0	65,1	21,5	25,7	31,4
1946-1960	10	137,4	182,1	237,3	51,8	70,7	97,1	29,8	36,3	44,6
1961-1980	1	21,7	28,4	36,4	9,3	11,7	14,9	6,1	7,0	7,9
1961-1980	2	21,5	28,6	37,0	9,3	12,0	15,6	6,0	6,9	8,1
1961-1980	3	29,1	39,6	52,2	13,4	16,9	22,3	8,2	9,5	11,3
1961-1980	4	40,1	54,2	72,3	18,3	23,6	31,6	11,0	13,0	15,6
1961-1980	5	48,3	66,3	89,2	22,2	29,1	39,0	13,3	15,8	19,0
1961-1980	6	58,8	80,3	108,6	27,0	35,5	47,8	16,0	19,1	23,1
1961-1980	7	66,4	91,5	124,1	30,5	40,6	54,8	18,1	21,7	26,3
1961-1980	8	78,1	107,5	146,4	36,3	48,0	65,3	21,3	25,4	31,0
1961-1980	9	83,3	114,6	155,7	38,4	51,0	69,2	22,6	27,0	32,9
1961-1980	10	100,9	139,1	190,1	46,7	62,7	85,8	27,1	32,7	40,2
1981-1994	1	17,3	21,8	26,7	8,5	10,2	12,6	5,6	6,3	7,2
1981-1994	2	19,3	24,8	31,4	9,2	11,6	14,8	6,0	6,9	8,1
1981-1994	3	24,7	32,4	41,8	12,2	15,2	19,6	7,6	8,9	10,6
1981-1994	4	32,6	43,1	56,4	16,4	20,5	26,5	10,0	11,7	14,0
1981-1994	5	44,8	59,8	78,4	22,4	28,8	37,8	13,6	16,2	19,5
1981-1994	6	55,5	74,6	98,4	28,2	36,3	47,8	16,8	20,1	24,3
1981-1994	7	64,5	87,1	115,5	32,9	42,6	56,3	19,5	23,4	28,4
1981-1994	8	72,7	98,5	130,9	36,9	48,2	64,0	21,9	26,3	32,2
1981-1994	9	80,0	108,3	144,0	40,9	52,9	70,3	24,1	28,9	35,3
1981-1994	10	96,5	131,4	175,6	49,4	65,0	87,0	28,8	34,9	42,9
po 1994	1	13,0	16,2	20,2	9,1	10,9	13,0	6,1	6,9	7,8
po 1994	2	13,1	16,7	21,4	9,6	11,7	14,4	6,1	7,1	8,4
po 1994	3	18,0	23,4	30,6	13,6	16,6	20,7	8,5	9,9	11,8
po 1994	4	25,5	33,4	44,3	19,1	24,0	30,5	11,8	14,0	16,8
po 1994	5	32,8	43,8	59,1	25,3	31,7	40,5	15,3	18,3	22,1
po 1994	6	39,2	52,7	71,0	30,3	38,3	49,5	18,2	21,9	26,5
po 1994	7	43,3	58,5	79,1	34,0	42,7	54,9	20,2	24,3	29,5
po 1994	8	45,4	61,8	84,0	35,9	45,1	58,0	21,5	25,7	31,3
po 1994	9	46,6	63,6	86,6	37,1	46,3	59,6	22,3	26,6	32,4
po 1994	10	65,2	89,2	122,3	51,5	65,7	85,6	30,2	36,7	45,0
vše	11 až 30		119,0			55,9			30,0	
vše	nejjistěno podlaží		51,7			22,5			12,5	

Tabulka 51: Modelové stanovení investičních nákladů v jednotlivých kategoriích – bytové domy - TČ (bez DPH)

věková kategorie	počet budov v kategorii	počet bytů v kategorii	průměrný počet bytů na objekt	původní stav	doporučený	pasivní	doporučený	pasivní		
				[kW]	[kW]	[kW]	standard	standard		
				[-]	[kW]	[kW]	[mld. Kč]	[mld. Kč]		
				211 252	2 416 033	10 633 209	4 670 400	2 705 384	122,8	278,3
do 1920	1 199	4 887	4	35 816	10 104	6 125	0,557	0,896		
do 1920	7 939	34 391	4	239 618	79 096	46 313	3,755	6,105		
do 1920	7 714	41 925	5	284 356	100 104	57 622	3,816	6,607		
do 1920	4 777	37 579	8	238 907	87 476	49 297	2,564	4,997		
do 1920	3 175	32 943	10	203 950	76 912	42 586	1,848	3,945		
do 1920	598	7 365	12	46 032	17 726	9 711	0,371	0,835		
do 1920	138	1 847	13	11 819	4 609	2 519	0,089	0,205		
do 1920	32	468	15	2 693	1 051	582	0,021	0,050		
do 1920	0	0	0	0	0	0	0,000	0,000		
do 1920	0	0	0	0	0	0	0,000	0,000		
1921-1945	612	2 570	4	26 201	4 997	3 037	0,284	0,462		
1921-1945	5 700	25 014	4	147 578	57 429	33 608	2,701	4,408		
1921-1945	8 909	50 146	6	283 582	121 335	69 509	4,445	7,769		
1921-1945	5 360	46 586	9	231 584	103 175	57 844	2,934	5,941		
1921-1945	3 905	50 087	13	247 548	105 608	57 795	2,396	5,573		
1921-1945	1 351	22 427	17	108 146	47 008	25 293	0,914	2,323		
1921-1945	838	16 118	19	79 306	34 897	18 589	0,609	1,614		
1921-1945	160	3 279	20	16 092	7 093	3 789	0,120	0,324		
1921-1945	16	252	16	1 415	612	336	0,011	0,027		
1921-1945	1	8	8	0	0	0	0,001	0,001		
1946-1960	473	1 937	4	12 456	3 981	2 413	0,220	0,354		
1946-1960	6 867	31 127	5	222 771	75 670	44 054	3,290	5,399		
1946-1960	11 226	75 511	7	493 477	172 830	98 085	5,784	10,734		
1946-1960	7 313	70 586	10	429 753	154 068	85 579	4,115	8,646		
1946-1960	2 916	40 176	14	234 114	86 031	46 644	1,842	4,379		
1946-1960	827	14 894	18	81 894	30 548	16 325	0,577	1,511		
1946-1960	272	5 441	20	30 113	11 273	6 008	0,199	0,539		
1946-1960	81	1 671	21	9 613	3 594	1 920	0,061	0,165		
1946-1960	12	268	22	1 542	577	308	0,009	0,026		
1946-1960	8	276	35	1 457	566	291	0,008	0,025		
1961-1980	556	3 165	6	15 791	6 491	3 882	0,273	0,486		
1961-1980	9 734	45 086	5	278 185	116 723	67 460	4,711	7,744		
1961-1980	12 154	85 448	7	481 734	205 954	115 831	6,372	11,932		
1961-1980	19 079	204 713	11	1 034 304	449 864	247 193	11,105	24,160		
1961-1980	8 573	116 594	14	568 429	249 219	135 307	5,387	12,756		
1961-1980	4 100	69 256	17	329 261	145 506	78 122	2,796	7,143		
1961-1980	2 780	55 718	20	254 476	112 759	60 247	2,026	5,513		
1961-1980	7 394	174 960	24	794 908	354 872	187 791	5,836	16,735		
1961-1980	1 852	46 468	25	212 156	94 401	50 078	1,506	4,398		
1961-1980	504	16 536	33	70 092	31 625	16 503	0,466	1,493		
1981-1994	526	2 820	5	11 475	5 384	3 326	0,254	0,445		
1981-1994	4 892	24 281	5	121 263	56 883	33 860	2,373	4,010		
1981-1994	6 209	40 571	7	201 184	94 650	55 287	3,186	5,854		
1981-1994	8 154	89 104	11	351 763	167 006	95 791	4,652	10,402		
1981-1994	3 203	44 050	14	191 468	92 379	51 822	2,013	4,807		
1981-1994	2 570	44 733	17	191 618	93 226	51 594	1,772	4,585		
1981-1994	1 337	27 738	21	116 497	56 892	31 247	0,993	2,730		
1981-1994	7 163	167 842	23	705 515	344 953	188 663	5,645	16,120		
1981-1994	1 226	31 505	26	132 766	64 877	35 422	1,013	2,975		
1981-1994	155	5 570	36	20 361	10 067	5 417	0,149	0,496		
po 1994	488	2 788	6	7 902	5 328	3 375	0,238	0,427		
po 1994	2 350	13 697	6	39 291	27 437	16 793	1,157	2,077		
po 1994	3 420	29 445	9	80 122	56 817	33 996	1,831	3,758		
po 1994	3 084	39 189	13	103 064	73 976	43 284	1,849	4,365		
po 1994	1 452	24 975	17	63 616	46 063	26 511	0,971	2,557		
po 1994	712	15 209	21	37 493	27 295	15 567	0,520	1,481		
po 1994	330	7 833	24	19 303	14 082	8 013	0,253	0,747		
po 1994	390	9 475	24	24 093	17 575	10 024	0,305	0,901		
po 1994	101	2 649	26	6 423	4 680	2 682	0,081	0,248		
po 1994	32	1 212	38	2 854	2 104	1 174	0,031	0,107		
11 až 30 nejjistěno po	3 660	183 828	50	204 476	109 742	109 742	3,386	15,452		
	10 653	169 796	16	239 494	133 201	133 201	6,143	17,521		

Celková výše investice do renovace TZB je pro rodinné domy v případě tepelných čerpadel stanovena na **305,0 / 480,7 mld. Kč** pro rodinné domy v doporučeném/pasivním standardu a **122,8 / 278,3 mld. Kč** pro domy bytové (dtto.).

Kotle na biomasu

V této variantě je uvažováno s instalací nových automatických kotlů na dřevěné pelety, případně pro oblast rodinných domů kamny na kusové dřevo s výměníkem napojenými do systému vytápění a ohřevu teplé vody. V případě kotle na pelety je uvažováno se zásobníkem a automatickým dopravníkem. Stejně tak pro bytové domy. V případě kotle na biomasu je navíc uvažováno s instalací akumulční nádrže pro systém vytápění (položka IN_{ZDR-P}: 45 000 Kč). Dále je v obou případech uvažováno s komínovým tělesem (ať už novým, nebo rekonstrukcí, tzv. vyvločkováním původního tělesa). Tato investice je uvažována hodnotou 15 tis., resp. 18 tis. na jedno podlaží rodinného, resp. bytového domu s připočtením základní hodnoty 10 tis., resp. 20 tis. V položce IN_{ZDR} je následně zohledněno navýšení ceny z důvodu vyššího výkonu kotle. Pro případ bytových domů je potom uvažováno s propojením jednotlivých kotlů do kaskády a minimálním výkonem samostatného kotle 25 kW (tedy pro příklad tepelné ztráty např. 40 kW je uvažováno se zapojením 2 ks kotlů, naopak pro případ bytového domu s tepelnou ztrátou menší nežli 25 kW je uvažováno s instalací kotle o výkonu 25 kW). Na instalaci jednoho kotle je potom nad rámec jeho ceny připočtena cena instalaci a propojení v kotelně 25 tis. Kč a v případě více kotlů navíc 25. tis. za jejich vzájemné propojení. Investice do zásobníků a rozvodů teplé vody včetně napojení na zdroj tepla, regulace, atd. je uvažována stejným způsobem jako v případě tepelných čerpadel. Stejně tak investice do větrání a paušální hodnoty na objekt jsou uvažovány obdobně. Pro případ bytových domů a kotlů je nutno poznamenat, že se do provozních nákladů mimo ceny paliva a reinvestic promítají náklady na obsluhu a doplňování paliva.

Tabulka 52: Měrné investiční náklady pro renovaci zdrojů a technologie – kotle na biomasu (bez DPH)

		TECHNOLOGIE - KOTLE NA BIOMASU					
POLOŽKA INVESTICE		DOPORUČENÝ STANDARD			PASIVNÍ STANDARD		
		rodinný dům		BD	rodinný dům		BD
		kamna	peletky	peletky	kamna	peletky	peletky
zdroj tepla	[Kč/objekt]	96 000	95 000	155 000	96 000	95 000	95 000
IN _{ZDR-P}	[Kč]	45 000	0	95 000	45 000	0	95 000
IN _{ZDR}	[Kč/kW]	10 200	19 000	6 000	17 000	31 667	6 000
komínové těleso	[Kč/objekt]	40 000	40 000	110 000	40 000	40 000	110 000
IN _{KOM-P}	[Kč]	10 000	10 000	20 000	10 000	10 000	20 000
IN _{KOM}	[Kč/podlaží]	15 000	15 000	18 000	15 000	15 000	18 000
teplá voda	[Kč/objekt]	20 000	20 000	192 000	20 000	20 000	192 000
IN _{TV-P}	[Kč]	0	0	80 000	0	0	80 000
IN _{TV}	[Kč/byt]	20 000	20 000	8 000	20 000	20 000	8 000
větrání	[Kč/objekt]	0	0	0	110 000	110 000	910 000
IN _{VĚT}	[Kč/byt]	0	0	0	110 000	110 000	65 000
IN _{OBJ-P}	[Kč/objekt]	22 000	22 000	96 000	33 000	33 000	128 000
počet podlaží	[-]	2	2	5	2	2	5
počet bytů v budově	[-]	1	1	14	1	1	14
tepelná ztráta budovy	[kW]	5,0	5,0	30,0	3,0	3,0	16,0
výsledná investice do TZB	[Kč bez DPH]	178 000	177 000	553 000	299 000	298 000	1 435 000

Obdobně jako u výše uvedených tepelných čerpadel je stanovena celková výše investice. Výsledné ceny za renovaci TZB jsou pro rodinné domy v případě kotlů na biomasu **244,0 / 432,0 mld. Kč** pro rodinné domy v doporučeném/pasivním standardu a **108,8 / 260,8 mld. Kč** pro domy bytové.

Plynové kotle

Investice do nového plynového kotle pro rodinný dům po renovaci na doporučený či pasivní standard se pohybuje přibližně v hodnotách 15 – 40 tis. Kč. V závislosti na způsobu ohřevu vody (průtokově, či pomocí zásobníku) se potom položka IN_{TV-P} bude pohybovat v hodnotách 8 – 12 tis. Kč. Pro další výpočty je uvažováno s instalací kvalitních kondenzačních kotlů (tedy položky 40 tis. a 12 tis. Kč). Dále je uvažováno s vybudováním komínového tělesa. Tato hodnota je pro rodinný dům uvažována paušálem, pro bytové domy potom paušálem s připočtením hodnoty na jedno podlaží budovy. Vybudování nové plynové přípojky se nepředpokládá a není zahrnuto do ceny. Ostatní položky jsou potom opět uvažovány shodně jako v předchozích případech.

Tabulka 53: Měrné investiční náklady pro renovaci zdrojů a technologie – plynové kondenzační kotle (bez DPH)

TECHNOLOGIE - PLYNOVÉ KOTLE					
POLOŽKA INVESTICE		DOPORUČENÝ STANDARD		PASIVNÍ STANDARD	
		rodinný dům	bytový dům	rodinný dům	bytový dům
zdroj tepla	[Kč/objekt]	40 000	80 000	40 000	40 000
IN_{ZDR-P}	[Kč]	40 000	40 000	40 000	40 000
IN_{ZDR}	[Kč/kW]	0	4 000	0	4 000
komínové těleso	[Kč/objekt]	5 000	22 500	5 000	22 500
IN_{KOM-P}	[Kč]	5 000	5 000	5 000	5 000
IN_{KOM}	[Kč/podlaží]	0	3 500	0	3 500
teplá voda	[Kč/objekt]	12 000	192 000	12 000	192 000
IN_{TV-P}	[Kč]	12 000	80 000	12 000	80 000
IN_{TV}	[Kč/byt]	0	8 000	0	8 000
větrání	[Kč/objekt]	0	0	110 000	910 000
$IN_{VĚT}$	[Kč/byt]	0	0	110 000	65 000
IN_{OBJ-P}	[Kč/objekt]	22 000	96 000	33 000	128 000
počet podlaží	[-]	2	5	2	5
počet bytů v budově	[-]	1	14	1	14
tepelná ztráta budovy	[kW]	5,0	30,0	3,0	16,0
výsledná investice do renovace TZB	[Kč bez DPH]	79 000	390 500	200 000	1 292 500

Obdobně jako u výše uvedených tepelných čerpadel a kotlů na biomasu je stanovena celková výše investice. Výsledné ceny za renovaci TZB jsou pro rodinné domy v případě plynových kondenzačních kotlů **136,0 / 352,7 mld. Kč** pro rodinné domy v doporučeném/pasivním standardu a **84,7 / 240,6 mld. Kč** pro domy bytové.

Scénáře podílu zdrojů tepla

Následující tabulka uvádí navrhované scénáře podílu zdrojů tepla. Scénáře uvažují různé hodnoty pro renovaci na doporučené hodnoty a renovaci do pasivního standardu. Částečně vycházejí ze stávajícího stavu rozdělení paliv, kde jsou použita data MPO z roku 2011. Zjednodušeně je podíl jednotlivých zdrojů tepla odvozen od podílu spotřeby jednotlivých paliv (viz Tabulka 60). V doporučeném standardu je uvažováno s mírným navýšením počtu nových plynových kotlů. Zde se předpokládá celkový počet nevyužitých plynových přípojek v ČR 268 000 (tedy přibližně každá pátá přípojka), které by bylo možno nově využít. Další rozšíření (budování nových přípojek) se nepředpokládá. Dále je pro vyjádření investičních nákladů třeba zohlednit počet budov, u kterých renovace zdrojů tepla není předpokládána (např. budovy napojené na centrální zásobování teplem). Předpokládá se, že celkový počet bytů ČR napojených na CZT je 1 500 000. To se týká v převážné míře bytů v bytových domech. Z uvedeného počtu je na CZT napojena i nezanedbatelná část bytů v rodinných domech (dle informace MPO). Pro další výpočty se předpokládá podíl bytů z celkového počtu napojených na CZT následovně:

- a) rodinné domy **5%** (cca 90 tis.)
- b) bytové domy **60%** (cca 1 410 tis.)

Pro doporučený scénář je uvažováno se zachování podílu budov napojených na centrální zásobování teplem. V pasivním standardu je potom uvažováno s mírným snížením tohoto podílu (5% oproti standardu doporučenému). Vzhledem k faktu, že uhlí je (a pravděpodobně ještě určitou dobu bude) stále nejlevnějším palivem, je pro doporučený standard a rodinné domy uvažováno se zachováním určitého podílu (5%) budov využívající k vytápění a ohřevu teplé vody uhlí. V pasivním standardu toto palivo již dále uvažováno není. Dále je uvažováno s výrazným nárůstem podílu tepelných čerpadel a dalších alternativních zdrojů. Rovněž podíl kotlů na biomasu je uvažován oproti současnosti vyšší.

Tabulka 54: Scénáře krytí spotřeby pro vytápění pomocí dostupných zdrojů tepla (ŠPB)

Space heating - rozdělení spotřeb data MPO - rok 2011 (stávající stav) rezidenční sektor				uvažované podíly zdrojů pro stavy renovace			
				doporučený standard		pasivní	
				RD	BD	RD	BD
Oil & Petroleum Products	[PJ]	0,08	0,0%	0%	0%	0%	0%
Natural Gas	[PJ]	68,58	39,9%	45%	35%	40%	30%
Coal & Coal Products	[PJ]	25,41	14,8%	5%	0%	0%	0%
Biomass	[PJ]	44,05	25,6%	30%	5%	30%	10%
Heat	[PJ]	27,41	15,9%	5%	55%	5%	50%
Electricity	[PJ]	6,5	3,8%	5%	0%	5%	0%
Other (solar; heat pumps)	[PJ]	0,03	0,0%	10%	5%	20%	10%
Total	[PJ]	172,07	100%	100%	100%	100%	100%

Výsledné hodnocení investičních nákladů uvádí následující tabulka (Tabulka 55). Ve výsledném hodnocení je na základě stanovených podílů a jednotlivých výší investic pro různé zdroje vyjádřena celková investice do renovace TZB. V pasivním standardu je u všech položek uvažováno s instalací nuceného větrání s rekuperací.

Tabulka 55: Stanovení investičních nákladů na renovaci technologických zařízení budovy (bez DPH)

investice do renovace TZB (pouze část zdroje tepla)								
typ zdroje tepla	doporučený standard				pasivní standard			
	RD		BD		RD		BD	
	podíl	investice	podíl	investice	podíl	investice	podíl	investice
	[mld. Kč]		[mld. Kč]		[mld. Kč]		[mld. Kč]	
Oil & Petroleum Products	0%	0,0	0%	0,0	0%	0,0	0%	0,0
Natural Gas	45%	136,0	35%	84,7	40%	152,4	30%	83,6
Coal & Coal Products	5%	244,0	0%	0,0	0%	0,0	0%	0,0
Biomass	30%	244,0	5%	108,8	30%	231,7	10%	103,8
Heat*	5%	0,0	55%	0,0	5%	0,0	50%	0,0
Electricity*	5%	0,0	0%	0,0	5%	0,0	0%	0,0
Other (solar; heat pumps)	10%	305,0	5%	122,8	20%	280,4	10%	121,3
Total	100%	177,10	100%	41,23	100%	186,56	100%	47,57
*Podlahová plocha [mil. m ²]	194,96		156,23		194,96		156,23	
Měrná investice [Kč/m²]	908		264		957		304	
Celkem [mld. Kč]	218,33				234,13			
*Podlahová plocha [mil. m ²]	351,18				351,18			
Měrná investice [Kč/m²]	622				667			
investice do renovace TZB (zdroje včetně nuceného větrání pro případ pasivního standardu)								
					RD		BD	
Investice do nuceného větrání s rek.					200,30		157,00	
Total					100%	386,85	100%	204,61
Měrná investice [Kč/m²]					1 984		1 310	
Celkem [mld. Kč]					591,46			
Měrná investice [Kč/m²]					1 684			

Poznámky:

*: vzhledem k malému uvažovanému podílu kotlů na uhlí je položka uvažována stejnou hodnotou jako investice do kotlů na biomasu (v případě rodinných domů, kde je s touto položkou počítáno) budou náklady velmi podobné

** : v případě položky heat (CZT) je do investice zahrnut pouze náklad na vybudování nuceného větrání s rekuperací. Tato položka je připočtena pouze k renovaci do pasivního standardu. Stejně tak je tomu v případě položky elektřiny, kde je investiční náklad zanedbán (i starší elektrické vytápění má téměř 100% účinnost, investiční náklady na renovaci jsou velmi malé a navíc podíl elektricky vytápěných objektů je rovněž velmi malý).

***: jedná se o celkovou vnitřní podlahovou plochu

Výsledná investice do renovace technologických zařízení budovy je stanovena pro doporučený standard na **177,10 mld. Kč resp. 41,23 mld. Kč** pro rodinné resp. bytové domy. Obdobně pro pasivní standard je investice stanovena na **368,85 mld. Kč resp. 204,61 mld. Kč** včetně instalace nuceného větrání s rekuperací tepla. Hodnota samotného systému větrání je stanovena na **200,3 mld. Kč** pro rodinné domy a **157 mld.** pro domy bytové. Pro renovaci TZB není uvažováno s podílem již zrenovovaných budov, jelikož perioda renovace TZB je výrazně kratší, nežli perioda renovace obálky budovy.

Nezanedbatelným efektem renovace obálky budovy včetně instalace nuceného větrání je snížení návrhové tepelné ztráty budovy. Snížení ztráty má v důsledku vliv na vlastní cenu zdroje tepla (zpravidla nižší), ale dále i například na požadavek kapacity příslušné infrastruktury (elektřina, plyn), kde rozšíří možnosti instalace účinných zdrojů tepla i pro budovy nebo oblasti, kde by toto při zachování stávajícího tepelně-izolačního standardu nebylo možné. Zároveň snížení tepelné ztráty budov může zajistit bezproblémový přechod budovy na zdroj tepla pro vytápění s nižší výstupní teplotou média při zachování původní otopné soustavy, což představuje nemalou úsporu investičních nákladů (například vytápění stávající budovy radiátory o stejné ploše ale teplotou otopné vody 45°C oproti původním 80°C bez nutnosti instalace podlahového vytápění ve větších plochách, možnosti instalace teplovzdušného vytápění s výhodou využití při instalaci nuceného větrání, atd.).

Výsledná investice do části zdroje (bez zahrnutí vzduchotechniky) je pro pasivní standard mírně vyšší, nežli v případě doporučeného standardu. Toto je způsobeno uvažováním vyššího zastoupení tepelných čerpadel a kotlů na biomasu v pasivním standardu renovace. Při porovnání identického typu zdroje tepla je investice do tohoto zdroje vždy v pasivním standardu vždy stejná nebo nižší (z důvodu snížení tepelné ztráty budovy a tedy i výkonu zdroje).

Poznámka: Celková návrhová ztráta (tedy přibližný spodní odhad součtu instalovaného výkonu) budov rezidenčního sektoru ČR v původním stavu je stanovena na 31 GW. Při uvažování renovace na doporučené hodnoty je to potom 13 GW a v případě renovace na pasivní hodnoty 7 GW. Možná úspora instalovaného výkonu zdrojů tepla pro vytápění je tedy přibližně 24 GW.

8. Úspora nakupované a neobnovitelné primární energie

Rozdíl v dodané a nakoupené energii

S ohledem na metodiku výpočtu tzv. dodané energie, do jejíž hodnoty je započítána rovněž energie okolního prostředí, byl rovněž proveden přepočít na tzv. „nakoupenou energii“, tedy bez položky energie získané z okolního prostředí. Přepočít byl proveden pro položky vytápění a ohřevu teplé vody. V této oblasti se prakticky uplatní především tepelná čerpadla a teplovodní solární kolektory. S ohledem na technologický vývoj posledních let lze do budoucna předpokládat rovněž intenzivní uplatnění fotovoltaických systémů pro ohřev teplé vody (jak s využitím přímé přeměny vyrobené elektřiny na teplo, tak v kombinaci s instalací tepelného čerpadla). S fotovoltaickými systémy pro výrobu tepla není prozatím v této kapitole uvažováno. Jak je uvedeno v datech o spotřebě (dodané energii) ČR, v roce 2011 se solární systémy a tepelná čerpadla podílely na této položce v podstatě zanedbatelnou částí (0,03 z celkových 172 PJ na vytápění a 0,30 z celkových 37 PJ na ohřevu TV, viz Tabulka 56 a také viz Tabulka 14).

Tabulka 56: Spotřeba energie dle dat MPO mezi lety 2001 a 2011, její rozdělení na složky a časový vývoj

RESIDENTIAL	units	2001	2003	2011
Space Heating				
Other (solar; heat pumps)	PJ	0,00	0,00	0,03
Total	PJ	215,49	206,64	172,07
Water Heating				
Other	PJ	0	0	0,30
Total	PJ	37,56	37,86	37,34

Z uvedených hodnot (a běžných parametrů systémů solárních kolektorů) lze předpokládat, že podíl solárních systémů se na krytí tepla pro vytápění téměř nepodílí. Uvedený podíl 0,03 PJ se potom tedy týká především tepelných čerpadel. V případě ohřevu teplé vody je potom podíl desetinásobný (0,30 PJ), což je způsobeno podílem teplovodních solárních kolektorů.

V předpokládaných scénářích renovace je uvažováno s navýšením podílu tepelných čerpadel teplovodních solárních systémů pro rodinné domy, resp. bytové domy na 10%, resp. 5% pro předpokládaný scénář „doporučený standard“. Pro scénář „pasivní standard“ je potom uvažováno s podílem 20% resp. 10% pro rodinné, resp. bytové domy (viz Tabulka 54 v kapitole výše). Pro přepočít dodané energie na nakoupenou energii je uvažováno s průměrnou hodnotou **7,5%** resp. **15%** pro doporučený, resp. pasivní standard.

Následující tabulky (Tabulka 57 a Tabulka 58) uvádějí přepočít z dodané na nakoupenou energii s uvažovanými podíly zdrojů. Pro tepelná čerpadla je uvažován průměrný sezónní topný faktor oddělení pro vytápění (hodnotou 2,50) a ohřev teplé vody (hodnotou 2,10). Pro případ ohřevu teplé vody je potom uvažováno rozdělení položky „Other (solar; heat pumps)“ na tepelná čerpadla, resp. solární kolektory v poměru 30%, resp. 70%.

Tabulka 57: Spotřeba energie dle dat MPO mezi lety 2001 a 2011, její rozdělení na složky a časový vývoj

scénář	vytápění		
	doporučený standard	pasivní standard	
celková dodaná energie na vytápění	26 502	8 450	[GWh]
	95,4	30,4	[PJ]
podíl TČ + Tsol na krytí dodané energie (předpoklad)	7,5%	15,0%	[-]
dodaná energie pomocí TČ + Tsol	1 988	1 268	[GWh]
	7,2	4,6	[PJ]
podíl TČ na pokrytí dodané energie	100%	100%	[-]
uvažovaný sezónní topný faktor TČ	2,50	2,50	[-]
nakoupená energie pomocí TČ + Tsol	795	507	[GWh]
celkem nakoupená energie	25 309	7 690	[GWh]
	91,1	27,7	[PJ]

poznámka: TČ = tepelná čerpadla, Tsol = teplovodní solární kolektory

Tabulka 58: Spotřeba energie dle dat MPO mezi lety 2001 a 2011, její rozdělení na složky a časový vývoj

scénář	ohřev teplé vody		
	doporučený i pasivní standard		
celková dodaná energie pro ohřev TV (původní stav 2011)	10 372		[GWh]
celková dodaná energie pro ohřev TV (po realizaci úspor)	7 122		[GWh]
	25,6		[PJ]
podíl TČ + Tsol na krytí dodané energie (předpoklad)	20,0%		[-]
dodaná energie pomocí TČ, Tsol	1 424		[GWh]
	5,1		[PJ]
podíl TČ na pokrytí dodané energie (předpoklad)	30%		[-]
podíl Tsol na pokrytí dodané energie (předpoklad)	70%		[-]
uvažovaný sezónní topný faktor TČ (pro ohřev TV)	2,10		[-]
nakoupená energie pomocí TČ	203		[GWh]
	0,7		[PJ]
nakoupená energie pomocí Tsol	0		[GWh]
celkem nakoupená energie pro ohřev TV	5 901		[GWh]
	21,2		[PJ]

poznámka: TČ = tepelná čerpadla, Tsol = teplovodní solární kolektory

Z výše uvedeného je odhadnut rozdíl v nakoupené oproti dodané energii pro vytápění na **4,3 PJ** pro doporučený standard a **2,7 PJ** pro pasivní standard. Rozdíl v ohřevu TV je potom odhadnut na **4,4 PJ**.

Primární neobnovitelná energie

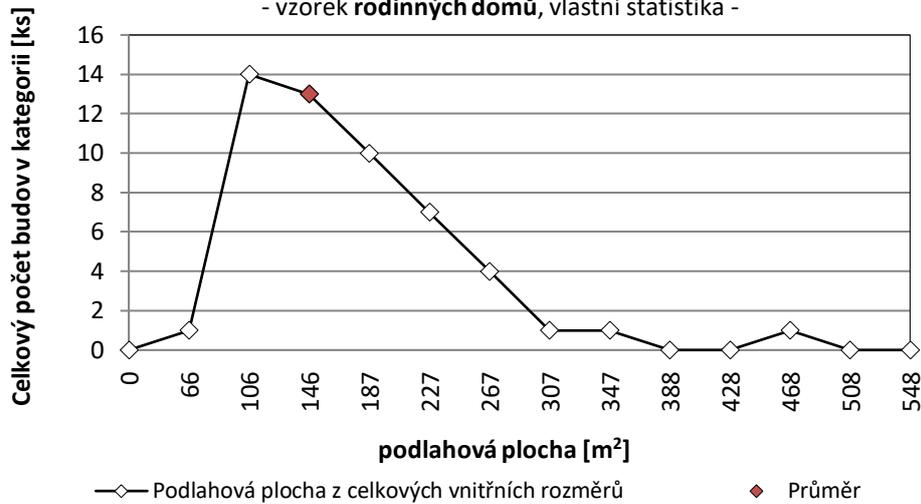
Potenciál úspory primární neobnovitelné a primární celkové energie vychází z předpokladu výše stanovených úspor dodané energie. K úspoře je využito rozdělení spotřeb (dle dat MPO) po jednotlivých energonositelích. Svou roli na úspoře primární energie hrají již samotný technologický směrem ke zdrojům tepla s vyšší účinností. Dále je předpokladem postupná změna struktury energetických zdrojů, přičemž se v jednotlivých úrovních renovace předpokládá nárůst využití alternativních a obnovitelných zdrojů energie (kde zvyšování tepelně izolačního standardu umožňuje širší využití těchto technologií, viz závěr kapitoly 7.2). Úspora primární energie se rovněž předpokládá v oblasti umělého osvětlení a domácích spotřebičů s přihlédnutím k lokálním instalacím fotovoltaických systémů na budovách. Přínosem je rovněž rozvoj solárních termických kolektorů a zdrojů tepla na biomasu, jak lokálních instalacích, tak i využití v centrálním zásobování teplem. Kapitola bude dále rozpracována.

PŘÍLOHA Č. 1

výsledky vlastního šetření souboru rodinných domů

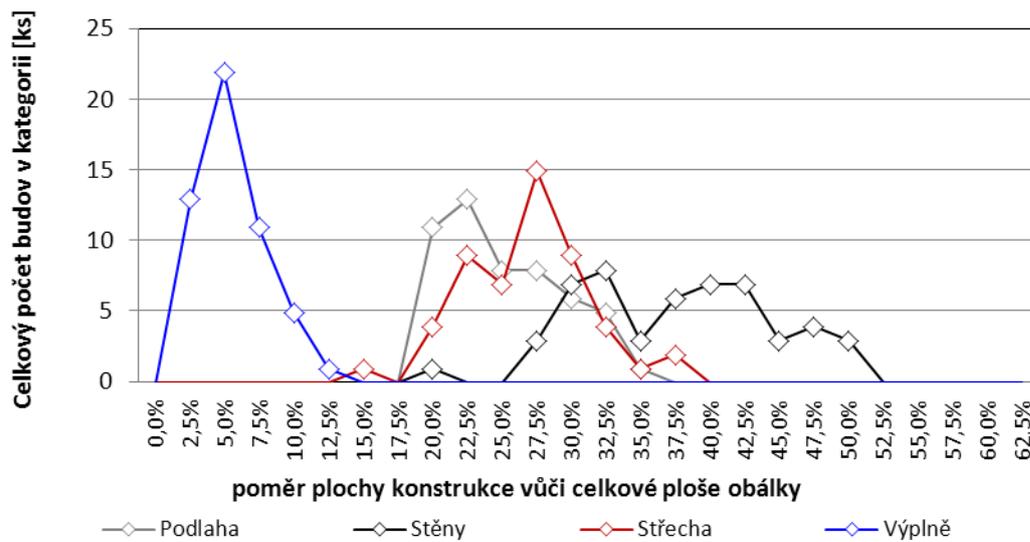
Četnost budov dle sledovaného parametru

- vzorek rodinných domů, vlastní statistika -

Poměr plochy konstrukce vůči celkové ploše ochlazované obálky

- vzorek rodinných domů, vlastní statistika -

1 podlažní budovy										
Počet pater budovy	Podlahová plocha z celkových vnitřních rozměrů	Obestavěný objem z vnějších rozměrů	Celková plocha konstrukcí obálky	Objem. faktor tvaru	Plocha ochlaz. podlah	Plocha ochlaz. stěn	Plocha ochlaz. střech	Plocha výplní otvorů	Průměrný součinitel prostupu tepla	Prosklení fasád
n_s	A	V	A_c	A/V	A_F	A_S	A_R	A_W	U_{em}	$w\%$
	[m ²]	[m ³]	[m ²]	[m ³ /m ²]	[m ²]	[m ²]	[m ²]	[m ²]	[W/(m ² K)]	[%]
1	66	237	276	1,16	81	106	81	8	1,14	8%
1	68	244	270	1,11	80	94	80	16	0,30	17%
1	69	279	308	1,11	90	118	90	10	1,19	8%
1	79	263	301	1,14	90	105	90	16	0,43	15%
1	85	354	326	0,92	109	91	109	17	1,03	19%
1	82	323	326	1,01	108	98	108	13	1,09	13%
1	94	276	249	0,90	55	112	66	15	0,64	12%
1	103	371	427	1,15	142	133	142	11	0,98	8%
1	131	547	518	0,95	158	146	158	55	0,36	38%
1	139	555	536	0,97	166	168	166	36	0,18	22%
1	142	428	423	0,99	118	169	119	17	0,53	9%
1	211	694	552	0,80	148	218	164	22	0,51	6%
1	238	800	1 015	1,27	276	282	361	96	0,32	34%
1	251	844	833	0,99	281	184	318	50	0,45	27%
min	66	237	249	0,80	55	91	66	8	0,18	6%
mean	126	444	454	1,03	136	145	146	27	0,65	17%
max	251	844	1015	1,27	281	282	361	96	1,19	38%
Q _{0,05}	67	242	262	0,87	71	93	75	9	0,26	7%
Q _{0,95}	243	815	897	1,20	278	241	333	69	1,16	35%

2 podlažní budovy										
Počet pater budovy	Podlahová plocha z celkových vnitřních rozměrů	Obestavěný objem z vnějších rozměrů	Celková plocha konstrukcí obálky	Objem. faktor tvaru	Plocha ochlaz. podlah	Plocha ochlaz. stěn	Plocha ochlaz. střech	Plocha výplní otvorů	Průměrný součinitel prostupu tepla	Prosklení fasád
n_s	A	V	A_c	A/V	A_F	A_S	A_R	A_W	U_{em}	$w_{\%}$
	[m ²]	[m ³]	[m ²]	[m ³ /m ²]	[m ²]	[m ²]	[m ²]	[m ²]	[W/(m ² K)]	[%]
2	66	184	247	1,34	72	81	80	14	0,90	17%
2	86	297	276	0,93	74	114	77	11	1,09	9%
2	88	309	314	1,02	76	133	78	27	0,61	20%
2	98	323	351	1,09	77	180	74	20	1,49	11%
2	90	351	368	1,05	113	123	113	19	1,35	15%
2	95	361	398	1,10	120	139	120	18	1,09	13%
2	122	403	371	0,92	76	190	88	17	1,38	9%
2	141	446	225	0,50	58	84	60	23	0,69	22%
2	127	448	323	0,72	88	129	91	15	0,99	12%
2	138	458	357	0,78	85	147	99	27	0,34	18%
2	123	468	407	0,87	94	195	97	22	1,20	11%
2	126	483	482	1,00	158	150	158	16	0,95	10%
2	148	513	385	0,75	93	157	107	28	0,19	18%
2	150	589	388	0,66	92	167	92	36	0,43	22%
2	152	590	445	0,75	98	196	98	52	0,22	27%
2	173	613	486	0,79	116	197	123	50	0,39	17%
2	189	664	494	0,74	122	228	122	22	1,17	10%
2	213	700	500	0,71	129	198	145	28	0,96	14%
2	183	727	718	0,99	220	216	217	64	0,26	28%
2	204	770	545	0,71	127	191	177	50	0,36	26%
2	223	780	448	0,57	95	217	98	39	0,83	18%
2	276	781	504	0,64	110	221	139	34	0,98	15%
2	210	806	591	0,73	144	263	144	40	0,41	15%
2	245	810	584	0,72	141	244	166	33	0,33	13%
2	236	904	612	0,68	179	203	176	54	0,52	24%
2	468	1598	933	0,58	257	301	257	118	0,39	39%
min	66	184	225	0,50	58	81	60	11	0,19	9%
mean	168	591	452	0,82	116	179	123	34	0,75	17%
max	468	1598	933	1,34	257	301	257	118	1,49	39%
Q _{0,05}	87	300	255	0,58	72	92	75	14	0,23	10%
Q _{0,95}	268	881	691	1,10	210	259	207	62	1,37	28%

3 podlažní budovy										
Počet pater budovy	Podlahová plocha z celkových vnitřních rozměrů	Obestavěný objem z vnějších rozměrů	Celková plocha konstrukcí obálky	Objem. faktor tvaru	Plocha ochlaz. podlah	Plocha ochlaz. stěn	Plocha ochlaz. střech	Plocha výplní otvorů	Průměrný součinitel prostupu tepla	Prosklení fasád
n_s	A	V	A_c	A/V	A_F	A_S	A_R	A_W	U_{em}	$w_{\%}$
	[m ²]	[m ³]	[m ²]	[m ³ /m ²]	[m ²]	[m ²]	[m ²]	[m ²]	[W/(m ² K)]	[%]
3	142	343	363	1,06	95	116	138	14	0,89	0,12
3	90	351	368	1,05	113	123	113	19	1,36	0,15
3	128	441	345	0,78	80	155	90	20	0,32	0,12
3	134	462	331	0,72	116	115	76	24	0,62	0,20
3	160	469	284	0,61	60	123	72	29	0,55	0,20
3	134	476	380	0,80	86	167	94	33	0,37	0,20
3	148	522	388	0,74	95	153	105	36	0,21	0,22
3	176	540	459	0,85	96	213	125	25	0,32	0,11
3	198	552	370	0,67	76	184	83	26	0,40	0,11
3	176	563	354	0,63	78	184	61	30	0,79	0,16
3	183	564	424	0,75	110	151	135	28	1,31	0,19
4	313	981	600	0,61	122	297	147	34	0,71	0,11
min	90	343	284	0,61	60	115	61	14	0,21	11%
mean	165	522	389	0,77	94	165	103	27	0,65	16%
max	313	981	600	1,06	122	297	147	36	1,36	22%
Q _{0,05}	111	347	310	0,61	69	116	67	17	0,27	11%
Q _{0,95}	250	752	522	1,05	119	250	142	35	1,33	21%

..

PŘÍLOHA Č. 2

hodnocení potřeb tepla na vytápění jednotlivých modelových
souboru rezidenčního fondu ČR

Budovy v původním stavu

Následující tabulky uvádí výsledky hodnocení souboru budov v ČR v daných kategoriích pro uvažovaný původní stav budov (s použitím výpočtové teploty 20°C).

Tabulka 59: Výsledky hodnocení - rodinné domy v původním stavu (uvažovaná teplota 20°C)

věková kategorie	počet podlaží	potřeba tepla na vytápění na objekt - modelová			p. t. n. v. měrná průměr [kWh/(m ² a)]	počet budov v kategorii	výsledky za všechny soubory [GWh]
		min	průměr	max			
					průměr	1 486 823	53 672
do 1920	1	19 425	37 593	62 378	440	122 449	4 603
	2	17 848	41 738	69 019	317	65 089	2 717
	3	22 034	45 264	79 502	328	4 655	211
1921-1945	1	18 788	45 542	105 703	458	115 064	5 240
	2	20 721	44 697	82 858	430	137 205	6 133
	3	29 486	56 897	95 231	369	11 738	668
1946-1960	1	21 460	51 540	118 362	452	53 047	2 734
	2	16 801	46 152	79 547	372	56 066	2 588
	3	29 109	55 311	93 110	394	1 375	76
1961-1980	1	20 764	41 798	70 817	434	116 778	4 881
	2	23 349	44 712	75 073	329	238 921	10 683
	3	25 605	53 978	89 664	354	7 314	395
1981-1994	1	13 327	26 595	45 808	240	101 298	2 694
	2	13 929	26 749	45 522	175	245 653	6 571
	3	16 021	30 224	51 004	183	13 090	396
po 1994	1	7 738	16 468	29 860	129	72 762	1 198
	2	6 225	15 113	27 250	91	116 762	1 765
	3	8 294	16 006	28 906	88	7 557	121

Tabulka 60: Výsledky hodnocení - rodinné domy v původním stavu (uvažovaná teplota 20°C)

věková kategorie	počet podlaží	potřeba tepla na vytápění na objekt			p. t. n. v. měrná průměr [kWh/(m ² a)]	počet budov v kategorii	výsledky za všechny soubory	
		[kWh/a]					[GWh]	
		min	průměr	max			průměr	211 252
do 1920	1	52 938	82 716	115 799	462	1 199	99	
	2	51 127	78 013	106 393	352	7 939	619	
	3	60 974	92 331	124 511	310	7 714	712	
	4	80 444	122 764	165 413	266	4 777	586	
	5	101 148	155 279	209 838	237	3 175	493	
	6	119 358	184 013	251 012	222	598	110	
	7	131 518	203 271	279 155	217	138	28	
	8	128 917	199 559	274 943	234	32	6	
	9	0	0	0	0	0	0	
	10	0	0	0	0	0	0	
1921-1945	1	40 770	113 855	314 029	424	612	70	
	2	45 472	64 266	84 525	284	5 700	366	
	3	46 036	77 357	106 089	262	8 909	689	
	4	59 436	102 679	142 700	229	5 360	550	
	5	102 284	147 307	197 937	190	3 905	575	
	6	127 206	183 699	249 245	174	1 351	248	
	7	148 594	215 254	294 207	165	838	180	
	8	157 432	228 073	312 464	167	160	36	
	9	139 736	202 231	275 717	197	16	3	
	10	0	0	0	0	1	0	
1946-1960	1	52 511	71 306	92 476	396	473	34	
	2	60 613	83 366	106 215	320	6 867	572	
	3	79 008	110 213	143 050	282	11 226	1 237	
	4	102 995	144 941	190 537	253	7 313	1 060	
	5	137 945	195 235	259 637	221	2 916	569	
	6	167 649	238 501	319 865	207	827	197	
	7	186 020	265 420	357 515	205	272	72	
	8	198 721	284 002	383 307	208	81	23	
	9	214 183	306 862	415 000	209	12	4	
	10	298 076	427 896	585 661	173	8	3	
1961-1980	1	52 829	73 375	97 624	263	556	41	
	2	47 049	69 513	94 211	237	9 734	677	
	3	62 010	93 883	130 624	209	12 154	1 141	
	4	82 083	126 123	178 496	186	19 079	2 406	
	5	98 547	152 608	218 092	177	8 573	1 308	
	6	117 412	183 225	264 094	168	4 100	751	
	7	132 422	207 803	301 082	165	2 780	578	
	8	154 015	242 495	353 283	158	7 394	1 793	
	9	163 259	258 208	376 847	161	1 852	478	
	10	196 126	310 734	456 285	149	504	157	
1981-1994	1	41 998	54 010	68 113	222	526	28	
	2	42 169	57 732	76 887	197	4 892	282	
	3	52 160	73 627	100 837	183	6 209	457	
	4	67 128	96 309	133 666	167	8 154	785	
	5	90 401	131 155	183 314	146	3 203	420	
	6	110 369	161 752	228 064	136	2 570	416	
	7	127 240	187 750	266 345	132	1 337	251	
	8	142 474	211 277	300 805	130	7 163	1 513	
	9	155 704	231 708	330 740	129	1 226	284	
	10	186 152	278 315	400 044	120	155	43	
po 1994	1	27 102	36 365	47 426	135	488	18	
	2	23 994	34 006	45 453	112	2 350	80	
	3	30 805	45 611	62 911	95	3 420	156	
	4	41 188	63 019	88 676	82	3 084	194	
	5	51 533	80 753	115 451	74	1 452	117	
	6	59 713	95 643	137 908	70	712	68	
	7	64 828	105 465	153 063	70	330	35	
	8	67 330	111 127	162 057	71	390	43	
	9	68 726	114 528	167 389	74	101	12	
	10	93 626	156 631	231 190	62	32	5	
11 až 30		262 561,13				3 660	960,97	
nejvyšší nebo věková		37 054,66				10 653	394,74	

Renovace - kategorie „požadované hodnoty“

Tabulka 61: Výsledky hodnocení - rodinné domy – kategorie „požadované hodnoty“ (uvažovaná teplota 18°C)

věková kategorie	počet podlaží	potřeba tepla na vytápění na objekt - modelová			p. t. n. v. měrná průměr [kWh/(m ² a)]	počet budov v kategorii	výsledky za všechny soubory	
		[kWh/a]					[GWh]	
		min	průměr	max	průměr	1 486 823	24 669	
do 1920	1	7 643	14 691	24 490	175	122 449	1 799	
	2	9 016	16 332	27 345	125	65 089	1 063	
	3	10 921	19 182	31 490	131	4 655	89	
1921-1945	1	7 643	14 691	24 490	175	115 064	1 690	
	2	8 992	15 832	26 058	127	137 205	2 172	
	3	10 942	19 738	32 970	129	11 738	232	
1946-1960	1	7 637	14 515	24 074	176	53 047	770	
	2	8 986	15 708	25 810	127	56 066	881	
	3	10 901	18 618	30 079	133	1 375	26	
1961-1980	1	8 388	16 111	26 996	169	116 778	1 881	
	2	9 217	16 710	27 994	123	238 921	3 992	
	3	11 067	19 632	32 452	129	7 314	144	
1981-1994	1	9 428	17 433	28 504	158	101 298	1 766	
	2	9 866	17 526	28 638	115	245 653	4 305	
	3	11 407	19 914	32 104	121	13 090	261	
po 1994	1	10 224	18 785	29 895	147	72 762	1 367	
	2	10 171	17 801	28 104	107	116 762	2 079	
	3	11 807	20 192	31 236	112	7 557	153	

Tabulka 62: Výsledky hodnocení - rodinné domy – kategorie „požadované hodnoty“ (uvažovaná teplota 18°C)

věková kategorie	počet podlaží	potřeba tepla na vytápění na objekt			p. t. n. v. měrná průměr [kWh/(m ² a)]	počet budov v kategorii	výsledky za všechny soubory		
		[kWh/a]					[GWh]		
celkem		min	průměr	max	průměr	211 252	10 933		
do 1920	1	19 789	23 978	29 044	134	1 199	29		
	2	20 067	25 690	32 037	116	7 939	204		
	3	24 550	32 150	40 791	108	7 714	248		
	4	32 668	43 862	56 714	95	4 777	210		
	5	41 455	56 551	74 186	86	3 175	180		
	6	49 213	68 076	90 061	82	598	41		
	7	54 893	76 209	101 157	82	138	11		
	8	54 862	75 721	99 484	89	32	2		
	9	0	0	0	0	0	0	0	
	10	0	0	0	0	0	0	0	
1921-1945	1	19 235	23 297	28 165	136	612	14		
	2	20 273	25 967	32 405	115	5 700	148		
	3	25 547	33 558	42 716	105	8 909	299		
	4	34 033	45 880	59 563	92	5 360	246		
	5	45 327	62 414	82 623	81	3 905	244		
	6	55 953	78 494	105 535	74	1 351	106		
	7	65 227	92 589	125 609	71	838	78		
	8	69 351	98 490	133 123	72	160	16		
	9	62 878	87 272	115 326	85	16	1		
	10	0	0	0	0	1	0		
1946-1960	1	19 766	23 950	29 007	134	473	11		
	2	22 020	28 324	35 585	109	6 867	194		
	3	28 382	37 650	48 371	97	11 226	423		
	4	36 747	49 757	65 010	87	7 313	364		
	5	48 492	67 460	90 046	77	2 916	197		
	6	58 650	82 769	111 896	72	827	68		
	7	64 989	92 197	125 001	71	272	25		
	8	69 405	98 582	133 262	72	81	8		
	9	74 905	106 501	144 040	73	12	1		
	10	101 871	150 450	210 654	61	8	1		
1961-1980	1	26 886	33 048	40 803	119	556	18		
	2	23 794	30 611	38 666	105	9 734	298		
	3	30 877	41 071	53 093	92	12 154	499		
	4	40 359	55 124	72 729	81	19 079	1 052		
	5	47 919	66 563	88 715	77	8 573	571		
	6	56 761	79 886	107 551	73	4 100	328		
	7	63 939	90 456	122 321	72	2 780	251		
	8	73 832	105 649	144 154	69	7 394	781		
	9	78 364	112 169	152 558	70	1 852	208		
	10	93 097	135 532	187 137	65	504	68		
1981-1994	1	24 155	29 074	34 893	120	526	15		
	2	23 567	29 664	36 555	102	4 892	145		
	3	28 735	37 136	46 483	92	6 209	231		
	4	36 498	48 204	61 301	84	8 154	393		
	5	48 537	65 589	85 186	73	3 203	210		
	6	58 777	80 710	106 110	68	2 570	207		
	7	67 400	93 418	123 623	66	1 337	125		
	8	75 214	104 838	139 246	64	7 163	751		
	9	81 979	114 658	152 473	64	1 226	141		
	10	97 027	138 003	186 199	59	155	21		
po 1994	1	26 253	31 024	36 534	114	488	15		
	2	24 076	29 669	35 669	97	2 350	70		
	3	31 415	39 952	49 046	83	3 420	137		
	4	42 435	55 183	69 119	72	3 084	170		
	5	53 254	70 707	89 838	65	1 452	103		
	6	62 395	83 825	107 445	62	712	60		
	7	68 756	92 623	118 985	61	330	31		
	8	72 601	97 841	125 275	63	390	38		
	9	75 247	101 090	128 899	65	101	10		
	10	99 631	137 559	180 018	55	32	4		
11 až 30		120 756,19				3 660	441,97		
nezištěno podlaží nebo věková		16 144,11				10 653	171,98		

Renovace - kategorie „doporučené hodnoty“

Tabulka 63: Výsledky hodnocení - rodinné domy – kategorie „doporučené hodnoty“ (uvažovaná teplota 19°C)

věková kategorie	počet podlaží	potřeba tepla na vytápění na objekt - modelová			p. t. n. v. měrná průměr [kWh/(m ² a)]	počet budov v kategorii	výsledky za všechny soubory [GWh]
		min	průměr	max			
						1 486 823	16 501
do 1920	1	4 762	9 774	17 476	119	122 449	1 197
	2	5 688	10 997	20 045	85	65 089	716
	3	5 487	12 839	23 341	88	4 655	60
1921-1945	1	4 762	9 774	17 476	119	115 064	1 125
	2	4 789	10 656	19 128	86	137 205	1 462
	3	5 206	11 971	24 088	88	11 738	141
1946-1960	1	4 759	9 655	17 174	120	53 047	512
	2	3 724	10 563	18 922	87	56 066	592
	3	5 619	12 453	22 233	90	1 375	17
1961-1980	1	5 251	11 866	25 986	104	116 778	1 386
	2	5 825	11 254	20 554	84	238 921	2 689
	3	6 962	13 151	23 945	87	7 314	96
1981-1994	1	5 912	11 455	19 844	106	101 298	1 160
	2	6 297	11 621	20 416	77	245 653	2 855
	3	7 137	13 118	22 961	80	13 090	172
po 1994	1	6 513	12 097	19 973	97	72 762	880
	2	6 436	11 515	19 058	70	116 762	1 344
	3	7 468	12 974	21 260	72	7 557	98

Tabulka 64: Výsledky hodnocení - rodinné domy – kategorie „doporučené hodnoty“ (uvažovaná teplota 19°C)

věková kategorie	počet podlaží	potřeba tepla na vytápění na objekt			p. t. n. v. měrná průměr [kWh/(m ² a)]	počet budov v kategorii	výsledky za všechny soubory		
		[kWh/a]					[GWh]		
celkem		min	průměr	max	průměr	211 252	7 351		
do 1920	1	12 115	15 776	20 530	90	1 199	19		
	2	12 346	16 991	23 004	78	7 939	135		
	3	15 053	21 346	29 326	72	7 714	165		
	4	20 317	29 340	41 216	64	4 777	140		
	5	25 889	38 080	54 477	59	3 175	121		
	6	30 954	46 018	66 459	56	598	28		
	7	34 437	51 525	74 529	55	138	7		
	8	34 346	50 850	72 935	60	32	2		
	9	0	0	0	0	0	0	0	
	10	0	0	0	0	0	0	0	
1921-1945	1	11 772	15 314	19 998	91	612	9		
	2	12 471	17 182	23 274	77	5 700	98		
	3	15 894	22 330	30 761	70	8 909	199		
	4	21 171	30 762	43 507	62	5 360	165		
	5	28 316	42 269	61 024	55	3 905	165		
	6	35 355	53 534	78 603	51	1 351	72		
	7	41 345	63 402	94 011	49	838	53		
	8	43 896	67 287	99 536	50	160	11		
	9	39 503	58 786	84 845	57	16	1		
	10	0	0	0	0	1	0	0	
1946-1960	1	12 101	15 757	20 503	90	473	7		
	2	13 544	18 799	25 581	73	6 867	129		
	3	17 677	25 172	35 131	65	11 226	283		
	4	23 007	33 515	47 641	59	7 313	245		
	5	30 574	45 903	66 941	52	2 916	134		
	6	37 098	56 647	83 798	49	827	47		
	7	41 190	63 115	93 531	49	272	17		
	8	43 929	67 353	99 648	50	81	5		
	9	47 344	72 705	107 413	50	12	1		
	10	65 327	104 706	160 815	42	8	1		
1961-1980	1	16 669	22 023	29 150	81	556	12		
	2	14 585	20 388	27 911	71	9 734	198		
	3	19 172	27 577	38 687	62	12 154	335		
	4	25 259	37 335	53 738	55	19 079	712		
	5	30 207	45 257	65 879	53	8 573	388		
	6	35 911	54 545	80 316	50	4 100	224		
	7	40 314	61 842	91 413	49	2 780	172		
	8	46 945	72 526	108 257	48	7 394	536		
	9	49 708	76 850	114 482	48	1 852	142		
	10	59 452	93 586	141 653	45	504	47		
1981-1994	1	14 871	18 992	24 193	81	526	10		
	2	14 368	19 421	25 708	67	4 892	95		
	3	17 724	24 403	32 916	61	6 209	152		
	4	22 713	31 853	43 678	56	8 154	260		
	5	30 328	43 733	61 416	49	3 203	140		
	6	36 932	54 103	77 077	46	2 570	139		
	7	42 470	62 786	90 119	44	1 337	84		
	8	47 477	70 547	101 701	44	7 163	505		
	9	51 852	77 162	111 335	43	1 226	95		
	10	61 722	93 527	137 084	40	155	14		
po 1994	1	16 119	20 013	24 759	75	488	10		
	2	14 793	19 094	24 376	63	2 350	45		
	3	19 317	25 841	33 698	54	3 420	88		
	4	26 242	35 961	48 163	47	3 084	111		
	5	33 352	46 354	63 057	43	1 452	67		
	6	39 181	55 112	75 699	41	712	39		
	7	43 182	60 875	83 855	40	330	20		
	8	45 528	64 156	87 970	41	390	25		
	9	47 036	66 087	90 050	43	101	7		
	10	63 044	91 098	128 093	36	32	3		
11 až 30		82 092,25				3 660	300,46		
nejištěno podlaží nebo věková		10 849,51				10 653	115,58		

Renovace - kategorie „pasivní hodnoty“

Tabulka 65: Výsledky hodnocení - rodinné domy – kategorie „pasivní hodnoty“ (uvažovaná teplota 20°C)

věková kategorie	počet podlaží	potřeba tepla na vytápění na objekt - modelová			p. t. n. v. měrná průměr [kWh/(m ² a)]	počet budov v kategorii	výsledky za všechny soubory [GWh]
		min	průměr	max			
						1 486 823	5 778
do 1920	1	1 658	3 389	5 934	43	122 449	415
	2	1 740	3 685	6 470	29	65 089	240
	3	2 258	4 363	7 428	30	4 655	20
1921-1945	1	1 658	3 389	5 934	43	115 064	390
	2	1 758	3 551	6 144	29	137 205	487
	3	2 276	4 508	7 798	30	11 738	53
1946-1960	1	1 653	3 340	5 820	43	53 047	177
	2	1 753	3 517	6 040	29	56 066	197
	3	2 241	4 217	7 090	31	1 375	6
1961-1980	1	1 803	3 773	6 621	42	116 778	441
	2	1 818	3 786	6 632	29	238 921	905
	3	2 323	4 481	7 670	30	7 314	33
1981-1994	1	2 006	4 257	7 422	41	101 298	431
	2	1 988	4 153	7 281	28	245 653	1 020
	3	2 383	4 712	8 086	29	13 090	62
po 1994	1	2 206	4 803	8 321	40	72 762	349
	2	2 066	4 409	7 714	27	116 762	515
	3	2 548	4 981	8 485	28	7 557	38

Tabulka 66: Výsledky hodnocení - rodinné domy – kategorie „pasivní hodnoty“ (uvažovaná teplota 20°C)

věková kategorie	počet podlaží	potřeba tepla na vytápění na objekt			p. t. n. v. měrná průměr [kWh/(m ² a)]	počet budov v kategorii	výsledky za všechny soubory [GWh]		
		[kWh/a]					211 252	2 672	
celkem		min	průměr	max	průměr				
do 1920	1	5 704	7 707	9 684	45	1 199	9		
	2	5 363	7 388	9 543	34	7 939	59		
	3	5 906	8 785	11 516	30	7 714	68		
	4	7 575	11 286	15 571	25	4 777	54		
	5	8 989	13 855	19 318	21	3 175	44		
	6	10 084	16 163	23 200	20	598	10		
	7	10 892	17 930	25 911	19	138	2		
	8	11 592	18 400	26 522	22	32	1		
	9	0	0	0	0	0	0	0	
	10	0	0	0	0	0	0	0	
1921-1945	1	5 484	7 524	9 380	46	612	5		
	2	5 134	7 454	9 656	34	5 700	42		
	3	6 281	9 044	12 089	29	8 909	81		
	4	7 646	11 672	16 366	24	5 360	63		
	5	9 339	14 841	20 850	19	3 905	58		
	6	10 393	17 770	25 851	17	1 351	24		
	7	11 530	20 311	30 076	16	838	17		
	8	12 455	21 712	31 938	16	160	3		
	9	12 965	20 752	29 838	20	16	0		
	10	0	0	0	0	1	0		
1946-1960	1	5 695	7 698	9 671	45	473	4		
	2	5 762	8 064	10 628	32	6 867	55		
	3	6 805	9 951	13 638	26	11 226	112		
	4	7 972	12 369	17 137	22	7 313	90		
	5	9 471	15 650	22 279	18	2 916	46		
	6	10 841	18 389	26 872	16	827	15		
	7	11 454	20 254	29 927	16	272	6		
	8	12 472	21 727	31 973	16	81	2		
	9	13 683	23 453	34 479	16	12	0		
	10	14 460	29 544	45 297	12	8	0		
1961-1980	1	8 046	10 488	13 027	39	556	6		
	2	5 754	8 579	11 574	30	9 734	84		
	3	7 058	10 624	14 377	24	12 154	129		
	4	8 192	13 341	18 622	20	19 079	255		
	5	9 283	15 503	22 446	18	8 573	133		
	6	10 673	17 973	26 381	17	4 100	74		
	7	11 601	20 014	29 272	16	2 780	56		
	8	12 940	22 685	33 903	15	7 394	168		
	9	13 905	24 198	36 007	15	1 852	45		
	10	15 023	27 832	42 355	13	504	14		
1981-1994	1	6 992	9 480	11 522	41	526	5		
	2	5 743	8 568	11 557	30	4 892	42		
	3	6 801	10 095	13 928	25	6 209	63		
	4	8 014	12 398	17 211	22	8 154	101		
	5	9 636	15 784	22 484	18	3 203	51		
	6	10 631	18 607	27 411	16	2 570	48		
	7	11 614	20 997	31 349	15	1 337	28		
	8	12 748	23 192	34 773	14	7 163	166		
	9	14 071	25 178	37 566	14	1 226	31		
	10	14 833	28 899	44 421	12	155	4		
po 1994	1	7 939	10 392	12 874	40	488	5		
	2	6 005	8 785	11 507	29	2 350	21		
	3	7 024	10 993	15 093	23	3 420	38		
	4	8 743	14 134	19 671	19	3 084	44		
	5	10 029	17 157	25 127	16	1 452	25		
	6	10 828	19 659	28 921	15	712	14		
	7	11 856	21 513	32 059	14	330	7		
	8	12 704	22 846	33 786	15	390	9		
	9	13 533	23 942	35 851	16	101	2		
	10	14 708	29 718	45 846	12	32	1		
11 až 30		25 857,51				3 660	94,64		
nejvyšší nebo věková		3 965,57				10 653	42,25		

PŘÍLOHA Č. 3

uvažované parametry rozvodů a zásobníků TV pro bytové domy

Bytové domy								
podlaží	objem zásobníku TV		měrná ztráta zás. TV		délka rozvodů TV		měrná ztráta rozvodů TV	
	min	max	min	max	min	max	min	max
	litrů		Wh/(l.den)		m		Wh/(m.den)	
1	300	500	5,2	12,1	74	117	120,9	178,2
2	300	500	5,2	12,1	110	190	120,9	178,2
3	400	700	4,6	10	146	262	120,9	178,2
4	650	1 050	4,3	8,7	182	334	120,9	178,2
5	850	1 400	4,1	7,8	218	407	120,9	178,2
6	1 050	1 800	3,9	7,2	254	479	120,9	178,2
7	1 250	2 100	3,7	6,5	291	551	120,9	178,2
8	1 450	2 450	3,5	5,9	327	624	120,9	178,2
9	1 600	2 650	3,4	5,5	363	696	120,9	178,2
10	2 100	3 500	3,3	5,1	399	768	120,9	178,2
více	3 150	5 250	3,1	4,7	399	768	120,9	178,2
nezjištěno	950	1 550	3,9	7,2	182	334	120,9	178,2

podlaží	ztráta 1 ks zásobníku (na objekt)		ztráta rozvodů TV (na objekt)	
	min	max	min	max
	kWh/rok		kWh/rok	
1	569	2 208	3 251	7 631
2	569	2 208	4 846	12 335
3	672	2 555	6 442	17 039
4	1 020	3 334	8 038	21 743
5	1 272	3 986	9 633	26 446
6	1 495	4 730	11 229	31 150
7	1 688	4 982	12 825	35 854
8	1 852	5 276	14 420	40 558
9	1 986	5 320	16 016	45 262
10	2 529	6 515	17 612	49 966
více	3 564	9 006	17 612	49 966
nezjištěno	1 352	4 073	8 038	21 743